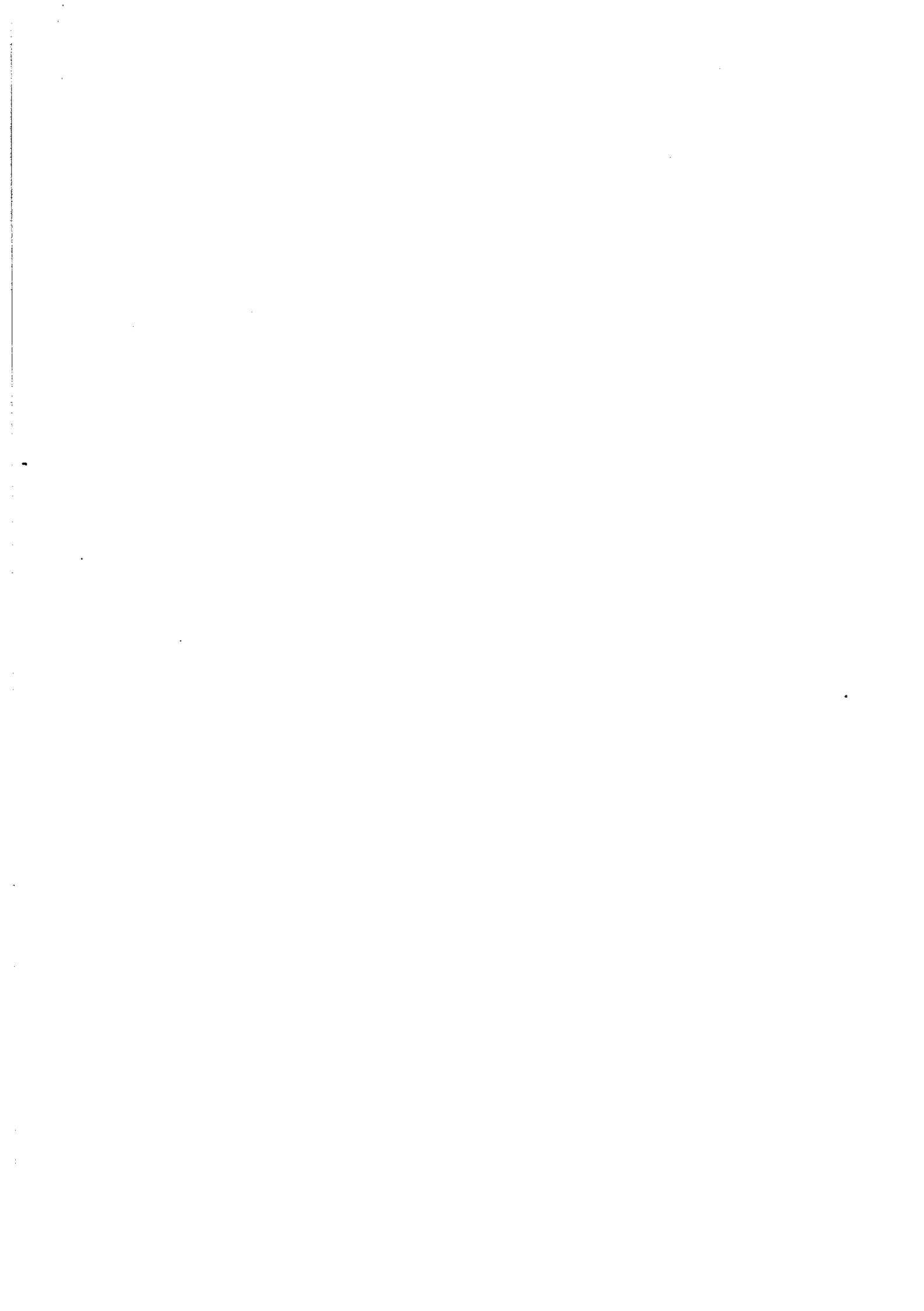

LÄSVANOR OCH LÄSINTRESSEN
1979 - 1987
Magnus Anshelm och Jan Strid

ARBETSRAPPORT NR 46

1989

ISSN 0283-6696

FÖRORD

Dagspresskollegiet är ett forskningsprojekt vid avdelningen för Masskommunikation, Göteborgs universitet. Projektets huvudsyfte är att genomföra forskning kring dagspressens roll i samhället och dess förhållande till andra medier.

I detta syfte genomför Dagspresskollegiet årligen två större undersökningar. Den ena avser att belysa hur olika massmedier når ut till allmänheten en speciell dag. Detta är den s k Mediebarometern som utförs i samarbete med Sveriges Radios publik- och programforskningsavdelning (PUB). Mediebarometern har genomförts varje år sedan 1979.

Den andra årliga undersökningsinsatsen är den s k läsvanestudien. Som namnet anger syftar denna undersökning till att belysa regelbundenheten i människors användning av olika medier. Tyngdpunkten ligger på morgontidningar. Det som undersöks är regelbundenheten i läsning, sättet att skaffa tidningen, lästider, läsplats och prioriterat innehåll. Läsvanestudien görs i ett samverkansprojekt med Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet

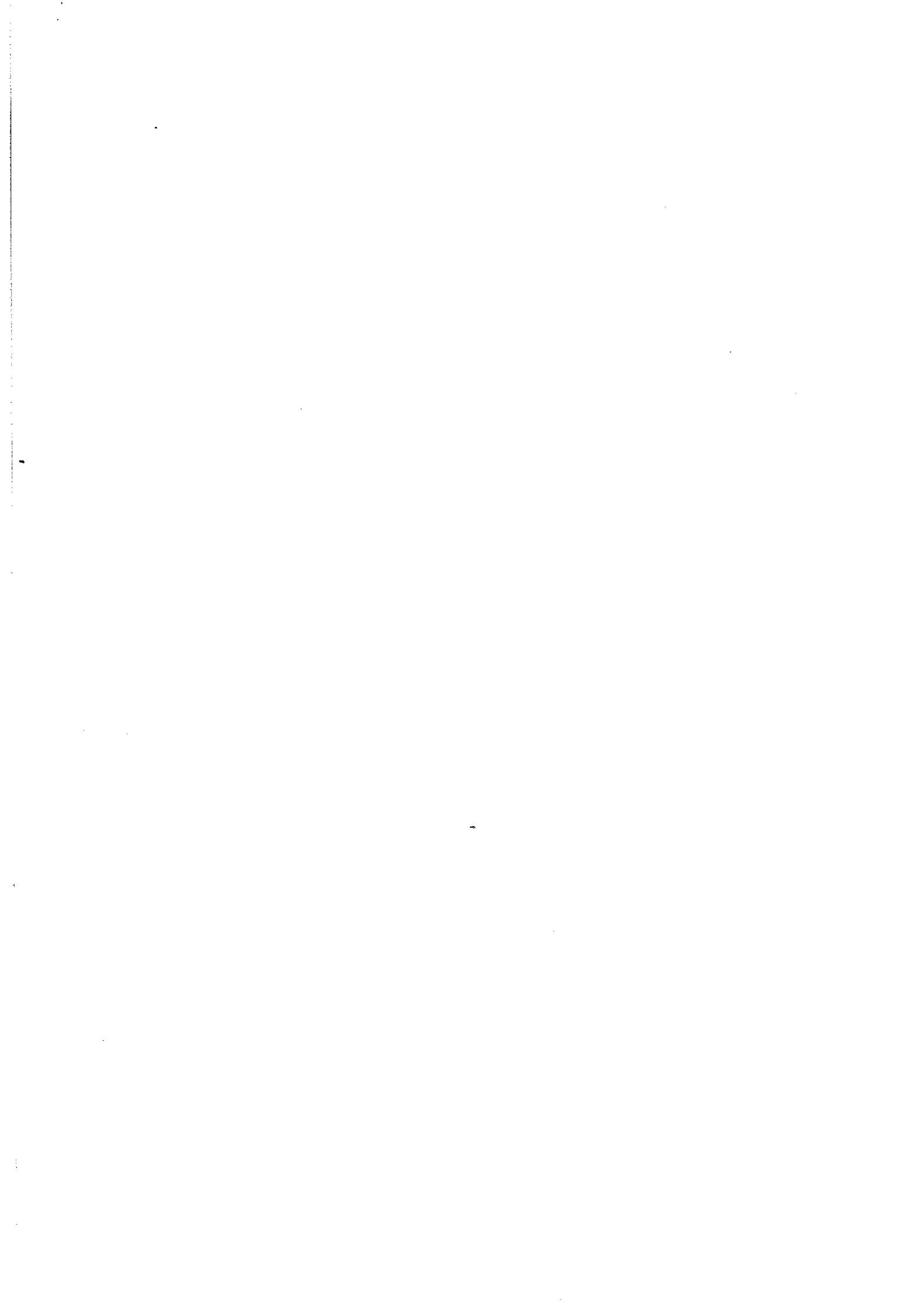
Läsvanestudierna har haft något olika inriktning olika år. 1987 års undersökning är dock en exakt replikation av de studier som genomfördes 1979 och 1983. Den innehåller förutom läsvanefrågor även frågor om människors syn på pressens innehåll. Eftersom en del av frågorna också ställts under de mellanliggande åren finns dessutom ytterligare tillfälle till analys av trender.

Föreliggande arbetsrapport är den första avrapporteringen av läsvanestudien 1987. Den redovisar i sin första hälft analyser av tidningsinnehav, tidningsanskaffning och läsplats. I den andra analyseras lästid och lästidpunkt. Den tredje delen behandlar läsintressen och deras förändring.

Magnus Anshelm ansvarar för de två första delarna. Jan Strid har ansvaret för analyserna av läsintressena.

Göteborg den 10 februari 1989.

Lennart Weibull

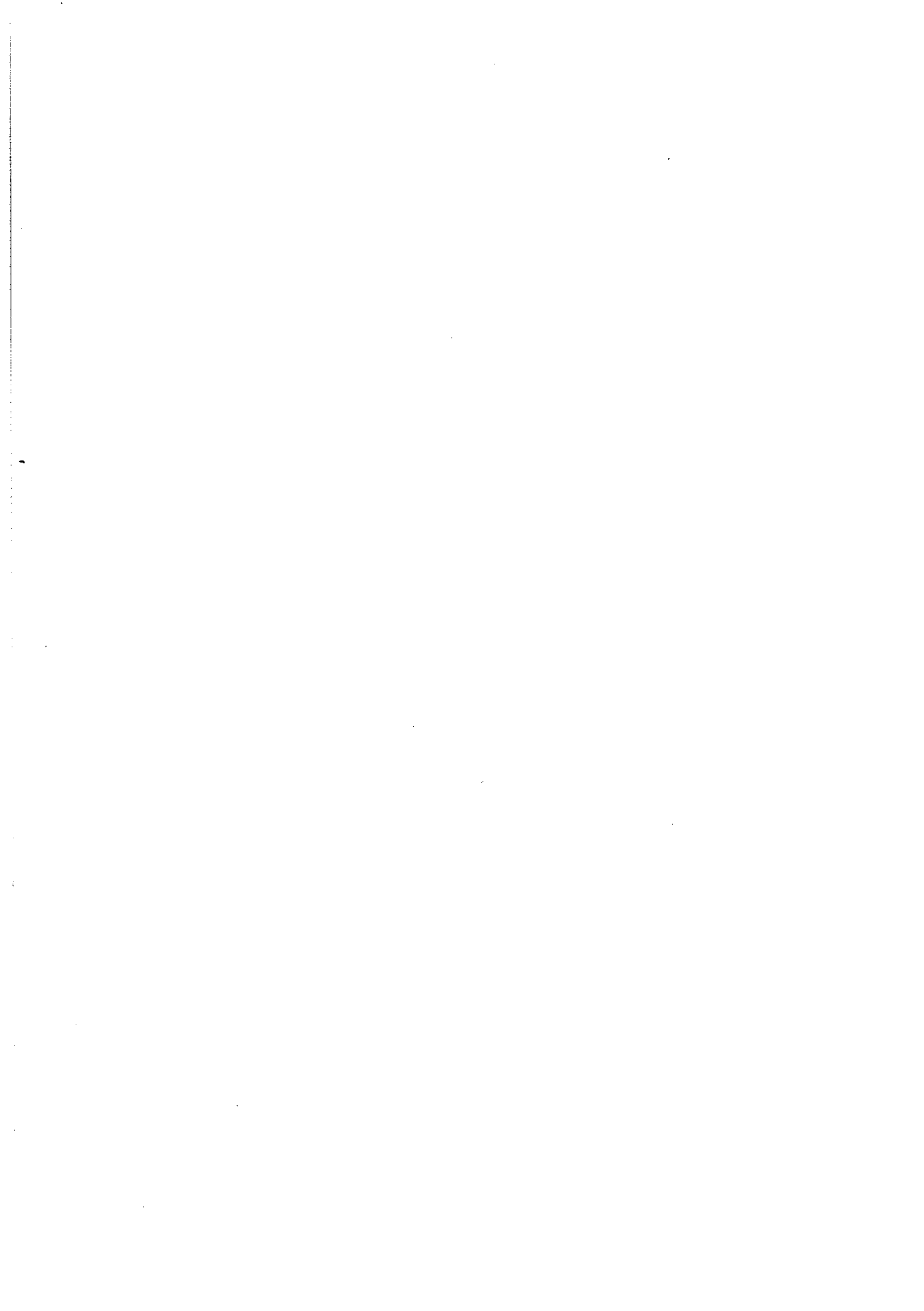

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1. Forskningsprogrammet Dagspresskollegiet	1
1.2. Läsvanor och faktisk läsning	1
1.3. Studier av läsvanor	3
1.4. 1987 års läsvaneundersökning	3
1.5. Disponering	5
2. METODASPEKTER	5
2.1. Förutsättningar	5
2.2. Enkätens utformning	6
2.3. Urval och bortfall	7
2.4. Statistisk säkerhet	8
LÄSVANOR OCH LÄSINTRESSEN	
3. MORGONPRESSENS RÄCKVIDD	9
3.1. Den totala morgontidningsläsningen	9
3.2. Morgontidningsläsning i olika grupper	11
3.3. Morgontidningsläsning och annan mediekonsumtion	13
4. REGELBUNDENHET I MORGONTIDNINGSLÄSNINGEN	18
4.1. Regelbundenhet i morgontidningsläsningen	18
4.2. Regelbundenhet i morgontidningsläsningen i olika grupper	19
4.3. Regelbundenhet i morgontidnings- och flertidningsläsning	21
4.4. Regelbundenhet i morgontidningsläsning och andra medier	22
5. PRENUMERATION	25
5.1. Morgontidningsprenumeration	25
5.2. Prenumeration i olika grupper	27
5.3. Prenumeration och morgontidningsläsning	28
5.4. Prenumeration och annan mediekonsumtion	30
6. ANNAN ANSKAFFNING	33
6.1. Anskaffning av morgonpress	33
6.2. Anskaffning och tidningsläsning	37
6.3. Annan anskaffning i olika grupper	37
7. LÄSTID	38
7.1. Den totala lästiden	38
7.2. Lästid och tidningsläsning	40
7.3. Lästid i olika grupper	41
7.4. Lästid och anskaffning	43
7.5. Lästid och annan mediekonsumtion	44

8. LÄSTIDPUNKT	48
8.1. Lästidens förläggning på olika tidpunkter	48
8.2. Lästidens förläggning i olika grupper	49
8.3. Lästidpunkt - annan mediekonsumtion	51
9. LÄSTILLFÄLLEN	54
9.1. Det totala antalet lästillfällen	54
9.2. Lästillfällen i olika grupper	56
9.3. Lästillfällen - andra läsvanor	58
9.4. Lästillfällen - annan mediekonsumtion	58
10. VIKTIGHETSBEDÖMNINGAR	61
10.1. Inledning	61
10.2. Det mest viktiga - tre redovisningar	63
10.3. Enhetligheten i bedömningarna	67
10.4. Medievanor och viktighetsbedömningar	69
10.5. Viktighet: bredd och intensitet	72
10.6. Viktighetsbedömningar i olika grupper	74
10.7. Könsskillnader	74
10.8. Åldersskillnader	76
10.9. Skillnader mellan storstad och landsort	78
10.10 Bredd och intensitet	79
11. VIKTIGHETSBEDÖMNINGAR 1979, 1983 och 1987	80
11.1. Jämförelser över tid	80
11.2. Vad läsarna anser viktigt 1979, 1983 och 1987	82
11.3. Bredd och intensitet 1979, 1983 och 1987	87
11.4. Olika gruppers bedömningar 1979, 1983 och 1987	89
12. SAMMANFATTNING	92
13. REFERENSER	95
14. BILAGOR	96

1. Inledning

1.1 Forskningsprogrammet Dagspresskollegiet

Dagspresskollegiet är ett forskningsprogram vid Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet. Programmet startade sin verksamhet 1979 och huvudsyftet med forskningen är att belysa dagstidningarnas roll i det svenska samhället, särskilt förhållandet mellan dagspress och andra massmedier. I detta sammanhang ligger tyngdpunkten på studier av medieutvecklingen över tid.

Mot denna bakgrund ingår i Dagspresskollegiets årliga undersökningsprogram dels den s k läsvanestudien, dels den s k Mediebarometern. Läsvanestudien är, som namnet antyder, inriktad på människors vanemässiga läsning av dagspress. Den har genomförts varje år sedan 1979. Den görs under senhösten och omfattar ett slumpmässigt urval på 2500 personer. Sedan 1986 görs undersökningen i samverkan med statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

Mediebarometern är ett samarbetsprojekt med Sveriges Radios publik- och programforskningsavdelning. Undersökningen avser alla viktiga massmedier och tar sikte på människors medieanvändning en genomsnittlig dag. Också Mediebarometern görs årligen sedan 1979 och avser ett urval på 1000 personer.

Till dessa basstudier kommer ett antal lokala läsarundersökningar. Dessa görs ofta i samarbete med lokala dagstidningsföretag. Syftet är här att försöka belysa vad som påverkar tidningsval och medievanor i en region. Detta möjliggör i sin tur att genom jämförelser mellan olika regioner kunna uttala sig om vad situations- och medieegenskaper spelar för roll (jfr Severinsson, 1986 och Björkqvist 1988 och 1988B).

Föreliggande rapport redovisar resultat från 1987 års rikstäckande läsvanestudie - och jämför dessa med de tidigare läsvanestudierna. I det följande redovisas kortfattat den allmänna bakgrunden till undersökningarna.

1.2 Läsvanor och faktisk läsning

För att få perspektiv på vad som skall menas med läsvanor är det nödvändigt att betrakta detta begrepp mot bakgrund av frågan om vad som överhuvudtaget skall menas med dagstidningsläsning. Inom Dagspresskollegiet har utgångspunkten varit att det måste göras en klar skillnad mellan människors allmänna förhållningssätt till medier och den faktiska användningen av medier en enskild dag. Med det förra menas hur människor vanemässigt orienterar sig mot enskilda medier, d v s vilka

medier man "har för vana" att ta del av: det senare avser vilka medier man under en viss tidsrymd har tagit del av (Weibull, 1983).

Det allmänna förhållningssättet till dagspress kallar vi för läsvanor och användningen en viss dag benämns faktisk läsning. Längre uppfattades skillnaden mellan läsvanor och faktisk läsning enbart som en metodfråga. Man menade att läsvanor var det grövre måttet, medan faktisk läsning var det förfinade. I själva verket är det emellertid en fråga om två sätt att förhålla sig till tidningen. Regelbundenheten i läsvanor ger inte bara en bild av hur människor läser tidningen utan hur tidningarna kommer in i människors vardag och hur de värderas (jfr Weibull, 1989). Faktisk läsning uttrycker istället bara hur pressen nått ut till människor (räckvidden).

Både läsvanor och faktisk läsning kan belysas såväl kvantitativt - hur många tidningar, hur lång tid eller hur mycket pengar - som kvalitativt - vilken tidning, vilket innehåll eller vilken bedömning. Detta kan sammanfattas i en enkel tablå.

TYP AV TIDNINGSLÄSNING

	<u>Läsvanor</u>	<u>Faktisk läsning</u>
<u>Kvantitativt</u>	1	2
ANALYS- INRIKTNING		
<u>Kvalitativt</u>	3	4

Som framgår av namnet avser Dagspresskollegiets läsvanestudier årliga mätningar av läsvanor, medan Mediebarometern är inriktad på den faktiska läsningen. I båda fallen är undersökningarna i huvudsak inriktade på den kvantitativa aspekten på tidningsläsning, t ex antal tidningar, prenumeration och lästid. I läsvanestudierna inkluderas dock även olika kvalitativa mått regelbundet. Exempelvis har människor i vissa studier fått ta ställning till vad man uppfattar som viktigt innehåll i en dagstidning (jfr Strid-Weibull, 1984), i andra har de fått bedöma pressens trovärdighet (jfr Elliot, 1989).

Föreliggande studie avser att belysa läsvanor. Den inkluderar dels ett antal kvantitativa mått på läsvanor varje år mellan 1979 och 1987, dels ett kvalitativt mått: människors bedömningar hur viktigt man uppfattar dagspressens innehåll. Den senare studien avser åren 1979, 1983 och 1987.

1.3 Studier av läsvanor

Läsvanestudier tar sin utgångspunkt i att morgontidningsläsning ingår i människors sociala vanor. Tidningen är en del av vardagen på samma sätt som arbetet, de dagliga inköpen och andra fasta rutiner. Man håller sig vanemässigt informerad om vad som händer på orten genom sin dagstidning för att informera sig om vad som hänt eller kanske att inget hänt.

De som gjort prognoser för dagspressens framtid har ofta haft sin utgångspunkt i bedömningar av de sociala vanornas utveckling (Gustafsson 1983, Weibull 1983B). Det är som en följd av ändrade vanor i vårt samhälle vi kan förvänta oss att dagspressens ställning kan komma att förändras, t ex genom ändrade arbetstider eller nya typer av hushållsbildningar. Men vanemässigheten i tidningsläsningen påverkas också på kort och under kortare perioder. Ett ofta använt exempel är ungdomens tidningsläsning. Den lägre andelen morgontidningsläsare bland personer mellan 20 och 30 år antas bero på att dessa lever ett mindre regelbundet liv och därmed inte har etablerat någon läsvana (Weibull 1983, Strid 1979). Även geografisk omflyttning kan ha en liknande effekt: när man är nyinflyttad på en ort tar det en viss tid innan man börjar hålla sig med en daglig tidning.

Dessa iakttagelser gör det intressant att belysa hur människors läsvanor utvecklas. Det är troligt att ändrade läsvanor är ett första tecken på förändrat förhållningssätt till morgontidningen. Exempelvis är det troligt att en uppluckrad läsvana är ett tecken på en försvagad ställning för dagstidningen. Människors läsvanor skall därför inte betraktas endast som ett tecken på en viss regelbundenhet i tidningsläsningen utan också som ett uttryck för den upplevda betydelsen av tidningen.

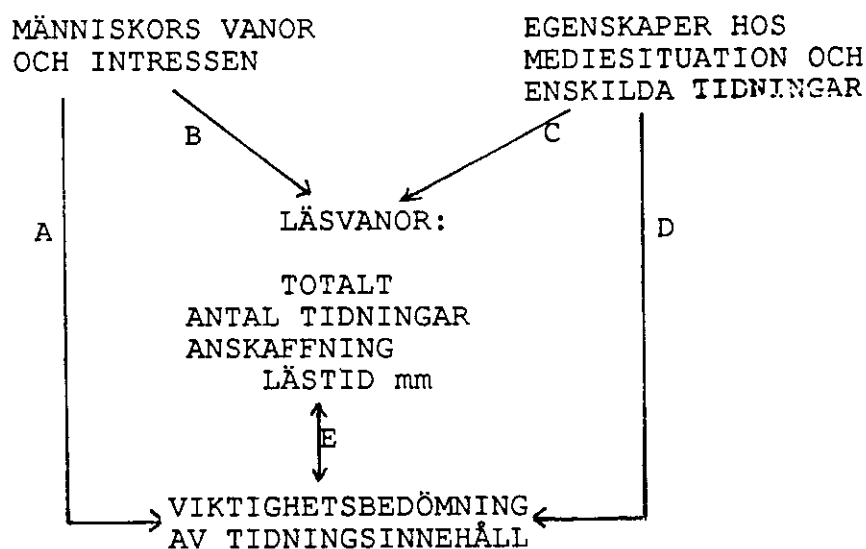
1.4 1987 års läsvaneundersökning

Betydelsen av tidningen kan också värderas direkt på grundval av hur människor värderar dagspressens innehåll. Detta är således enligt den tidigare tablan den kvalitativa aspekten på läsvanan. Bedömningen av hur viktigt olika typer av innehåll är uttrycker dels en allmän värdering av tidningen som medium - och kan på denna grund jämföras med andra medier (jfr Weibull, 1988 och 1989), dels mera specifika krav och förväntningar på dagspressens innehåll.

I Dagspresskollegiets läsvaneundersökning 1987 ryms således både kvantitativa mått - hur ofta människor läser dagstidningar, hur man anskaffar sin tidning och hur lång tid man ägnar åt den - och kvalitativa mått - hur viktigt människor anser att olika slags innehåll i dagstidningen är.

Den allmänna ramen för de analyser som presenteras i denna rapport skisseras i figur 1. Som framgått i det föregående är utgångspunkten för förståelsen av läsvanorna de allmänna sociala vanor och intressen som människor har. Samtidigt påverkas givetvis läsvanorna av mediasituationen i stort, exempelvis av vilka andra medier människor tar del av, och innehållet i den tidning man läser. Figuren illustrerar hur dessa individ- och medieegenskaper påverkar både läsvanorna i stort (den kvantitativa aspekten) och viktighetsbedömningen (den kvalitativa aspekten). Detta illustreras av pilarna A-D.

Figur 1.

Samtidigt är det ju så att läsvanorna (regelbundenhet, prenumeration och lästid) samspelar med viktighetsbedömning. Vi tänker oss i första hand att de allmänna läsvanorna påverkar om man anser tidningens innehåll viktigt. Men det är lika troligt att bedömningarna av tidningsinnehållets viktighet kan inverka på viljan att läsa tidningar.

I föreliggande rapport kommer vi i varje avsnitt att belysa hur läsvanor och viktighetsbedömningar hänger samman med människors sociala vanor och intressen och deras mediekonsumtion i övrigt.

1.5 Disponering

Rapporten ingår, som tidigare påpekats, i en serie som startade med 1979 års undersökning. Detta innebär att syftet är tvåfaldigt dels att beskriva situationen 1987 dels att göra jämförelser över tid.

Det som då skall beskrivas och jämföras är i huvudsak svaren på tre frågor:

1. Hur många och hur ofta tar allmänheten del av dagspress
2. Hur skaffar man sin tidning, var och hur länge läses den
3. Hur viktig anses den vara

Dessa tre frågor och svaren på dem utgör också bokens disposition.

2. METODASPEKTER

2.1 Förutsättningar

Dagspresskollegiets årliga nationella läsvanestudien har fram till och med 1986 genomförts i samverkan med Testologen AB. Dagspresskollegiet har svarat för frågekonstruktion, analyser och avrapportering, medan Testologen har hållit i datainsamlingen inom ramen för sina Sverige-Nu-undersökningar.

Läsvanestudien 1986 dubblerades genom att Dagspresskollegiet även genomförde en egen datainsamling inom ramen för SOM-undersökningen (Samhälle Opinion Massmedia 1986). SOM-undersökningen är en studie som genomförs gemensamt av ett antal forskningsprojekt vid Statsvetenskapliga institutionen och Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet.

Syftet med dubbleringen 1986, var att pröva möjligheten för Dagspresskollegiet fr o m 1987 att utnyttja SOM-undersökningen för läsvanestiudien datainsamling. Något som skulle innebära såväl praktiska, som kostnadsmässiga fördelar i förhållande till Sverige-Nu-undersökningens datainsamling. Läsvanestiudien 1986 genomfördes därför dels som en traditionell läsvanestiudie och dels som en metodjämförelse av resultaten från dessa båda datainsamlingar. Utöver läsvanestiudien genomfördes en renodlad metodstudie för att ytterligare belysa metodaspekterna. Båda dessa studier uppvisade resultat som pekar på att övergången från Sverige-Nu-undersökningens data till SOM-undersökningen inte skulle vara förknippad med några större problem (Anshelm, 1987 och Anshelm-Weibull, 1988).

Datainsamlingen har vid samtliga nationella läsvanestiudier skett i form av postenkäter. Metoden är förhållandevis billig och väl anpassad för den typ av frågor som används i läsvanestiudien (jfr Ohlsson, 1984). De metodstudier som genomförts visar emellertid

att det förekommer ett visst s k internt bortfall, vilket innebär att den svarande hoppar över en fråga (se avsnitt 1.4). En annan nackdel torde vara att man aldrig kan utesluta att svarspersonen har haft någon form av hjälp när frågeformuläret fyllts i.

Ett annat problem med postenkäter kan vara svarsfrekvensen. Normalt ligger svarsfrekvensen på omkring 70 procent av nettourvalet, vilket innebär att 30 procent av urvalet inte svarar. Ett 30-procentigt bortfall kan självfallet komma att påverka representativiteten i undersökningen. För att kontrollera om dessa eventuella problem uppstått genomförs kontinuerligt bortfallsuppföljningar av undersökningarna.

Erfarenheten av bortfallsundersökningar är i huvudsak positiv (jfr Ohlsson, 1986). Det har också inom ramen för Dagspresskollegiet, genomförts jämförelser med data från den s k Mediebaromet som bygger på telefonintervjuer (jfr Anshelm, 1988). Slutsatsen är att frågor om medier i allmänhet synes vara av sådan karaktär, att de i mindre grad påverkas av vilken datainsamlingsmetod som används. Med häsyn till detta har Dagspresskollegiet valt att även fortsättningsvis bygga Läsvanestudien på postenkäter.

2.2 Enkätens utformning

Som nämndes ovan genomfördes den nationella läsvanestudien fram till och med 1986 med hjälp av Testologens Sverige-Nu-undersökning, vars enkät innehåller frågor som berör en rad olika ämnesområden.

Frågorna kan gälla allt från tvättmedel och andra konsumtionsvaror, till massmedieanvändning och politiska ståndpunkter. Innehåll i SOM-undersökningens enkät har en annan inriktning, då frågorna enbart knyter an till massmedia, fritidsintressen och politik (jfr Holmberg-Weibull, 1988; även bilaga 1 och 2).

Läsvanefrågorna har således förekommit i olika "miljöer" i de båda undersökningarna. Det svårt att bedöma i vad mån detta påverkar undersökningens utfall. Även om det är omöjligt att utesluta möjligheten av att det kan ske ett selektivt bortfall med hänsyn till frågeformulärets allmänna innehåll, finns det knappast några belegg för detta. Den metodstudie som genomfördes i samband med Läsvanestudien 1986 ger heller inte några indikationer om att någånådana skillnader skulle finnas.

Vad gäller de egentliga läsvanefrågorna har huvuddelen av dessa varit utformade på exakt samma sätt sedan Läsvanestudien inleddes 1979. Successivt har frågornas antal ökat med en fråga om regelbundenhet i läsningen (1985), Konsumtion av andra medier och läsning av två morgontidningar (1986).

De ovan angivna frågorna gäller de egentliga läsvanorna. Till dessa kommer ett antal andra frågor som ställts med fyra års mellanrum (1979, 1983 och 1987). Dessa frågor behandlar, hur viktigt olika former av tidningsinnehåll är för svarspersonerna. Något som anses avspegla människors läsintressen.

Den mera detaljerade redovisning av enskilda frågors utformning tas upp i anslutning till resultatredovisningen.

2.3 Urval och bortfall

Urvalet i läsvanestudierna är obundet slumpmässigt och omfattar ca: 2500 personer. Urvalet är baserat på samtliga svenska medborgare mellan 15-75 år som är bosatta i Sverige. Något som innebär att utländska medborgare som är bosatta i Sverige inte ingår i urvalet, vilket skulle kunna påverka resultaten. Läsvanestudien har avgränsat urvalets åldersintervall till 15-75 år, i jämförelse med exempelvis Mediebarometerns 9-79 år. Vid jämförelser mellan de två undersökningarna är det viktigt att ha denna skillnad i åtanke, inte minst vad gäller nivån på mediekonsumtionen. Ungdomar mellan 9-14 år har exempelvis en tämligen begränsad morgonpressläsning och ett förhållandevis omfattande TV-tittande.

Svarsfrekvensen för enkätundersökningar i Sverige varierar normalt mellan 65-75 procent. Variationerna kan bero på ett flertal olika faktorer. Vi vet att typen av frågor och urvalets sammansättning kan ha betydelse för svarsfrekvensen. Något som visar sig att attitydfrågor ofta ger ett visst bortfall och att stockholmarna har en lägre svarsbenägenhet än riksgenomsnittet (Ohlsson, 1986 och Holmberg-Petersson, 1980).

Svarsfrekvensen i läsванеundersökningen uppgår till 70 procent, vilket måste betraktas som mycket tillfredställande med tanke på innehållet och enkätens omfattning (se bilaga 2).

Svarsfrekvensen skiftar något mellan olika grupper av befolkningen. Kvinnor har exempelvis en högre svarsbenägenhet än vad män har. De yngsta har hög svarsfrekvens (77 %) och de mellan 50-59 år har lägst (66%). Vid en jämförelse med andra undersökningar, finner man att skillnader mellan olika grupper i denna undersökning är förhållandevis liten (Björkqvist, 1988).

Det interna bortfallet är genomgående lågt. Det översteg inte tre procent på någon av de frågor som används i läsvanestudien. Det låga internbortfallet är knappast förvånande, då frågorna använts sedan läsvanestudien startade. Något som givit möjlighet att justera frågeformuleringarna när problem uppstått.

2.4 Statistisk säkerhet

För att beräkna den statistiska säkerheten i procenttalen i ett obundet slumpmässigt använder man den sk felmarginalen (jfr Holmberg-Petersson, 1980). Den ger möjlighet att bedöma slumpens inverkan på säkerheten i resultaten under förutsättning att urvalsdragningen har gått rätt till väga. Felmarginalen ger däremot inte någon uppfattning om hur exempelvis bortfall kan påverka representativiteten i resultaten.

Felmarginalens formel (se bilaga 3) tar hänsyn till urvalets storlek, populationens storlek, svarsfördelningen och den säkerhetsnivå man väljer. Felmarginalen i samtliga års läsvane-studie ligger på ca: ± 2 procent, när beräkningen görs på samtliga svarspersoner inom respektive undersökning. Ett procenttal på 50 kan alltså variera mellan 48 och 52 %, beroende av slumpens inverkan (vid 95% säkerhetsnivå). Vid minskande urvalsstorlek ökar felmarginalen markant, varför det kan vara lämpligt att kontrollera felmarginalen när urvalet delas upp i exempelvis olika åldersgrupper (se bilaga 4).

LÄSVANOR OCH LÄSINTRESSEN 1979-87

3. MORGONPRESSENS RÄCKVIDD

3.1 Den totala morgontidningsläsningen

Sverige är känt som ett av världens mest tidningsläsande länder. Det brukar sägas att nio svenskar av tio är regelbundna morgontidningsläsare (jfr Weibull, 1983). Detta är då frågan om det mått som i Dagspresskollegiets läsvanestudier rubricerats som den totala morgontidningsläsningen. För att bli klassificerad som läsare enligt detta mått räcker det att man åtminstone någon gång per vecka läser en morgontidning. Vidare kräver frågetekniken i läsvanestudien att svarspersonerna skall ha skrivit ner namnet på den lästa tidningen.

Måttet på den totala morgontidningsläsningen får givetvis inte uppfattas som uttryck för hur stor andelen trogna tidningsläsare i Sverige är. Vad måttet framför allt uttrycker är morgonpressens potential: det visar klart hur stor andel av allmänheten som är ointresserade av morgonpress, d v s inte uppger sig läsa en morgontidning ens med detta generösa mått.

I och med att frågan om den totala morgontidningsläsningen ställts på samma sätt sedan 1979 finns det möjlighet att studera pressens potential över tid. Detta redovisas i tabell 1.

TABELL 1

Den totala andelen morgontidningsläsare 1979-1987 i procent.

År	1979	1981	1983	1984	1985	1986	1987
Andel läsare	93	91	90	91	92	90	92
Antal svar	2135	2194	2126	2012	2048	1961	1672

Tabell 1 visar att andelen morgontidningsläsare är stabil över tid. Andelen läsare har varje år uppgått till 90 procent eller mer. Årets siffra pekar på en svag ökning jämfört med 1986. Ökningen är dock marginell och förändrar inte intrycket av stabilitet. Resultaten bör dock tolkas med viss försiktighet, då läsning minst en gång per vecka är att betrakta som ett generöst mått på läsning. Mot denna bakgrund är resultatens kanske mest intressanta aspekt, att 7-10 procent av allmänheten inte läser någon morgontidning minst en gång per vecka.

Tidigare studier har visat att en del av dem som läser morgonpress, även tar del av ytterligare en morgontidning (jfr Weibull, 1983). Andelen av allmänheten som läser en tidning utöver sin lokala morgontidning minst tre dagar per vecka, uppgår 1987 till 25 procent (se tabell 4 i avsnitt 3.2).

Vi vet att vissa regionala variationer i morgontidningsläsningen förekommer (jfr Anshelm och Weibull, 1988). Tabell 2 nedan, visar andelen läsare i de tre storstäderna och i tre större geografiska regioner.

Stockholm har en klart mindre andel läsare än övriga delar av landet. Norrland har en anmärkningsvärt stor andel (98%) morgontidningsläsare. Dessa regionala variationer har återkommit samtliga år sedan 1981, vilket framgår av tabell 2. Studerar man långsiktiga tendenser inom respektive region, finner man ett antal intressanta tendenser. Andelen läsare har minskat i Göteborg och i Malmö, samtidigt som andelen läsare i Svealand och Norrland har ökat. Tendenserna i enskilda storstäder bör tolkas med stor försiktighet, då antalet svarspersoner är mycket begränsat.

Dock kan man notera att samtliga tre storstäder numera har en mindre andel läsare jämfört med övriga Sverige. Både Göteborg och Malmö låg högre i början av perioden än övriga. Detta kan tyda på att Göteborg och i viss mån Malmö börjar få större inslag av storstadsfenomen liknande dem i Stockholm. Med storstadsfenomen i detta sammanhang menar vi högre grad av migration, mindre grad av social anknytning och liknande faktorer som minskar den sociala stabiliteten.

TABELL 2

Andelen morgontidningsläsare i olika geografiska regioner 1981-87 i procent.

Region	Stockholm					Göteborg					Malmö				
År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
Andel läsare	83	82	80	85	83	97	94	93	90	92	93	95	98	91	90
Antal svar	358	396	384	373	284	186	191	185	178	159	114	117	113	106	100

Region	Svealand*					Götaland*					Norrland				
År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
Andel läsare	90	88	95	90	93	93	92	94	92	93	90	93	94	95	96
Antal svar	444	413	398	375	403	749	695	664	641	574	340	314	297	288	167

* Svealand = Svealand utom Stockholm
 Götaland = Götaland utom Göteborg och Malmö

De lokala variationer som framkom i tabell 2 visar sig något tydligare när det gäller flertidningsläsningen. Andelen som läser mer än en morgontidning minst tre dagar per vecka är klart större utanför storstäderna. Stockholm har exempelvis 20 procent, medan Svealand och Götaland har 27 procent flertidningsläsare.

3.2 Morgontidningsläsning i olika grupper

Morgontidningsläsning kan betraktas som en social vana ingående i ett större vanemönster. Det innebär att morgontidningsläsningen ofta är beroende av andra sociala vanor, vilket gör det angeläget att undersöka i vilken mån tidningsläsningen i olika befolkningsgrupper skiljer sig åt. I detta avsnitt redovisas andelen morgontidningsläsare och andelen flertidningsläsare inom olika befolkningsgrupper (tabell 3 och 4).

Män läser morgontidningen i större utsträckning än kvinnor. Benägenheten att läsa morgontidning ökar något med stigande ålder. Förvärvsarbetande och pensionärer läser morgonpress i större utsträckning än övriga grupper (Anshelm-Weibull, 1988). Något som kan tolkas som ett tecken på att stabila sociala vanor ökar benägenheten att läsa morgonpress. Morgontidningsläsningen kan sägas ingå som en naturlig del i ett socialt vanemönster. Människors utbildning påverkar inte läsningen i någon större utsträckning.

TABELL 3

Den totala andelen morgontidningsläsare i olika befolkningsgrupper 1979-1987 i procent.

År	1979	1983	1984	1985	1986	1987
<u>Kön:</u>						
Män	94	89	91	92	91	92
Kvinnor	91	92	91	92	88	89
<u>Ålder:</u>						
15-19	94	84	88	92	87	87
20-24	91	84	89	90	81	88
25-34	91	89	87	90	82	88
35-44	93	94	92	90	92	92
45-54	92	92	90	94	93	92
55-64	94	90	94	94	93	93
65-75*	94	93	92	94	86	94
<u>Syssel- sättning:</u>						
Förvärvsarbetande	93	90	90	92	92	93
Hemarbetande	85	92	95	93	87	89
Studerande	94	85	88	92	87	87
Pensionärer	92	92	92	94	87	94
<u>Utbildning:</u>						
Folkskola	91	90	90	91	89	1)
Grund/fackskola	92	89	88	92	91	1)
Gymnasium/högskola	96	91	91	93	89	1)

* Den äldsta åldersgruppen sträcker sig fram t o m 1986 endast från 65 till 70 år.

1) Analyserades ej detta år

Huvudintrycket av tabell 3 är dock att andelen morgontidningsläsare är stor i samtliga befolkningsgrupper. Differenserna mellan olika grupper antyder att olika gruppers sociala vanor har betydelse för benägenheten att läsa morgonpress regelbundet: ju mer stabila sociala vanor, desto större benägenhet att läsa morgonpress.

När det gäller förändringar över tid framkommer egentligen inga entydiga tendenser under den undersökta perioden. De två yngsta åldersgrupperna uppvisar dock en svagt minskande andel morgonpressläsare under denna period.

I tabell 3 framkom vissa skillnader mellan olika grupper när det gäller den totala morgontidningsläsningen. Nedan redovisas flertidningsläsningen i olika grupper av allmänheten. Är benägenheter att läsa mer än en morgontidning minst tre gånger per vecka större i vissa grupper än i andra grupper?

TABELL 4

Andel som läser ytterligare en morgontidning minst 3 ggr/vecka 1987, uppdelat efter kön, ålder och sysselsättning i procent.

	<u>Flertidningsläsare</u>	<u>Antal svar</u>
<u>Kön:</u>		
Män	29	762
Kvinnor	21	807
<u>Ålder:</u>		
15-19	26	119
20-29	22	277
30-39	23	275
40-49	30	294
50-59	31	224
60-75	20	380
<u>Sysselsättning:</u>		
Förvärvsarbetande	27	963
Hemarbetande	17	58
Studerande	31	156
Pensionär	15	305
Totalt	25	1569

Den totala andelen flertidningsläsare uppgår detta år till 25 procent. Män är mer benägna att läsa flera tidningar, än vad kvinnor är. Flertidningsläsningen är mest vanlig i åldrarna mellan 40-59 år. Studerande och förvärvsarbetande är flertidningsläsare i större utsträckning än andra grupper.

Resultaten ovan bekräftar i hög grad de tendenser som framkommit i tidigare studier (jfr Weibull, 1983 avsnitt 5.4). Flertidningsläsningen är, liksom tidningsläsningen i övrigt, beroende av människors sociala vanor. Män är yrkesverksamma i större utsträckning än kvinnor, vilket möjliggör sk arbetsplatsläsning som vi från tidigare studier vet, utgör en stor del av flertidningsläsningen. De åldersgrupper som är mest flitiga morgontidningsläsare är - med undantag för de äldsta - även flertidningsläsare i större utsträckning än andra.

3.3 Morgontidningsläsningen och annan mediekonsumtion

Ovan har man kunnat utläsa att morgontidningsläsningen kan betraktas som en social vana som kan påverkas av olika faktorer. Ett resultat som leder funderingarna till i vad mån konsumtion av andra medier kan inverka på morgonpressläsningen. I den följande

tabellen har vi därför utgått ifrån att annan mediekonsumtion kan tänkas inverka på morgontidningsläsningen. Vi belyser, i vilken utsträckning människor som har olika regelbunden konsumtion av exempelvis lokalradionyheter, även skiljer sig åt när det gäller morgonpressläsning. Tabell 5 behandlar således hur konsumtionen av nyhetsprogram i etermedia och kvällspress kan inverka på morgonpressläsningen.

TABELL 5

Andelen morgontidningsläsare uppdelat efter regelbundenheten i konsumtionen av andra medier 1987 (procent).

	<u>Kvällspressläsning antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel läsare	89	92	94	95
Antal svar	437	313	298	589

	<u>Dagens Eko-lyssnande, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel läsare	95	95	91	90
Antal svar	436	212	195	622

	<u>Lyssnande på nyheter i lokalradion, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel läsare	94	95	93	87
Antal svar	903	246	153	245

	<u>Aktuellt-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel läsare	93	95	92	87
Antal svar	650	411	315	179

	<u>Rapport-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel läsare	93	95	88	90
Antal svar	819	407	241	121

	<u>Tittande på regionala nyheter i TV, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel läsare	94	95	93	90
Antal svar	516	310	314	419

Huvudintrycket av tabell 5, torde vara att konsumtionen av de ovan analyserade medierna inte inverkar i någon större utsträckning på morgonpressläsningen. De handlar genomgående om små procentuella skillnader, vilket mot bakgrund av den stora andelen morgonpressläsare totalt sett, måste anses helt naturligt. Några svaga tendenser kan dock kan noteras.

Ju mer regelbundet man läser kvällspress desto mindre benägenhet att läsa morgonpress regelbundet. En rimlig tolkning av detta torde vara att det råder viss konkurrens mellan dessa båda medier. När det gäller nyhetsprogrammen i etermedia är förhållandet det motsatta. De som mest regelbundet tar del av etermedia-nyheter är mest regelbundna morgonpressläsare. Ett resultat som tyder på en viss kumulativitet i mediekonsumtionen.

En motsvarande analys mellan flertidningsläsare och konsumtion av nyhetsprogram i etermedier och kvällspress ger inga ytterligare bidrag huvudresultaten av jämförelserna torde vara att annan mediekonsumtion inte nämnvärt inverkar på benägenheten att läsa morgonpress hos allmänheten. Det kan emellertid vara så att en tredje faktor inverkar genom att påverka konsumtionen av såväl morgonpress, som andra medier. I tidigare avsnitt har framgått att ålder är en faktor som har vissa samband med morgonpressläsning. Mot denna bakgrund är det angeläget att belysa hur konsumtionen av kvällspress och nyhetsprogrammen i etermedia inverkar på morgonpressläsningen i olika åldersgrupper.

Tabell 6 redovisar hur annan mediekonsumtion inverkar på morgonpressläsningen i den yngsta och den äldsta åldersgruppen. Tabellen skall läsas på följande sätt: av de yngre som ofta tittar på Rapport i TV, läser 90 procent morgonpress. Motsvarande andel bland de äldre uppgår till 95 procent. Jämförelsen kan i denna tabell göras i två dimensioner. En radvis, där man jämför inverkan av annan mediekonsumtion i en åldersgrupp. En kolumnvis jämförelse som utgår från att åldersgruppernas skiljer sig åt när det gäller konsumtionen av olika medier.

De som ofta tar del av nyheter i etermedia har större benägenhet att regelbundet än vad de övriga har. Ett resultat som visar sig i båda åldersgrupperna. Kvällspressläsningen visar ett omvänt förhållande. De som ofta läser kvällspress tenderar att i mindre utsträckning än andra, ta del av morgonpress regelbundet. Ett resultat som kan tolkas så att det råder viss konkurrens mellan kvällspress och morgonpress. Samtidigt som det finns ett motsatt samband mellan konsumtionen av nyhetsprogram i etermedia och morgonpress.

I övrigt framkommer, att de äldre (50-75 år) oavsett konsumtion av andra medier, har en större andel regelbundna morgontidningsläsare än vad de yngre har.

TABELL 6

Andelen av allmänheten som läser sin morgontidning minst en dag/vecka, uppdelat efter ålder och regelbundenheten i konsumtionen av andra medier 1987 (procent).

<u>Nyheter i lokalradion:</u>				<u>Aktuellt i TV:</u>			
<u>Ålder:</u>	Lyssnar			<u>Ålder:</u>	Tittar		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	92	88	+ 4	15-29	90	91	- 1
50-75	96	92	+ 4	50-75	96	90	+ 6
	- 4	- 4			- 6	+ 1	
<u>Rapport i TV:</u>				<u>Dagens Eko:</u>			
<u>Ålder:</u>	Tittar			<u>Ålder:</u>	Lyssnar		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	90	89	+ 1	15-29	93	87	+ 6
50-75	95	91	+ 4	50-75	96	94	+ 2
	- 5	- 2			- 3	- 7	
<u>Regionala nyheter i TV:</u>				<u>Kvällspress:</u>			
<u>Ålder:</u>	Tittar			<u>Ålder:</u>	Läser		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	91	90	+ 1	15-29	88	93	- 5
50-75	96	91	+ 5	50-75	93	96	- 3
	- 5	- 1			- 5	- 3	

*

*

*

Den totala andelen morgontidningsläsare uppgår till drygt 90 procent av allmänheten. Andel har inte märkbart förändrats sedan 1979.

Andelen läsare är mindre i storstäderna än i övriga delar av landet. Inom vissa av regionerna kan man finna mindre förändringar i morgontidningsläsningen över tid. Göteborg och Malmö uppvisar sedan 1981 en svagt minskande andel. Under samma period visar Svealand och Norrland en svagt ökning av andelen morgonpressläsare.

Män läser i något större utsträckning än vad kvinnor gör. Benägenheten att läsa morgonpress ökar med ökande ålder. De förvärvsarbetande och pensionärerna har en större andel läsare än övriga grupper. När det gäller tendenser över tid, framkommer inga entydiga resultat. De yngre visar dock en svagt minskande andel läsare.

Andelen flertidningsläsare uppgår 1987 till 25 procent. Differenserna mellan olika befolkningsgrupper som framkom i den totala morgonpressläsningen, visar sig även i flertidningsläsningen. Ett undantag från detta är dock pensionärerna, där andelen flertidningsläsare är förhållandevis liten.

Annan mediekonsumtionen visar sig ha ett visst samband med morgonpressläsningen. Ju mer regelbunden konsumtion av kvällspress, desto mindre benägenhet att läsa morgonpress. Konsumtionen av nyheter i etermedia har ett motsatt samband med morgonpressläsningen. De som mest regelbundet tar del av etermedienyheter har störst benägenhet att läsa morgonpress. Sambanden mellan annan mediekonsumtion och läsning av morgonpress framkommer såväl bland de äldre, som i den yngsta åldersgruppen.

4. REGELBUNDENHET I MORGONTIDNINGSLÄSNINGEN

4.1 Regelbundenhet i morgontidningsläsningen

De procental för morgontidningsläsningen som hittills redovisats avser läsning i vid bemärkelse. Inga av dessa resultat ger någon uppfattning om regelbundenheten i läsningen. Detta avsnitt bygger på andelen trogna läsare. Med trogen läsare åsyftas, en person som läser sin tidning varje dag. Det kan innebära sex eller sju dagar i veckan beroende på tidningens antal utgivningsdagar.

Frågor om regelbundenhet i morgontidningsläsningen har ställts i många lokala läsvanestudier (jfr Reimer, 1985 och Björkqvist, 1988). Vidare har motsvarande siffror tagits fram i samarbete med Testologen (jfr Weibull, 1983 kapitel 4). Inom ramen för Dagspresskollegiets nationell läsvanestudie ställdes en fråga om regelbundenheten i läsningen dock först 1985, varför det inte är möjligt att analysera några långtgående tendenser.

TABELL 7

Regelbundenheten i morgontidningsläsningen 1985-1987 i procent .

År	1985	1986	1987
<u>Antal dagar per vecka:</u>			
Mindre än 1 dag	8	10	8
1-2 dagar	3	4	4
3-4 dagar	10	9	8
5 dagar	10	8	8
6-7 dagar	69	69	72

Minst 5 dagar	79	77	80

Totalt	100	100	100

Antal svar	2044	1845	1672

Andelen som läser en morgontidning minst 6 dagar/vecka har ökat något sedan 1985, vilket även är fallet om man utgår ifrån de som läser morgonpress minst 5 dagar/vecka. Dessa tendenser stämmer väl överens med den svaga ökningen av andelen läsare totalt sett (se kapitel 1). De regionala variationer som framkom i kapitel 1, vis sig även när det gäller regelbundenheten. Något som redovisas i tabell 8.

Stockholm är den region som har minst andel "trogna läsare", Malmö och Norrland har den största andelen. Resultaten följer samma tendenser som framkommit i tidigare avsnitt.

TABELL 8

Regelbundenheten i morgontidningsläsningen i olika regioner 1985-1987 i procent.

Region	Sthlm			Gbg			Malmö			S-land*			G-land*			N-land		
År	85	86	87	85	86	87	85	86	87	85	86	87	85	86	87	85	86	87
Dagar/vecka:																		
<1 dag	20	24	17	7	15	8	2	10	9	5	9	7	6	6	7	6	7	4
1-2 dgr	2	7	9	5	5	4	2	3	1	3	3	3	2	3	3	2	4	2
3-4 dgr	9	7	10	5	8	4	6	8	7	14	7	9	11	12	10	2	6	5
5 dag	9	9	11	7	3	11	9	4	4	14	11	8	10	8	7	11	7	8
6-7 dgr	61	53	55	76	70	74	80	76	79	63	69	73	70	70	73	78	78	81

Minst																		
5 dgr	70	62	66	83	73	85	89	80	83	77	80	81	80	78	80	89	85	89

* S-land = Svealand utom Stockholm

* G-land = Götaland utom Göteborg och Malmö

Andelen "trogna läsare" minskar något i storstäderna, vilket syns tydligast i Stockholm. I övriga landet är tendensen den omvända, då andelen trogna läsare ökar något. Dessa tendenser är helt i linje med vad som visade sig i den totala morgontidningsläsningen (se kapitel 1). I detta sammanhang bör dock noteras att antalet svars personer i vissa regioner är litet.

4.2 Regelbundenhet i morgontidningsläsningen i olika grupper

I tidigare avsnitt har man kunna konstatera att olika grupper av befolkningen skiljer sig åt i sina läsvanor. Frågan är nu om differenserna mellan olika grupper även slår igenom på andelen "trogna läsare". I tabell 9 redovisas andelen som läser sin morgontidning minst 5 respektive 6 dagar per vecka i olika grupper av allmänheten.

TABELL 9

Regelbundenheten i morgontidningsläsningen inom olika grupper 1985-1987 i procent

Dagar/vecka	Minst 6 dagar			Minst 5 dagar		
	1985	1986	1987	1985	1986	1987
År						
Kön:						
Män	69	69	73	80	78	81
Kvinnor	70	69	70	78	77	78
Ålder:						
15-19	61	55	53	72	66	70
20-24	60	55	58	67	67	66
25-29	56	59	59	70	67	73
30-34	61	63	66	73	73	77
35-39	62	67	73	77	84	81
40-44	70	76	78	82	84	84
45-49	75	72	87	86	80	91
50-54	77	73	71	80	81	80
55-59	79	76	82	86	87	89
60-64	85	79	82	88	86	88
65-70	82	78	84	86	83	87
71-75	1)	77	77	1)	81	81
Sysselsättning:						
Förvärvsarbetande	68	68	73	79	78	81
Hemarbetande	83	63	69	90	72	80
Studerande	64	56	50	73	67	64
Pensionärer	80	73	81	85	78	85
Utbildning:						
Låg	71	70	1)	80	78	1)
Medellåg	69	64	1)	79	74	1)
Medelhög	67	64	1)	76	75	1)
Hög	76	79	1)	90	83	1)
Hushållsstorlek:						
Flerpersons	70	70	1)	80	79	1)
Enpersons	56	58	1)	67	64	1)
Totalt	69	69	72	79	78	80

1) Analyserades ej detta år

Tabell 9 visar att det finns betydligt större skillnader mellan olika grupper i fråga om "trogen" läsning, än ifråga om morgonpressläsning i allmänhet (se tabell 3).

Män är "trogna" läsare i större utsträckning än vad kvinnor är. De yngre åldersgrupperna har minst andel och de äldre har störst andel "trogna" läsare. Pensionärer och förvärvsarbetande har en förhållandevis stor andel trogna läsare. Även hushållsfaktorn visar har en viss betydelse.

Studerar man differenser mellan de olika åren, finner man bl a att det finns en viss minskning i den dagliga läsningen bland de yngsta. Något som vi tidigare kunnat se antydningar till i kapitel 1.

Vi ser också en minskning bland de studerande vilket ju hänger samman med minskningen bland de yngsta. I och med att ungdomarna går längre i skolan och därmed senare kommer ut i förvärvslivet kommer också de stabila vanorna som hör vuxenlivet till senare i livet vilket påverkar tidningskonsumtionen.

Samtliga dessa skillnader har framkommit i tidigare avsnitt, vilket ger stöd åt antagande; ju mer stabila vanor, desto större benägenhet att vara regelbunden eller "trogen" läsare av morgonpress.

4.3 Regelbundenhet i morgontidningsläsningen och flertidningsläsning

I avsnitt 1.1 kunde vi konstatera att 25 procent av allmänheten är flertidningsläsarna. När det gäller regelbundenheten i morgontidningsläsningen torde man kunna förvänta sig ett visst samband med flertidningsläsning. Nedan redovisas en jämförelse mellan flertidningsläsares och entidningsläsares regelbundenhet i morgonpressläsning.

TABELL 10
Regelbundenhet i morgontidningsläsningen bland flertidningsläsare respektive de som ej är flertidningsläsare 1987 (procent).

Läsning antal dagar/vecka:	<u>Flertidningsläsare</u>	<u>Ej flertidningsläsare</u>
Mindre än 1 dag	1	6
1-2 dagar	2	4
3-4 dagar	8	9
5 dagar	9	8
6-7 dagar	80	73
Totalt	100	100
Antal svar	388	1181

De som är flertidningsläsare är i större utsträckning "trogna" morgonpressläsare än de som inte läser mer än en morgontidning minst tre dagar/vecka. De är följaktligen en grupp som har ett stort intresse för morgonpress. Av flertidningsläsarna läser 89 procent sin morgontidning minst fem dagar/vecka, motsvarande andel för de som ej är flertidningsläsare uppgår till 81 procent.

4.4 Regelbundenhet i morgonpressläsning - annan mediekonsumtion

Avsnitt 1.3 visade bl a att det finns vissa samband mellan morgonpressläsning och konsumtion av andra medier. Mot bakgrund av detta torde man kunna förvänta sig intressanta samband mellan trogen morgonpressläsningen och konsumtionen av andra medier. Nedan följer en redovisning av detta förhållande.

TABELL 11

Troigna morgonpressläsare, efter konsumtionen av andra medier 1987 (%).

Morgonpress:	Kvällpressläsning, antal dagar/vecka:			
	6-7 dagar/v	3-5 dagar/v	1-2 dagar/v	Sällan/aldrig
Minst 5 dgr/v	83	82	90	92
Minst 6 dgr/v	74	73	82	86
Antal svar	390	300	371	595

Morgonpress:	Lyssnande på Dagens Eko, antal dagar/vecka:			
	5-7 dagar/v	3-4 dagar/v	1-2 dagar/v	Sällan/aldrig
Minst 5 dgr/v	88	88	91	85
Minst 6 dgr/v	82	76	84	77
Antal svar	438	212	195	629

Morgonpress:	Lyssnande på lokalradionyheter, antal dagar/vecka:			
	5-7 dagar/v	3-4 dagar/v	1-2 dagar/v	Sällan/aldrig
Minst 5 dgr/v	88	88	86	85
Minst 6 dgr/v	81	75	84	78
Antal svar	908	246	153	247

Morgonpress:	Aktuellt-tittande, antal dagar/vecka:			
	5-7 dagar/v	3-4 dagar/v	1-2 dagar/v	Sällan/aldrig
Minst 5 dgr/v	90	85	87	82
Minst 6 dgr/v	83	76	80	75
Antal svar	654	411	315	180

Morgonpress:	Rapport-tittande, antal dagar/vecka:			
	5-7 dagar/v	3-4 dagar/v	1-2 dagar/v	Sällan/aldrig
Minst 5 dgr/v	90	86	81	84
Minst 6 dgr/v	85	76	74	74
Antal svar	823	407	241	121

Morgonpress:	Lyssnande på TV:s regionala nyheter, antal dagar/vecka:			
	5-7 dagar/v	3-4 dagar/v	1-2 dagar/v	Sällan/aldrig
Minst 5 dgr/v	92	89	83	85
Minst 6 dgr/v	88	81	75	75
Antal svar	519	310	314	421

Som man kunnat vänta är sambanden mellan annan mediekonsumtion och morgonpressläsning starkare när vi utgår från "trogna läsare". Sambanden går dock i samma riktning. Andelen morgonpressläsare stiger med ökad konsumtion av nyheter i etermedia, medan den faller med ökad kvällspressläsning. De som läser kvällspress mest regelbundet ligger klart under genomsnittet för trogen morgonpressläsning, de som mest regelbundet tar del av etermediernas nyheter ligger klart över. Effekten är störst i fråga om tittande på Aktuellt, vilket helt ligger i linje med vad som tidigare observerats angående relationen konsumtion av morgonpress och andra medier.

I kapitel 1 framkom intressanta samband när vi kontrollerade hur dessa samband visade sig i olika åldersgrupper. Något som gör det angeläget att här göra en motsvarande kontroll. Den yngre åldersgruppen visar positiva samband mellan "trogen" morgonpressläsning och att ofta lyssna på Dagens eko. Kvällspressläsningen visar upp motsatt tendens. De som ofta tar del av kvällspress är i minst utsträckning "trogna" morgonpressläsare.

De äldre visar ett positivt samband mellan regelbundenhet i morgonpressläsningen och att ofta ta del av Rapport och regionala nyheter i TV. Förhållandet är det motsatta när det gäller kvällspressläsningen och regelbundenheten i morgonpressläsningen.

När det gäller konsumtion av andra medier framkommer inga entydiga samband med morgonpressläsningen i någon av åldersgrupperna. De äldre har genomgående, oavsett konsumtion av etermedia-nyheter eller kvällspress, en större andel "trogna" morgonpressläsare än vad den yngre åldersgruppen har.

*

*

*

En mycket stor del av morgonpressläsarna läser sin morgontidning varje dag den utkommer. Något som visar sig i att 70 procent av allmänheten är "trogna läsare", dvs tar del av sin morgontidning minst sex dagar per vecka. Differenserna mellan olika regioner skiljer sig inte nämnvärt från vad som framkom i morgonpressläsningen totalt (se kapitel 1). Detsamma gäller skillnader mellan olika befolkningsgrupper.

Även flertidningsläsningen visar samband som har stora likheter med vad som framkom i kapitel 1, något som även gäller förhållandet mellan annan mediekonsumtion och regelbundenheten i morgonpressläsningen.

5. PRENUMERATION

5.1 Morgontidningsprenumeration

Om en person prenumererar på en morgontidning torde man rimligen kunna anta att denna person också läser eller tittar i tidningen regelbundet. Antagandet är dock inte självklart eftersom morgontidningsprenumeration normalt gäller ett hushåll, inte en enskild person: det är inte säkert att alla som bor i ett flerpersonghushåll har för vana att läsa tidningen lika regelbundet. Frågan om hushållsprenumeration kan på olika sätt användas för att beskriva förutsättningarna för båda läsning och anskaffning av morgonpress. Andelen prenumeranter kommer i denna studie att utnyttjas på två olika sätt. Det första gäller den totala andelen som bor i ett hushåll med prenumerations, vilket ger en uppfattning om förutsättningarna för regelbunden morgontidningsläsning. Det andra är att redovisa prenumerations som ett sätt att skaffa sig en morgontidning. Avsnittet inleds med redovisningen av den totala andelen prenumeranter.

Mot bakgrund av vad som ovan påvisats borde man kunna förvänta sig att andelen prenumeranter totalt, skall följa samma mönster som för andelen läsare. Jämför man med andelen "trogna läsare" borde dock vara andelen prenumeranter ligga något högre. Något som tydligt framkommer vid en jämförelse mellan visar prenumerations och trogen morgontidningsläsningen (se tabell 9 och 12). Andelen prenumeranter ligger dock 10 procent över andelen trogna läsare. Det kan vi första anblicken synas underligt att prenumerations ligger 10 procent över den dagliga läsningen. Viss skillnad torde man kunna förvänta men 10 procent förefaller anmärkningsvärt mycket. En stor del av förklaringen till denna skillnad torde vara att en stor del av landsortspressen inte utkommer dagligen. Något som innebär att en prenumerant kan läsa sin tidning varje utgivningsdag för den skall vara en daglig läsare.

TABELL 12

Andelen prenumeranter och andelen prenumeranter bland de regelbundna läsarna 1979-87 i procent.

År	1979	1981	1983	1984	1985	1986	1987
Andel prenumeranter totalt:	80	79	78	78	79	78	80
Andel prenumeranter av läsare:	86	87	87	86	86	87	87
Antal svar	2135	2194	2126	2012	2045	1961	1672

Tabellen ovan visar att andelen prenumeranter har uppgått till 78-80 procent under den undersökta perioden. Årets undersökning pekar på en svag ökning i prenumerationsbenägenheten. En ökning som slår igenom i de flesta åldersgrupper.

I tidigare avsnitt har flertidningsläsningens inverkan på läsvan framkommit. Andelen prenumeranter är något högre bland flertidningsläsarna än bland de övriga läsarna, vilket stämmer väl överens med vad som tidigare framkommit.

Andelen prenumeranter har liksom morgontidningsläsningen totalt sett, visar sig skifta något mellan geografiska regioner. Nedan redovisas andelen prenumeranter i olika delar av Sverige.

TABELL 13

Andelen prenumeranter i olika geografiska regioner 1981-1987 i procent.

Region	Stockholm					Göteborg					Malmö				
År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
Totalt	62	62	66	67	63	86	85	76	74	82	81	88	87	79	78
Av läsare	82	76	82	79	75	89	91	82	82	88	87	93	88	88	86
Antal svar	358	396	384	373	280	186	191	185	178	158	114	117	113	106	100
Region	Svealand*					Götaland*					Norrländ				
År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
Totalt	79	77	82	79	83	83	83	83	83	86	77	85	82	81	87
Av läsare	87	88	85	88	89	89	90	89	91	91	85	91	88	86	89
Antal svar	444	413	398	375	377	749	695	664	641	527	340	314	297	288	168

* Svealand = Svealand utom Stockholm
 Götaland = Götaland utom Göteborg och Malmö

Storstadsinneväsnare har en mindre prenumerationsbenägenhet än människor från övriga landet, något som framkommer särskilt tydligt i Stockholm. De som bor i Götaland (utom Göteborg och Malmö) och Norrlänningar har den största prenumerationsbenägenheten. De regionala differenserna framkommer även tidigare år.

Inom regionerna finner man att Göteborgare och Malmöbor har en minskande prenumerationsbenägenhet. Utanför storstäderna kan man däremot skönja en ökning. Ett resultat som väl följer de utvecklingstendenser som visat sig i tidigare avsnitt.

5.2 Prenumeration i olika åldersgrupper

För att ytterligare klarlägga bilden av allmänhetens prenumerationsbenägenhet, redovisas i tabellen nedan andelen prenumeranter i olika befolkningsgrupper.

TABELL 14

Andelen prenumeranter inom olika befolkningsgrupper 1979-1987 i procent.

År	Av samtliga							Av läsarna						
	79	81	83	84	85	86	87	79	81	83	84	85	86	87
<u>Ålder:</u>														
15-19	83	74	73	82	78	77	81	88	82	86	93	86	87	91
20-24	63	68	63	62	66	61	62	70	74	76	69	74	75	71
25-29	69	76	64	59	71	70	68	74	84	72	67	77	80	77
30-39	83	80	81	76	74	76	78	88	86	87	84	82	84	83
40-49	79	81	83	82	82	88	85	86	90	90	90	90	93	90
50-59	87	83	82	84	85	80	83	94	93	90	91	91	86	90
60-75*	82	83	86	87	89	83	89	90	92	94	94	96	93	93
<u>Sysselsättn.:</u>														
Förv.														
arbete	79	79	76	75	77	77	78	84	86	84	83	84	85	84
Hemarb.	79	82	87	84	90	81	82	93	93	94	88	97	93	93
Student	81	77	73	75	79	76	78	86	85	85	85	86	89	90
Pension.	82	81	87	86	87	81	87	89	91	95	94	95	95	92
<u>Utbildning:</u>														
Folksk.	80	78	81	79	82	80	2)	87	88	90	88	91	90	2)
Grund/ facksk.	78	77	76	75	80	76	2)	84	86	85	85	87	83	2)
Gymn./ högsk.	81	81	77	77	77	79	2)	85	87	84	85	81	88	2)
<u>Hush. 1)</u>														
<u>inkomst:</u>														
0-1	70	68	67	65	63	66	77	81	84	78	78	75	79	86
2	76	74	79	69	69	67	70	80	84	84	80	76	77	78
3	79	80	83	78	77	73	81	86	87	89	87	86	83	86
4	84	82	78	79	87	80	80	89	89	89	87	90	88	89
5	85	85	88	86	83	81	87	89	90	92	90	87	88	91
6-	87	89	88	92	89	93	88	92	93	93	96	93	95	90
<u>Hush. storlek:</u>														
Fler-														
persons	2)	80	81	79	83	80	2)	2)	89	90	87	89	90	2)
En-														
persons	2)	67	59	53	56	53	2)	2)	76	67	63	66	66	2)
Totalt	80	79	78	77	79	78	80	86	87	87	86	86	87	87

* Den äldsta åldersgruppen är fram till 1986 begränsad till 60-70 år.

1) Med hänsyn till lönenivåutvecklingen anges endast en rangordning.

2) Analyserades ej detta år.

Män och kvinnor prenumererar i lika stor utsträckning. Människor mellan 20-29 år, är den åldersgrupp som har lägst prenumerationsbenägenhet. Förvärvsarbetande prenumererar i mindre utsträckning än de som inte förvärvsarbetar. Ju högre hushållsinkomst, desto större benägenhet att prenumerera på en morgontidning. De som bor i flerpersonshushåll är oftare prenumeranter än de som bor i enpersonshushåll.

De olika gruppernas prenumerationsbenägenhet följer i stort det mönster som tidigare framkom i den totala morgontidningsläsningen. Man kan dock uppmärksamma att det är en mindre andel läsare bland unga personer som prenumererar idag jämfört med tidigare. Detta uttrycks på följande sätt i "Vad påverkar framtidens tidningsval" av Lennart Weibull "Bland de yngre är det framför allt den sociala turbulensen under några år som drar ner intresset för morgonpressabonnemang." (Weibull 1987).

Årets resultat avviker inte nämnvärt från de tendenser som framkommit tidigare år. De yngre är den enda gruppen som uppvisar någon större förändring över tid. Deras prenumerationsbenägenhet har minskat från 1979 till 1987, vilket stämmer överens med den grupps tendenser i morgonpressläsningen (se kapitel 1 och 2).

5.3 Prenumeration och morgontidningsläsning

Det antydde i detta kapitelns inledning att prenumerationsbenägenhet i hushållet har en avgörande betydelse för hur regelbundet man läser en morgontidning. Detta antagande är ingalunda självklart. Detta avsnitt behandlar relationen prenumerationsbenägenhet och regelbundenhet i morgonpressläsningen.

Tabell 15

Hushållsprenumeration uppdelat efter regelbundenhet i morgonpress läsningen 1987 (procent).

<u>Regelbundenhet i läsningen:</u>	<u>Prenumeration</u>	<u>Ej prenumeration</u>
Mindre än 1 dag/v	1	24
1-2 dagar/vecka	2	13
3-4 dagar/vecka	6	20
5 dagar/vecka	7	15
6-7 dagar/vecka	84	28

Minst 5 dgr/v	91	43

Totalt	100	100

Antal svar	1341	252

De prenumeranterna har 84 procent och icke-prenumeranterna 28 procent dagliga läsare. Ett resultat som med eftertryck visar att prenumerationsen är en grundförutsättning för trogen läsning, samt att nästan alla prenumeranter läser sin morgontidning dagligen.

I tidigare avsnitt har framkommit att läsvanorna och andra mediernas inverkan på dessa, är skiftande i olika åldersgrupper. Tabell 16 behandlar förhållandet mellan "trogen läsning" och prenumerationsen i olika åldersgrupper.

Tabell 16

Andel "trogna läsare" bland prenumeranter i olika åldrar 1987 (procent).

<u>Ålder:</u>	<u>Minst 6 dagar/vecka</u>	<u>Minst 5 dagar/vecka</u>	<u>Antal svar</u>
15-19	61	81	158
20-24	85	87	100
25-29	80	91	89
30-39	80	90	229
40-49	90	94	268
50-59	90	97	183
60-75	89	92	314

Andelen "trogna läsare" bland prenumeranterna ökar med stigande ålder, vilket är i linje med de tendenser som framkommit i tidigare avsnitt. Sambanden mellan prenumeration och daglig läsning är starkast i de äldsta åldersgrupperna. De i åldern 20-24 år bryter mönstret med 85 procent trogna läsare bland prenumeranterna, vilket är naturligt då vi vet att detta är en grupp med förhållandevis låg prenumerationsbenägenhet. De som, efter ett övervägande valjer att prenumerera, läser följaktligen sin morgontidning dagligen.

5.4 Prenumeration och annan mediekonsumtion

Mot bakgrund av att vi funnit samband mellan morgontidningsläsning och konsumtionen av andra medier. Är det här angeläget att undersöka om denna typ av samband även framkommer i förhållande till prenumeration.

Andelen morgontidningsprenumeranter är minst bland de som läser kvällspress mest regelbundet, vilket bekräftar vad som i tidigare avsnitt framkommit. Det råder en viss konkurrens mellan morgonpress och kvällspress. Dagens Eko-lyssnade visar liknande samband med benägenheten att prenumererar på en morgontidning.

När det gäller nyheter i TV, visar sig ett motsatt samband med prenumerationsbenägenheten. De som är störst konsumenter av TV-nyheter har störst benägenhet att vara prenumerant. Lyssnandet på lokalradio-nyheter visar inga samband med benägenheten att prenumerera på en morgontidning.

Samtliga av dessa resultat redovisas i tabell 17.

TABELL 17

Andelen morgontidningsprenumeranter uppdelat efter regelbundenheten i konsumtionen av andra medier (procent).

<u>Kvällspressläsning antal dagar/vecka:</u>				
<u>Morgonpress:</u>	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel prenumeranter	74	83	85	92
Antal svar	420	304	287	578

<u>Dagens Eko-lyssnande, antal dagar/vecka:</u>				
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel prenumeranter	82	84	88	85
Antal svar	428	209	188	596

<u>Lyssnande på nyheter i lokalradion, antal dagar/vecka:</u>				
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel prenumeranter	85	85	80	85
Antal svar	879	241	150	232

<u>Aktuellt-tittande, antal dagar/vecka:</u>				
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel prenumeranter	87	81	85	84
Antal svar	635	402	304	170

<u>Rapport-tittande, antal dagar/vecka:</u>				
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel prenumeranter	87	81	82	80
Antal svar	799	400	225	116

<u>Tittande på regionala nyheter i TV, antal dagar/vecka:</u>				
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Andel prenumeranter	87	87	84	82
Antal svar	507	304	302	401

Mot bakgrund av vad som framkommit i tabellen ovan är det angeläget att som vi gjort i tidigare kapitel, analysera vilka tendenser som kan tänkas framkomma i åldersgrupperna.

TABELL 18

Andelen av allmänheten som har morgontidningsprenumeration, uppdelat efter ålder och regelbundenheten i konsumtionen av andra medier 1987 (procent).

<u>Nyheter i lokalradion:</u>				<u>Aktuellt i TV:</u>			
<u>Ålder:</u>	Lyssnar			<u>Ålder:</u>	Tittar		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
20-29	73	70	+ 3	20-29	79	80	- 1
50-75	89	89	0	50-75	89	89	0
	- 16	- 19			- 10	- 9	
<u>Rapport i TV:</u>				<u>Dagens Eko:</u>			
<u>Ålder:</u>	Tittar			<u>Ålder:</u>	Lyssnar		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
20-29	70	75	- 5	15-29	68	75	- 7
50-75	89	84	+ 5	50-75	88	89	- 1
	- 19	- 9			- 20	- 14	
<u>Regionala nyheter i TV:</u>				<u>Kvällspress:</u>			
<u>Ålder:</u>	Tittar			<u>Ålder:</u>	Läser		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	71	74	- 3	15-29	68	82	- 14
50-75	89	87	+ 2	50-75	83	92	- 9
	- 18	- 13			- 15	- 10	

I den yngre åldersgruppen är prenumerationsbenägenheten, med ett undantag, störst bland de som tar del av etermedia-nyheter och kvällspress mindre ofta. Ett resultat som tyder på att högkonsumenterna av dessa medier bland de yngsta tenderar att, i högre utsträckning än andra, avstå från att prenumerera på en morgontidning.

I den äldre åldersgruppen är resultaten något annorlunda. De som ofta tar del av Rapport i TV är prenumeranter i större utsträckning än de som tittar på Rapport mindre ofta. Det omvända förhållandet gäller kvällspressläsarnas benägenhet att prenumerera på morgonpress. Oavsett konsumtion av etermedia-nyheter och kvällspress har de den äldre åldersgruppen en större andel prenumeranter än vad de yngre har.

*

*

*

Andelen prenumeranter har under hela den undersökta perioden uppgått till mellan 78 och 80 procent av allmänheten.

Storstadsbor har en mindre prenumerationsbenägenhet än övriga befolkningen, något som märks särskilt tydligt bland stockholmare. Anmärkningsvärt är att Göteborg och Malmö båda har en minskande andel prenumeranter.

Åldersgruppen 20-29 år har en mindre andel prenumeranter än vad övriga åldersgrupper har. Pensionärer och hemarbetande prenumererar i större utsträckning än andra. Ju högre hushållsinkomst, desto större benägenhet att prenumerera. Även hushållsstorleken inverkar på prenumerationsbenägenheten, då de som bor i flerpersonshushåll prenumererar i större utsträckning än de som bor i enpersonshushåll.

Vad beträffar prenumerationsbenägenhetens samband med konsumtionen av andra medier framkommer en del intressanta resultat. Det finns ett tydligt samband mellan hög konsumtion av TV-nyheter och prenumerationsbenägenheten. Kvällspressen visar ett motsatt samband med prenumerationsbenägenheten. Dessa samband märks tydligast i den yngsta åldersgruppen

6. ANNAN ANSKAFFNING

6.1 Anskaffning av morgonpress

Hittills har beräkningen av andelen prenumeranter utgått från hela populationen, dvs även icke-läsarna har räknats in. När vi nu vill ge en uppfattning om prenumerationsroll i förhållande till andra anskaffningssätt, kommer istället beräkningsgrunden att vara andelen prenumeranter av de regelbundna morgontidningsläsarna.

TABELL 19

Andel morgontidningsläsare som har tillgång till sin tidning på annat sätt än genom prenumeration 1979-87 i procent.

År	1979	1981	1983	1984	1985	1986	1987
Andel annan tillgång än pren.:	14	13	13	14	14	13	13
Antal svar	2135	2194	2126	2012	2045	1961	1672

Tabell 19 visar att andelen läsare som inte prenumererar på sin tidning uppgår till mellan 13-14 procent samtliga år, vilket innebär de skaffar sig sin morgontidning på annat sätt än genom prenumeration. Med tanke på att andelen morgontidningsläsare har ändrat sig tämligen lite, är det väntat att inte heller prenumerationens roll skall ha förändrats märkbart (se tabell 1 och 7).

Allmänt gäller att andelen prenumeranter bland läsarna följer samma mönster som andelen prenumeranter totalt. Mönstret är i stort sett detsamma då vi studerar förhållandet i olika befolkningsgrupper. Andelen tidningsläsare som skaffar sig tidningen på annat sätt än genom prenumeration är högst bland yngre, i enpersonshushåll och bland låginkomsthushåll.

Om man läser morgontidningen regelbundet utan att prenumerera, finns det en rad olika sätt att anskaffa tidningen. I tabell 20 visas en översikt av de vanligaste sätten att skaffa morgontidning bland de som inte prenumererar.

TABELL 20

Fördelningen på olika sätt att skaffa tidningen bland de som inte prenumererar 1979-1987 i procent.

År	1979	1981	1983	1984	1985	1986	1987
<u>Anskaffningssätt:</u>							
Lånar av bekanta	11	5	9	7	6	5	4
Läser hos bekanta	17	12	10	13	11	11	12
Läser på arbetet eller i skolan	44	52	56	55	58	50	51
Läser på bibliotek	3	3	3	4	3	4	2
Köper lösnummer m m	28	23	23	14	25	33	50*
Antal svar	279	244	234	243	295	221	252

* Fr o m 1987 fanns "köper lösnummer" som eget alternativ i frågan, vilket tidigare inte varit fallet

Hälften av de icke-prenumeranterna som läser morgonpress, tar del av sin morgontidning på arbetsplatsen eller i skolan. Att köpa lösnummer är också ett relativt vanligt sätt. Det är endast en mycket liten andel läsare som skaffar sig morgontidningen på annat sätt.

Några långsiktiga tendenser kan inte utläsas. Läsningen på arbetsplatsen/skolan gick visserligen upp något under första halvan av 1980-talet och läsning/lån av bekanta har minskat. Helhetsintrycket är dock en stabil slående stabilitet i anskaffningssätten.

Ett anskaffningssätt bör särskilt framhållas, eftersom det tycks bryta mot det stabila mönstret: lösnummerköpen. Lösnummer fanns fram till 1987 inte som fast alternativ i frågan, utan fick fyllas i under rubriken 'annat sätt'. Då andelen lösnummerköpare uppvisade tendenser att gå upp mellan 1984 och 1986 beslöts att lägga in detta som alternativ. Det visade sig härvidlag att andelen som uppger lösnummerköp 1987 är lika stor som andelen för arbetsplatsläsning. Med hänsyn till att 'ökningen' av lösnummerköpen således är en effekt av att frågan förändrats bör man inte dra några slutsatser utifrån detta. Vidare bör tillfogas att 'lösnummerköp' inte säger något om hur ofta man köper lösnummer (se vidare avsnitt 4.2).

Vi har tidigare observerat en del regionala variationer i dagstidningsläsningen. Sådana återkommer också i fråga om hur tidningar anskaffas (tabell 21).

TABELL 21

Anskaffning annat än prenumeration i olika regioner 1981-1987 i procent.

Region	Stockholm					Göteborg/Malmö					
	År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
Anskaffningssätt:											
Lånar av bekanta		2	8	12	13	3	-	9	7	9	-
Läser hos bekanta		6	10	9	2	5	12	9	5	16	13
Läser på arbetet eller i skolan		67	62	67	66	59	44	45	74	36	56
Lösnummer m m 1)		25	21	22	17	53	38	36	33	25	51
Antal svar		51	73	54	58	79	34	22	43	44	39

Region	Svealand*					Götaland*					Norrländ					
	År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
Ansk.:																
Lån av bekant		6	9	7	3	9	7	11	19	5	3	5	-	6	5	-
Läser bekant		6	9	11	15	15	15	13	14	16	12	10	8	15	8	26
Läser på arb/skolan		49	48	48	56	40	56	63	47	42	50	38	63	64	49	42
Läser på bibl.		4	2	4	3	4	3	2	3	5	2	5	8	3	8	-
Lösnr. m m 1)		22	28	33	24	55	10	14	22	29	43	33	29	12	30	47
Antal svar		49	54	54	31	65	71	63	76	55	79	39	24	33	37	19

* Svealand = Svealand utan Stockholm

Götaland = Götaland utan Göteborg och Malmö

1) Fr o m 1987 fanns "köper lösnummer" med som ett eget alternativ, vilket inte funnits tidigare

Tabell 21 visar att arbetsplatsläsningen är vanligare i storstäder än på landsbygden. Omvända förhållandet gäller prenumera- tionsbenägenheten, vilket ovan redovisats (se kapitel 3). Det är möjligt att en förklaring till den förhållandevis låga prenumera- tionsbenägenheten i storstäderna ligger i att tillgång t morgontidning på arbetsplatsen är vanligare där, än på landsbygde. Storstadsinvånarna skulle då välja att inte prenumerera eftersom de ändå har tillgång till morgonpress på arbetet eller i skolan.

6.2 Anskaffning och tidningsläsning

Det nämndes i det föregående att anskaffningsformerna inte uttrycker något om hur ofta de nyttjas. Ett sätt att trots allt få ett grepp om detta är att studera hur ofta personer som skiljer sig i regelbunden tidningsläsning skaffar sin tidning. I tabell 22 som avser endast 1987, har gjorts en sådan sammanställning.

Tabell 22

Prenumeration och annan tidningstillgång bland personer med olika regelbundenhet i sin morgontidningsläsning 1987 (procent)

	<u>Morgonpressläsning, antal dagar/vecka:</u>		
	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>
<u>Anskaffning:</u>			
Prenumeranter	94	60	39
Lån av bekanta	1	0	1
Läser hos bekanta	0	4	13
Arbetsplats/skola	3	23	13
Lösnummer	2	12	33
Totalt	100	99	99
Antal	1200	290	69

Vi kan tydligt se att de som läser morgontidningen 6-7 dagar i veckan nästan uteslutande är prenumeranter. Arbetsplatsläsningen ligger högst bland dem som läser 3-5 dagar per vecka vilket egentligen betyder en hög regelbundenhet med tanke på arbetsveckans längd. Lösnummerköp är mest sporadiskt och förekommer knappast bland de regelbundna läsarna av morgontidningar. Även läsning hos bekanta är främst ett alternativ bland de mera sporadiska läsarna.

6.3 Annan anskaffning i olika grupper

Mot bakgrund av vad som framkommit i avsnitt 4.1, finns det anledning att förvänta vissa skillnader mellan olika grupper när det gäller anskaffningen av morgontidning.

Med reservation för det begränsade antalet svars personer kan man ändå peka på några tendenser. Män anskaffar sin tidning oftare på arbetsplats/skolan och genom lösnummerköp än vad kvinnor gör. Kvinnor skaffar den via bekanta i större utsträckning än vad män gör.

Ju yngre desto större benägenhet att anskaffa sin tidning på arbetsplatsen/skolan och genom bekanta.

Arbetsplatsen/skolan är det vanligaste anskaffningssättet för i stort sett samtliga grupper. Undantagen är de äldre (50-75 år), de hemarbetande, pensionärerna och studenterna.

TABELL 23

Annan tidningstillgång bland icke-prenumeration, uppdelat efter kön och ålder 1987 (procent).

	<u>Anskaffningssätt:</u>			<u>Antal svar</u>
	<u>Bekanta</u>	<u>Arbetsplats/skola</u>	<u>Köper lösnummer</u>	
<u>Kön:</u>				
Män	12	61	48	121
Kvinnor	19	42	37	131
<u>Ålder:</u>				
15-29 år	20	66	48	87
30-49 år	16	59	35	92
50-75 år	8	25	45	73
<u>Totalt</u>	<u>16</u>	<u>51</u>	<u>50</u>	<u>252</u>

*

*

*

Huvuddelen av de morgontidningsläsare som inte prenumererar, tar del av sin morgontidning på arbetsplatsen/skolan. Något som ökade under 1980-talets första halva. Arbetsplatsläsningen är vanligare i storstäderna än i övriga landet.

7 LÄSTID

7.1 Den totala lästiden

Det som här kallas lästid är en beräkning av den sammanlagda lästiden, baserad på frågan om hur lång tid man läser sin tidning vid olika tider på dagen en genomsnittlig dag (se bilaga 2 och 3). En fråga som avser "en genomsnittlig vardag" är självfallet en grov lästidsindikator. Vi vet dock av tidigare erfarenhet att den faktiska lästiden en viss dag ligger på ungefär samma nivå som den uppgivna tiden, när man som i denna undersökning använder en sk "brukarfråga" (jfr Reimer, 1985 och Weibull, 1986B). Det lästidsmått som här används har dessutom använts i varje studie sedan 1979, vilket trots att måttet är grovt gör det möjligt att jämföra olika år.

Den genomsnittliga lästiden har under hela 1980-talet legat på ungefär 30 min, med undantag för 1984 och 1985, då lästiden ökade något. Detta år uppgår den genomsnittliga lästiden till 30,7 minuter. Andelen "korttidsläsare" uppgår till 10 procent och andelen "långtidsläsare" till 36 procent. Studerar man långsiktiga tendenser, finner man en svag ökning av lästiden. Det är främst

andelen långtidsläsare som ökat, vilket delvis torde kunna förklaras med att andelen pensionärer av befolkningen har ökat. En grupp som vi vet har lång lästid och därför inverkar på den genomsnittliga lästiden för hela befolkningen.

TABELL 24
Lästidens fördelning 1979-1987 i procent.

År	1979	1983	1985	1986	1987
<u>Lästid i antal minuter:</u>					
1-10	11	10	8	9	10
11-20	28	29	28	29	27
21-30	28	27	26	27	27
31-	33	34	39	35	36

Totalt	100	100	100	100	100

Genomsnitt i minuter	30,1	31,6	32,5	29,9	30,7

Antal svar	2135	2126	2045	1961	1672

I tidigare års studier har framkommit att den genomsnittliga lästiden varierar mellan olika delar av landet. Tabell 25 redovisar förhållandet 1983-1987 uppdelat på regioner.

Människor i storstäder har en längre genomsnittlig lästid, än vad människor från övriga delar av landet har. Tidigare har framkommit att andelen regelbundna morgontidningsläsare är mindre i storstäderna än i övriga landet. En rimlig slutsats av detta torde kunna vara att de som är regelbundna läsare i storstäderna har ett särskilt stort tidningsintresse och därför läser tidningen förhållandevis lång tid. Något som innebär att andelen "korttidsläsare" därmed blir jämförelsevis liten.

TABELL 25

Lästidens fördelning i olika regioner 1983-1987 i procent

Region	Stockholm				Göteborg				Malmö			
	83	85	86	87	83	85	86	87	83	85	86	87
År												
Lästid i minuter:												
1-10	11	3	5	12	5	8	3	9	3	2	9	4
11-20	23	25	20	25	24	16	27	27	21	16	15	13
21-30	30	18	25	23	24	32	23	28	26	33	26	30
31-	37	53	50	40	47	44	47	36	50	50	50	53
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal svar	304	308	354	234	179	170	160	144	111	109	92	91
Region	Svealand*				Götaland*				Norrland			
År	83	85	86	87	83	85	86	87	83	85	86	87
Lästid i minuter:												
1-10	10	8	11	10	11	11	10	11	11	8	9	8
11-20	31	33	31	30	34	29	37	31	31	32	27	30
21-30	28	26	26	25	26	25	23	29	26	27	33	27
31-	31	33	32	35	29	35	30	29	33	34	31	35
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal svar	365	359	326	381	643	611	570	540	293	273	262	168

* Svealand = Svealand utom Stockholm

Götaland = Götaland utom Göteborg och Malmö

Det är dock svårt att utläsa några långsiktiga tendenser i fråga om geografiska skillnader. De skillnader som finns mellan åren torde i de flesta fall bero på tillfälliga avvikelser.

7.2 Lästid och tidningsläsning

Det har redan antagits att lästiden har att göra med hur regelbundet man läser en morgontidning. Detta kan vi nu belysa närmare genom att vi studerar hur lång tid läsarna ägnar åt sin tidning i förhållande till hur ofta man läser den respektive till hur man anskaffar den.

Vad gäller regelbundenheten i läsningen visar sig att de som är dagliga läsare av en dagstidning också är de som läser tidningen

klart längst tid. Differensen mellan de daglig läsarnas och de mindre regelbundna läsarnas lästid är relativt stor (tabell 26).

TABELL 26

Lästid med hänsyn till regelbundenheten i sin morgontidningsläsning och antalet lästa tidningar 1987 (procent)

Lästid:	<u>Morgonpressläsning, antal dagar/vecka:</u>			Läser minst två morgontidningar minst 3 dgr/v
	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	
1-15 min	18	42	46	7
16-30 min	43	36	31	26
31-45 min	21	15	5	28
45 min-	18	7	18	39
Totalt	100	100	100	100
Genomsnitt i minuter	32,6	24,4	23,1	32,9
Antal svar	1195	271	54	386

I tabellen redovisas även lästiden bland flertidningsläsarna. Det bör framhållas att frågan avser hur lång tid som ägnas åt en lokal morgontidning, alltså inte den sammanlagda lästiden för två tidningar. Det visar sig här att två 'tidningsläsarna' har 2,2 minuters längre lästid än genomsnittet för de som bara läser en morgontidning.

7.3 Lästid i olika grupper av befolkningen

Tidigare har framkommit att de sociala vanorna och den disponibla tiden har en avgörande betydelse för människors läsvanor. I detta avsnitt behandlas den genomsnittliga lästidens längd i olika grupper.

TABELL 27

Genomsnittlig lästid för morgonpress uppdelat efter kön, ålder, utbildning, sysselsättning och region 1981-1987 i minuter.

År	1981	1983	1985	1986	1987
<u>Kön:</u>					
Män	36,0	33,3	34,2	31,4	31,9
Kvinnor	31,0	30,2	31,0	28,6	29,5
<u>Ålder:</u>					
15-19	25,0	23,9	22,4	24,0	23,0
20-24	32,0	28,4	29,3	26,9	25,7
25-34	29,0	27,2	29,8	28,7	24,7
35-44	28,0	30,8	30,2	28,4	27,3
45-54	32,0	34,5	33,7	30,1	30,2
55-64	37,0	37,6	40,4	33,8	29,3
65-75*	45,0	40,6	43,9	39,2	50,0
<u>Utbildning:</u>					
Folkskola	36,0	31,2	37,6	31,1	1)
Grund/fackskola	32,2	32,1	33,9	30,1	1)
Gymnasium	41,0	28,9	29,0	27,6	1)
Högsk./Univers.	33,0	31,4	32,7	31,3	1)
<u>Sysselsättning:</u>					
Förvärvsarbete					28,8
Hemarbete		Uppgifter			23,7
Studerande		saknas			23,6
Pensionär					42,6
Totalt	32,6	31,7	32,6	29,9	30,7

* Fram till och med 1986 var den äldsta åldersgruppen endast 65-70 år
1) Analyserades ej detta år

I tabellen ovan framkommer även skillnader mellan olika grupper. Män läser längre tid, än vad kvinnor gör. Lästiden ökar med ökande ålder. Pensionärer läser längst tid, vilket torde kunna förklaras med att de ofta har mer disponibel tid än andra grupper. När man jämför de andra grupperna, framkommer att de förvärvsarbetande har längre lästid än studenter och hemarbetande.

Både män och kvinnor har en svagt minskande lästid från 1981. Även de yngre åldersgrupperna uppvisar en svag minskning i lästid. När dessa resultat analyseras bör man beakta att 1981 är ett år då den totala lästiden låg högt (32,6 minuter) i jämförelse med exempelvis 1979 (30,1 minuter).

En sammanfattande bild av analyserna av vad som bestämmer lästiden visar på relativt små avvikelser mellan olika grupper. De flesta skillnader torde kunna föras tillbaka på åldersfaktorn. Bakom denna döljer sig sannolikt en kombination av tidningsintresse och tillgång till tid (jfr Ohlsson, 1989). Samtidigt är det uppenbart att det som här kallas lästid inte betyder exakt detsamma om vi jämför mellan olika ålders och utbildningsskikt eftersom det finns klara skillnader mellan olika grupper vad gäller hur mycket man kan få ut av sin tidningsläsning.

7.4 Lästid och anskaffning

En faktor med betydelse för lästiden, torde vara det sätt vilket man skaffar sig sin morgontidning. Läser exempelvis de som tar del av tidningen på arbetsplats/skolan lika länge som de som har hushållsprenumeration?

TABELL 28

Lästid med hänsyn till anskaffning av sin morgontidning 1979-1987 i procent.

Anskaffn:	Hushålls- prenumeration				Lån/läsning hos bekanta				Läsning på arbetet/skola			
	79	85	86	87	79	85	86	87	79	85	86	87
<u>Lästid:</u>												
1-15 min	23	20	21	22	38	36	53	34	45	35	40	41
16-30 min	44	30	41	41	26	30	30	34	34	35	39	39
31-45 min	18	23	21	20	20	13	14	14	11	14	13	13
45 min-	15	17	17	17	16	20	14	18	10	17	10	7
Totalt	100	100	100	100	100	99	101	100	100	101	102	100
Genomsnitt i minuter	1)	33	31	32	1)	32	25	27	1)	28	25	23
Antal svar	1466	1614	1501	1334	54	42	36	35	102	147	114	125

Hushållsprenumeranterna har genomgående en längre genomsnittlig lästid än de som skaffar morgontidningen på annat sätt. Dessa differenser ligger främst i att andelen "korttidsläsare" (1-15 minuter) är klart mindre bland de som inte har hushållsprenumeration.

7.5 Lästid och annan mediekonsumtion

Konsumtionen av andra massmedier har visat sig ha viss betydelse för regelbundenheten och prenumerationsbenägenheten. I detta avsnitt behandlas huruvida konsumtionen av andra massmedier inverkan på lästiden för morgonpress.

De som tar del av nyhetsprogram i radio och TV, samt kvällspress mest regelbundet har i genomsnitt längre lästid än övriga. Ju mer regelbunden konsumtion av nyheter i etermedia och kvällspress, desto längre genomsnittlig lästid för morgonpress. Differenserna är inte stora men pekar i samma riktning. Ett resultat som tyder på att olika mediers konkurrens om människors disponibla tid är ytterst begränsad.

TABELL 29

Genomsnittlig lästid för morgonpress, uppdelat efter regelbundenheten i konsumtionen av andra medier 1987 (procent).

	<u>Kvällspressläsning antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Genomsnittlig lästid	30,0	28,4	31,6	27,9
Antal svar	402	295	283	561

	<u>Dagens Eko-lyssnande, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Genomsnittlig lästid	33,3	31,8	31,2	29,3
Antal svar	421	204	179	574

	<u>Lyssnande på nyheter i lokalradion, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Genomsnittlig lästid	32,4	29,5	24,3	29,7
Antal svar	856	238	149	217

	<u>Aktuellt-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Genomsnittlig lästid	34,5	29,7	28,6	25,3
Antal svar	616	395	294	158

	<u>Rapport-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Genomsnittlig lästid	33,9	29,2	28,9	25,4
Antal svar	774	394	218	109

	<u>Tittande på regionala nyheter i TV, antal dagar/vecka:</u>			
<u>Morgonpress:</u>	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Genomsnittlig lästid	36,8	30,8	26,3	27,5
Antal svar	497	295	297	380

Mot bakgrund av de resultat som visar sig i tabell 29, är det av intresse att fortsätta analysen genom att undersöka förhållandena inom den äldsta och de yngsta åldersgrupperna. Tabell 30 nedan, redovisas denna uppdelning i äldre och yngre människor för att belysa eventuella skillnader.

TABELL 30

Andelen av allmänheten som läser sin morgontidning minst 30 minuter en genomsnittlig dag, uppdelat efter ålder och regelbundenheten i konsumtionen av andra medier 1987 (procent).

<u>Nyheter i lokalradion:</u>				<u>Aktuellt i TV:</u>			
<u>Ålder:</u>	Lyssnar			<u>Ålder:</u>	Tittar		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	25	18	+ 7	15-29	26	15	+ 11
50-75	47	45	+ 2	50-75	48	38	+ 10
	- 22	- 27			- 22	- 23	
<u>Rapport i TV:</u>				<u>Dagens Eko:</u>			
<u>Ålder:</u>	Tittar			<u>Ålder:</u>	Lyssnar		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	26	18	+ 8	15-29	28	20	+ 8
50-75	47	47	0	50-75	50	45	+ 5
	- 21	- 29			- 22	- 25	
<u>Regionala nyheter i TV:</u>				<u>Kvällspress:</u>			
<u>Ålder:</u>	Tittar			<u>Ålder:</u>	Läser		
	Ofta	Mindre ofta			Ofta	Mindre ofta	
15-29	28	20	+ 8	15-29	20	25	- 5
50-75	48	42	+ 6	50-75	36	52	- 16
	- 20	- 22			- 16	- 27	

Båda åldersgrupperna har genomgående störst andel "långtidsläsare" bland de som ofta tar del av nyheter i etermedia. Tendenserna är genomgående mer framträdande bland de yngre än bland de äldre. För kvällspress är förhållandet det omvända. De som läser kvällspress ofta tenderar att, i mindre utsträckning än andra, vara "långtidsläsare". Ett resultat som framträder tydligast bland de äldre.

Det finns samtidigt vissa intressanta differenser mellan både enskilda åldersgrupper och medier. Exempelvis visar sig även i denna analys Aktuellt vara det etermedienyhetsprogram som har störst positivt samband med tidningsläsning. Mycket tyder på att detta något smalare program når de de verkligen nyhetsintresserade, alltså den grupp som också, oavsett ålder, är tidningsintresserad.

Vad gäller kvällspressläsningen visar sig denna sakna effekt, som denna bestämts i tabell 30, på morgontidningsläsning i den medelåldersgruppen, medan effekten är relativt stor bland framför allt de äldre. Ett rimligt antagande är här att arbetsplatsläsning av kvällspress spelar en större roll inom den huvudsakligen förvärvsarbetande gruppen av medelålders; kvällspressläsning på arbetet torde ha mindre inverkan på morgontidning som främst äger rum i hemmet.

*

*

*

Den genomsnittliga lästiden per dag har under den undersökta perioden uppgått till mellan 29,9 och 32,5 minuter. Lästiden uppvisade en ökning i början av 1980-talet. Sedan dess har lästiden dock minskat något. Som helhet visar dock den undersökta perioden en svag ökning av den totala lästiden.

Storstadsinvånarna har längre lästid än de som bor utanför storstäderna. Män läser genomgående längre tid än vad kvinnor gör. Äldre läser längre tid än yngre. Flertidningsläsare har - trots att de läser ytterligare en morgontidning - längre lästid än vad de övriga har.

8. LÄSTIDPUNKT

8.1 Lästidens förläggning på olika tidpunkter

Lästiden har som tidigare nämnts undersökts genom att svars-personerna fått ange hur mycket de läst inom olika tidsintervall under dagen. Svaren på den frågan kommer nedan att användas för att studera vilken tid på dagen svarspersonerna läser sin tidning och hur lång den genomsnittliga lästiden på en dag är.

Lästiden ger en uppfattning om hur lång tid människor ägnar sin morgontidning, men den visar inte hur lästiden är fördelad över dagen. Det är därför angeläget att komplettera lästiden med en redovisning av hur stor andel av allmänheten som läser morgontidningen under olika perioder av dagen. Tabell 31 redovisar hur stor andel av allmänheten som läser morgonpress vid olika tidpunkter.

TABELL 31

Andel regelbundna läsare som läst under olika perioder av dagen 1979-87 (procent).

År	1979	1981	1983	1985	1986	1987
<u>Tidpunkt:</u>						
Före kl 8	66	68	68	66	65	64
Mellan kl 8-12	25	30	31	33	30	30
Mellan kl 12-17	15	17	18	21	15	16
Efter kl 17	50	54	57	61	54	46
Antal svar	2135	2194	2126	2048	1961	1672

Morgonen är av naturliga skäl den tidpunkt, då störst andel läser sin morgontidning. Även kvällsläsning (efter kl 17) är relativt vanligt. Andelen som läser på morgonen är stabil över tid. Kvällsläsningen ökade däremot mellan 1979 och 1985. Ökningen har dock fr o m 1986 vänts till en minskning, vilken tidsmässigt sammanfaller med en ökning av kvällspressläsning. I senare avsnitt undersöker vi om det finns ett direkt samband mellan dessa båda tendenser.

Siffrorna i tabell 31 avser andel av allmänheten som läst sin morgontidning inom respektive intervall. Det är dock självklart att tidningen inte ägnas lika lång tid inom varje intervall. Det kan antas att läsningen får längre tid på morgonen, mindre under dagen för att sedan öka igen under kvällen. Detta bekräftar också i huvudsak av tabell 32, som anger genomsnittstiden för varje tidsintervall - både i minuter och i procentuell fördelning.

TABELL 32

Lästidens fördelning på olika tidsintervall under dagen 1979-1987 i minuter och procent.

Lästid: År	Genomsnittstid i min						Tidsfördelning i procent					
	79	81	83	85	86	87	79	81	83	85	86	87
<u>Lästid-</u>												
<u>punkt:</u>												
Före												
kl 8	12,5	12,8	12,3	12,1	12,0	12,0	42	39	39	37	40	39
kl 8-12	5,2	6,1	6,2	6,7	5,8	7,1	17	19	20	21	19	23
kl 12-17	2,7	3,1	2,9	3,1	2,4	3,1	9	10	9	10	8	10
Efter												
kl 17	9,7	10,6	10,3	10,7	9,7	8,5	32	33	32	33	32	28
Totalt	30,1	32,6	31,7	32,6	29,9	30,7	100	101	100	101	99	100

Morgonen (före kl 8) är således genomgående den tidpunkt, då störst andel av den totala lästiden förläggs. Kvällen (efter kl 17) är den tidpunkt som upptar näst störst andel. De två senaste årens minskning av den totala lästiden utgörs helt av en minskande morgonpressläsning på kvällstid. Ett resultat som bekräftar sambanden mellan ökande kvällspressläsning och en minskning av den totala lästiden.

8.2 Lästidens förläggning i olika grupper

I kapitel 5 framgick bl a att den genomsnittliga lästiden är olika lång i olika grupper av allmänheten. Detta avsnitt behandlar hur olika grupper förlägger sin lästid under dagen.

TABELL 33

Lästidens förläggning i olika intervall inom olika grupper 1981-1987, genomsnitt bland regelbundna läsare angivet i minuter.

År	Tidpunkt: Före kl 8					Mellan kl 8 och kl 12				
	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
<u>Kön:</u>										
Man	14	13	13	13	12	5	6	6	5	7
Kvinna	12	12	11	12	11	7	7	7	7	8
<u>Ålder:</u>										
15-19	8	8	8	9	8	4	3	3	4	2
20-24	10	9	7	7	7	8	6	7	7	7
25-34	9	10	10	10	8	7	6	7	6	6
35-44	12	12	12	13	11	4	4	5	4	5
45-54	14	14	14	14	13	4	4	3	3	5
55-64	16	15	17	14	15	5	8	8	7	3
65-70	16	16	16	16	1)	16	14	18	13	1)
65-75	1)	1)	1)	1)	22	1)	1)	1)	1)	16
<u>Utbildn.:</u>										
Folkskola	15	12	15	14	1)	7	6	8	6	1)
Gr/fskola	12	12	14	12	1)	6	6	6	6	1)
Gymnasium	3	3	3	3	1)	10	10	10	10	1)
Högsk/uni	3	2	3	2	1)	13	12	12	12	1)

1) Analyserades ej detta år

Män läser mer än kvinnor på morgon och kväll. När det gäller läsningen på förmiddagen är förhållandet det omvända, vilket troligen kan förklaras med att fler kvinnor är hemarbetande och därför har större möjlighet att läsa tidningen på förmiddagen.

De yngre förlägger en förhållandevis stor del av sin lästid till kvällen. De äldre läser mest på morgon och förmiddag.

De skillnader mellan olika gruppers lästidpunkt, som framkommer 1987, stämmer i huvudsak överens med vad som visat sig tidigare år.

Även om lästiden i viss utsträckning bestäms av sociala vanor är det uppenbart att både hur ofta man läser en dagstidning och, framför allt, hur man har tillgång till den kan påverka lästidpunkten. I tabell 36 har vi därför för 1987 ställt samman lästidpunkterna med hänsyn till regelbundenheten i läsning och till ett antal anskaffningsformer.

TABELL 34

Lästidpunkter för personer med skillnader i morgonpressläsning och i anskaffning av dagstidning 1987 (procent)

	Andel som läser vid viss tidpunkt:				Totalt	Antal
	Före kl 8	8-12	12-17	Efter kl 17		
<u>Regelbundenhet i morgonpress:</u>						
Läser 6-7 dgr/v	73	42	29	51	195	1201
Läser 3-5 dgr/v	58	49	34	52	193	276
Läser 1-2 dgr/v	43	38	31	51	163	61
<u>Flertidningsläsare</u>						
Flertidningsläsare	66	34	19	51	170	387
<u>Prenumeranter</u>						
Läser/lån bekanta	67	27	15	49	158	1341
Arbetsplatsläsning	33	33	24	50	140	38
köper lösnummer	40	29	53	25	146	125
	21	44	13	33	111	91
Totalt	64	30	16	46	156	1672

Inte oväntat ligger morgonläsningen högt bland de dagliga dagstidningsläsarna och de som har en prenumererad morgontidning i hushållet. Detta är dessutom i stor utsträckning samma grupp. Lika väntat är det att de som exempelvis uppger sig läsa morgontidningen på arbetsplatsen har sin lästidpunkt något senare på dagen.

Flertidningsläsarna har störst andel morgonpressläsare vid samtliga tidpunkter under dagen. I övrigt är mönstret desamma bland flertidningsläsarna som bland resten av allmänheten.

Läsning på morgonen är klart vanligast oavsett om man är flertidningsläsare eller ej. Samma sak gäller läsning på kvällstid som är den näst vanligaste i båda grupperna, vilket dock är klart vanligare bland flertidningsläsarna än bland de övriga.

8.4 Lästidpunkt - annan mediekonsumtion

Det torde vara rimligt att anta att konsumtionen av andra medier skulle inverka på benägenheten att läsa sin morgontidning vid olika tidpunkter på dagen. Har exempelvis Rapport-tittandet någon inverkan på benägenheten att läsa morgonpress på kvällstid.

TABELL 35

Andelen morgonpressläsare vid två lästidpunkter, uppdelat efter regelbundenheten i konsumtionen av andra medier 1987 (procent).

Morgonpress:	<u>Kvällspressläsning antal dagar/vecka:</u>			
	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Före kl 8	60	65	67	60
Efter kl 17	37	45	54	49
Antal svar	402	295	283	561

Morgonpress:	<u>Dagens Eko-lyssnande, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Före kl 8	56	67	60	65
Efter kl 17	46	50	52	53
Antal svar	421	204	179	574

Morgonpress:	<u>Lyssnande på nyheter i lokalradion, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Före kl 8	64	62	66	56
Efter kl 17	44	52	45	52
Antal svar	856	238	149	217

Morgonpress:	<u>Aktuellt-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Före kl 8	63	65	67	51
Efter kl 17	44	50	55	43
Antal svar	616	395	294	158

Morgonpress:	<u>Rapport-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Före kl 8	62	64	64	58
Efter kl 17	41	50	55	61
Antal svar	779	394	218	109

Morgonpress:	<u>Tittande på regionala nyheter i TV, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Före kl 8	60	72	72	68
Efter kl 17	39	53	61	64
Antal svar	497	295	297	380

Tabell 35 visar bl a att, ju större benägenhet människor har att ta del av nyheter i radio-TV och kvällspress, desto mindre benägenhet har de att läsa morgonpress på kvällstid (efter kl 17).

När det gäller morgonläsningen (före kl 8) i förhållande till konsumtion av andra medier framkommer mångtydiga tendenser. De som mest regelbundet konsumerar (6-7 dagar/vecka) etermedia-nyheter och kvällspress, är genomgående mindre benägna att läsa morgonpress på morgonen. Jämfört med de som mindre regelbundet tar del av dessa medier.

Den huvudsakliga slutsatsen av tabell 37 är således att det finns en viss 'tidsuppdelning' av dagen mellan olika medier. Mönstret är dock tämligen komplicerat och torde inom sig rymma flera förklaringar. Exempelvis är det således uppenbart att Rapport och regionala TV-nyheter (som ligger i samma tidsperiod som Rapport) klarast visar på en sådan tidsuppdelning av dagen: de som ser Rapport varje dag är i betydligt mindre utsträckning än de som aldrig ser Rapport att läsa en morgontidning på kvällen. Å andra sidan gäller att de som läser en kvällstidning dagligen är föga benägna - ännu mindre än de dagliga Rapport-tittarna - att läsa en morgontidning på kvällen; samtidigt framkommer att de som läser en kvällstidning någon gång i veckan oftare säger sig läsa en morgontidning på kvällen än de som aldrig läser kvällstidningar.

Bakom sådana skillnader döljer sig troligen både skilda vanor i olika sociala grupper och mediernas karaktär. Om vi fördjupar analysen och ser till dem som läser efter kl 17 i olika åldersgrupper med hänsyn till deras mediekonsumtion i övrigt så framgår t ex hur effekten av Rapport-tittandet varierar mellan olika åldrar: det är framför allt bland de äldre som skillnaden är stor. Bland de äldsta som ser Rapport dagligen är andelen som läser morgontidningen på kvällen bara 34 procent - medan den bland de yngsta är 51 procent.

Tendensen är densamma vad gäller kvällspress: det är bland de äldsta vi får den största effekten. Detsamma gäller för också lokalradio, Aktuellt och Regionalnyheter i TV: de äldre tycks mena att 'varje medium har sin tid'. För kvällspressen är det dock betydande effekter också inom övriga åldersgrupper.

Frågan huruvida det finns en mediekonkurrens på kvällstid kan inte besvaras på något entydigt sätt inom ramen för denna redovisning. Allmänt pekar dock resultaten på att det finns en utbytbarhet mellan olika medier på kvällstid. Mest förvånande är kanske att morgonpressen trots det omfattande utbudet i övrigt har en så pass stark ställning bland allmänheten efter kl 17, alltså även bland dem som tar del av andra medier regelbundet. Här framkommer bilden av ett komplementmedium och det är naturligt att morgonpressens roll som komplement skall vara större i förhållande till etermedierna än till kvällstidningarna, inte minst beroende på att de senare också i sin tur kan vara komplement till etermedierna

Å andra sidan förefaller morgonpressen sedan mitten av 1980-talet fått en försvagad ställning på kvällstid (jfr Weibull, 1983). Detta torde i huvudsak vara en effekt av att kvällspressen stärkt sin ställning, men möjligen också genom en kombinerad effekt av tittande på Rapport och på regionala nyheter. Någon motsvarande tendens finns dock inte för radion: Dagens Eko eller lokalradion. Det senare torde ha sin bakgrund i att radiomediet inte har samma 'styrka' - det är i sig ett sekundärmedium. Detta förstärks av en analys av medievanorna på morgonen: det är de som mest regelbundet lyssnar på lokalradio som oftare läser sin morgontidning före kl 8. Detta gäller för personer över 30 år, medan det bland de yngre läser morgontidning lika ofta, oavsett om de lyssnar på lokalradio eller ej.

Vad vi således ser är ett komplicerat samspel mellan olika medier vid olika tider på dagen. Detta kommer att ägnas särskild uppmärksamhet i en senare specialrapport från Dagspresskollegiet.

* * *

Läsning på morgonen (före kl 8) är vanligast samtliga år. Även läsning på kvällstid är vanligt, vilket ökade under 1980-talets första halva för att fr o m 1986 åter minska. En tendens som troligen delvis kan förklaras med den ökande kvällspressläsningen under dessa år (jfr Anshelm 1988).

På morgonen läser de äldre längre tid än vad de yngre gör. De äldre läser mer än andra på förmiddagen. I övrigt är skillnaderna mellan olika grupper marginella.

De som mest regelbundet konsumerar etermedia-nyheter och kvällspr är genomgående minst benägna att läsa morgonpress på såväl morgor som på kvällen. I den yngre åldersgruppen framkommer dessa samband tydligast i Rapport- och Aktuellt-konsumtionen. De äldre visar sambanden tydligast, när det gäller konsumtionen av Dagens Eko och regionala TV-nyheter.

9. LÄSTILLFÄLLEN

9.1 Det totala antalet lästillsfällen

En andra möjlighet att analysera lästidens förläggning är att studera inom hur många intervall svarspersonerna läser sin morgontidning, under en dag. Det kan på så vis bli maximalt fyra lästillsfällen eftersom det endast finns fyra tidsintervall i frågan. Konsekvensen av detta förfaringssätt blir i praktiken att det kan röra sig om ännu fler lästillsfällen eftersom svarspersonerna kan läsa sin tidning mer än en gång inom varje tidsintervall.

För att ge en komplett bild av de mönster som framkommer i morgontidningsläsningen, redovisas nedan antalet lästillfällen under dagen totalt och i olika befolkningsgrupper.

TABELL 38

Antal lästillfällen för morgonpress 1981-1987 i procent.

År	1981	1983	1985	1986	1987
Antal lästillfällen:					
Ett	46	43	41	46	54
Två	45	45	48	44	38
Tre eller fler	8	11	12	10	8
Totalt	99	99	101	100	100
Genomsnittligt antal lästillf.	1,69	1,74	1,81	1,67	1,56
Antal svar	1985	1916	1841	1717	1553

Tabell 38 visar att det genomsnittliga antalet lästillfällen en något lägre detta år, jämfört med 1986. Nedgången är inte förvånande eftersom den sammanfaller med, den tidigare redovisade minskningen i läsning av morgonpress på kvällstid. Det är som tabellen visar främst andelen som läser tidningen vid två tillfällen, som uppvisar en minskning.

I tidigare avsnitt har framkommit att läsvanorna i olika grupper skiljer sig något åt, det torde vara troligt att dessa differenser även framkommer när det gäller det genomsnittliga antalet lästillfällen.

Tabell 41 visar att det genomsnittliga antalet lästillfällen hos befolkningen i olika regioner skiftar inte nämnvärt. Samtliga regioner har ett genomsnitt på mellan 1,5 och 1,6 lästillfällen per dag. Samtliga regioner visar 1987 en nedgång i antalet lästillfällen jämfört med 1985.

TABELL 39

Antal lästillfällen för morgonpress 1983-1987, uppdelat efter olika geografiska regioner i procent av läsare.

Regioner	Stockholm				Göteborg				Malmö			
År	83	85	86	87	83	85	86	87	83	85	86	87
Antal lästillf.:												
Ett	45	36	42	54	33	43	46	53	39	34	47	47
Två	40	53	45	36	57	41	44	38	46	54	49	43
Tre el. fler	13	11	13	10	8	16	11	9	13	12	4	10
Totalt	98	100	100	100	98	100	101	100	98	100	100	100
Genomsnitt	1) 1,8	1,7	1,6		1) 1,8	1,5	1,6		1) 1,8	1,4	1,6	
Antal svar	324	314	307	200	179	170	160	102	111	109	92	93
Region	Svealand*				Götaland*				Norrland			
År	83	85	86	87	83	85	86	87	83	85	86	87
Antal lästillf.:												
Ett	43	45	45	57	45	41	48	54	44	41	48	53
Två	42	44	49	35	45	48	43	39	44	47	41	40
Tre el. fler	13	11	6	8	10	11	10	7	11	12	11	7
Totalt	98	100	100	100	100	100	101	100	99	100	100	100
Genomsnitt	1) 1,7	1,3	1,5		1) 1,7	1,5	1,5		1) 1,8	1,5	1,6	
Antal svar	365	360	317	381	643	611	574	540	293	276	262	162

* Svealand = Svealand utom Stockholm

Götaland = Götaland utom Göteborg och Malmö

9.2 Lästillfällen i olika grupper

I kapitel 6 framkom vissa differenser mellan olika grupper, när det gällde den genomsnittliga lästiden. Detta avsnitt kommer att belysa eventuella skillnader mellan olika grupper, vad beträffar det genomsnittliga antalet lästillfällen.

Män har fler lästillfällen än kvinnor. De yngre tenderar att läsa sin tidning vid fler tillfällen än de äldre, vilket tidigare visat sig i att de yngre ofta läser morgonpress på kvällstid. Förvärvsarbetande och studerande läser vid fler tillfällen än

övriga grupper. Minskningen av antalet lästillfällen över tid slår mer eller mindre igenom i samtliga grupper.

TABELL 40

Antal lästillfällen för morgontidningar i olika befolkningsgrupper 1981-1987 angivet i procent av läsare.

Lästillfällen	Ett tillfälle					Två tillfällen					Tre eller fler				
År	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87	81	83	85	86	87
KÖN:															
Män	40	37	35	40	49	47	50	52	50	41	10	11	13	10	10
Kvinnor	51	49	46	52	59	41	39	43	39	36	7	10	11	9	5
ÅLDER:															
15-19	45	35	39	40	49	42	45	52	44	38	11	18	9	16	13
20-24	43	38	38	37	47	39	42	46	42	39	17	18	16	19	14
25-34	43	38	36	41	50	48	48	44	48	42	8	11	20	11	8
35-44	40	41	36	46	48	51	49	54	47	45	9	10	10	7	7
45-54	42	39	37	42	48	51	50	50	52	44	6	10	13	7	8
55-64	54	49	48	57	62	41	40	47	39	35	4	8	5	4	3
65-70	59	63	63	61	-	26	28	26	28	-	8	7	11	11	-
65-75	-	-	-	-	67	-	-	-	-	28	-	-	-	-	8
SYSSELSÄTTNING:															
Förv. arbete	40	37	35	43	49	50	50	53	50	43	9	12	12	8	8
Hemarbetande	60	57	64	68	76	36	32	25	24	22	4	9	11	10	2
Studerande	46	39	33	37	51	41	45	56	46	36	11	12	11	17	13
Pensionär	66	63	66	64	68	21	27	24	27	25	8	8	10	9	8
UTBILDNING:															
Folkskola	53	53	48	58	1)	38	37	41	37	1)	8	12	12	9	1)
Grund/facksk.	48	42	44	45	1)	42	45	45	45	1)	9	11	11	9	1)
Gymnasium	39	35	34	40	1)	48	49	53	47	1)	11	14	13	13	1)
Högsk./univ.	31	34	34	33	1)	61	54	52	54	1)	8	11	14	13	1)
Totalt	46	43	41	46	1)	45	45	48	44	1)	8	11	12	10	1)

1) Analyserades ej detta år

Tabell 40 har tydligt visat vad som i tidigare avsnitt framkommit, att de sociala vanorna har en avgörande betydelse för morgontidningsläsningen. Läsningen av morgonpress bör följaktligen betraktas som en social vana, ingående i ett större socialt vanemönster. Vari morgonpressläsningen utgör naturlig del.

9.3 Lästillfällen - andra läsvanor

Benägenheten att läsa sin morgontidning vid flera tillfällen under dagen torde kunna påverkas av hur många dagar per vecka man läser

morgonpress och hur man skaffar sig sin tidning. Detta illustreras i tabell 41.

Flertidningsläsarna har i genomsnitt ett större antal lästillfällen än vad de som inte läser mer än en morgontidning minst tre dagar/vecka har. Flertidningsläsarna tar följaktligen del av sin morgontidning vid fler tillfällen än övriga, trots att de minst tre dagar/vecka läser en morgontidning utöver sin ordinarie morgontidning.

Ett resultat som med eftertryck visar att flertidningsläsarna är en grupp med ett mycket stort intresse för att ta del av morgonpress, vilket vi tidigare fått indikationer på.

TABELL 41

Antal lästillfällen för personer med skillnader i läsning och i anskaffning av morgonpress 1987 (procent)

Regelbundenhet i morgonpress:	Morgonpress, antal lästillfällen:				Genomsnitt	Antal svar
	Ett	Två	Tre-fyra	Totalt		
Läser 6-7 dgr/v	52	40	8	100	1,6	1195
Läser 3-5 dgr/v	57	34	9	100	1,5	271
Läser 1-2 dgr/v	81	17	2	100	1,2	52
Flertidningsläsare	46	42	12	100	1,7	386
Prenumeration	52	40	8	100	1,5	1338
Läser/lån bekanta	60	20	20	100	1,7	35
Arbetsplatsläsning	59	30	11	100	1,5	125
Köper lösnummer	68	22	10	100	1,5	
Totalt	54	38	8	100	1,6	1553

9.4 Lästillfällen - annan mediekonsumtion

Detta kapitel kommer avslutas med ett avsnitt som behandlar förhållandet mellan antalet lästillfällen och konsumtionen av kvällspress och fem etermedia-nyheter. Nedan redovisas en tabell som tar

upp det genomsnittliga antalet lästillfällen, uppdelat på regelbundenheten i konsumtionen av de andra medierna.

TABELL 42

Genomsnittligt antal lästillfällen för morgonpress, uppdelat efter regelbundenhet i konsumtion av andra medier 1987 (procent).

Morgonpress:	<u>Kvällspressläsning antal dagar/vecka:</u>			
	<u>6-7 dgr/v</u>	<u>3-5 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Lästillfällen	1,54	1,51	1,68	1,60
Antal svar	402	295	283	561

Morgonpress:	<u>Dagens Eko-lyssnande, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Lästillfällen	1,62	1,66	1,74	1,55
Antal svar	421	204	179	574

Morgonpress:	<u>Lyssnande på nyheter i lokalradion, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Lästillfällen	1,60	1,56	1,62	1,56
Antal svar	856	238	149	217

Morgonpress:	<u>Aktuellt-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Lästillfällen	1,61	1,64	1,62	1,38
Antal svar	616	395	294	158

Morgonpress:	<u>Rapport-tittande, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Lästillfällen	1,53	1,60	1,68	1,66
Antal svar	774	394	218	109

Morgonpress:	<u>Tittande på regionala nyheter i TV, antal dagar/vecka:</u>			
	<u>5-7 dgr/v</u>	<u>3-4 dgr/v</u>	<u>1-2 dgr/v</u>	<u>Sällan/aldrig</u>
Lästillfällen	1,52	1,58	1,68	1,66
Antal svar	497	295	297	380

Ju mindre regelbundet man konsumerar kvällspress, Rapport, Dagens eko och regionala TV-nyheter, desto större benägenhet att läsa morgonpress vid fler tillfällen under dagen. Något som tyder på att dessa medier konkurrerar med morgonpressen om människors tillgängliga tid. När det gäller Aktuellt och lokalradio-nyheter framkommer inga tydliga samband.

*

*

*

Det genomsnittliga antalet lästillfällen per dag uppgår 1987 till 1,56 , något som är en minskning jämfört med 1985. Denna minskning utgörs till stor del av minskningen av läsningen på kvällstid (se kapitel 6).

Män har fler lästillfällen än vad kvinnor har. Yngre har fler lästillfällen än vad de äldre har. Flertidningsläsarna läser inte bara en tidning utöver sin lokala morgontidning, de läser också sin lokala morgontidning vid fler tillfällen än vad andra gör.

Ju mer regelbunden konsumtion av etermedia-nyheter och kvällspress desto färre antal lästillfällen för morgonpress.

10. Viktighetsbedömningar

10.1 Inledning

Följande kapitel handlar om hur viktigt allmänheten anser att det är att de lokala dagstidningarna innehåller olika typer av innehåll. Det är inte nödvändigtvis sådant material som de läser mera ofta än annat. Det är naturligtvis en stor överensstämmelse mellan vad personerna säger är viktigt och vad de säger att de läser men överensstämmelsen är inte total. Visst material kan vara viktigt men jag läser det inte alltid exempelvis på grund av tidsbrist eller att materialet är svårsläst e dyl. Det kan också finnas ett visst mått av prestige i att anse t ex kulturmaterial som viktigt även om jag inte läser det så ofta. Det är intressant att notera att "tyngre" material som tex ekonomi, politik och kultur får högre värden då frågan gäller viktighet jämfört då frågan gäller läsning. Motsatsen gäller för "lättare" material som serier, familjenyheter o dyl (jfr Strid 1978: Weibull 1983).

Det kan vara problematiskt att tolka vad som egentligen menas med att ett visst innehåll är viktigt i tidningen. Om jag t ex anser att inrikesmaterialet är viktigt i dagstidningen kan minst tre olika tolkningar vara rimliga. Att inrikesmaterial är viktigt, att inrikesmaterial i tidningen är viktigt samt att dagstidningen är viktig och inrikesmaterialet därför är viktigt. Förmodligen finns alla tre faktorerna med när läsarna tar ställning till vad som är viktigt i tidningen.

I Läsvanestudien 1987 fick de tillfrågade ta ställning till 37 innehållskategorier som brukar förekomma i morgontidningen. För varje alternativ skulle svarspersonerna ange om de ansåg det mycket viktigt, ganska viktigt, något viktigt, varken viktigt eller oviktigt, något oviktigt, ganska oviktigt och mycket oviktigt - alltså en sjugradig skala. Alternativen hade grupperats i fyra innehållstyper: allmänt innehåll, lokala nyheter, särskilda ämnen och annonser. Frågans konstruktion framgår av tabell 43.

Analysen är baserad på viktighetsbedömningen från 1987. Denna jämförs med siffror från 1983 och 1979. Frågorna är ställda på identiskt sätt, och det interna bortfallet på frågan om viktighet begränsar sig i alla tre undersökningarna till ca 4 procent. Procentandelen är ungefär densamma för de flesta innehållstyperna. Det finns samtidigt en svag tendens till något högre internbortfall för innehållstyper som genomsnittligt anses mindre viktiga.

En fullständig översikt av svarens procentuella fördelning finns i tabell 43 . Denna omfattar samtliga svarspersoner, alltså även dem som inte läser någon dagstidning regelbundet. Tabellen skall ses som ett basmaterial, på grundval av vilket olika typer av analyser utförs.

Tabell 43.

Den totala fördelningen på viktighetsbedömningen 1987.

Fråga: En tidning innehåller ju mycket olika sorters innehåll. Hur viktiga anser Du personligen att nedanstående typer av innehåll är. Markera för varje innehållstyp hur viktigt Du anser det vara att Din lokala morgontidning innehåller just detta. (Svaren redovisas i procent).

	OVIKTIGT		Varken		VIKTIGT		bf	
	Mycket	Ganska	Något	eller Något	Ganska	Mycket		
Sport	8	9	9	5	20	25	21	4
Familjenyheter	4	8	7	9	25	27	17	2
Insändare	3	5	6	12	27	28	16	4
Inrikes	2	1	1	3	9	26	53	4
Ekonomi o handel	2	5	8	11	25	26	17	6
Riksdag Regering	3	3	6	9	23	29	24	3
Fackliga frågor	6	8	9	15	26	20	11	4
Olyckor o brott	3	3	5	6	29	34	16	3
Ledare o komment	6	6	8	13	23	23	17	4
Utrikesnyheter	2	2	4	4	20	31	34	3
Kulturartiklar	7	8	11	14	24	20	11	4
Debattartiklar	5	7	8	14	24	24	14	4
Miljöfrågor	2	2	2	5	19	28	38	3
Lokal arb mark	2	3	5	11	19	25	31	4
Org o föreningar	3	6	11	16	30	21	8	4
Känt folk på ort	12	11	12	13	24	17	8	3
Kommunalpolitik	2	4	6	9	22	28	25	3
Lokala arb plats	3	4	6	13	25	25	19	5
Skolfrågor	2	3	5	10	21	25	28	4
Nöjen/lok arr	3	3	6	6	28	29	20	4
Serier	18	12	12	15	20	10	9	4
Novell/följetong	33	18	12	15	11	4	2	5
Musik o teater	5	7	10	13	27	21	12	5
Samlevnadsfrågor	5	6	10	19	26	19	9	4
Om radio & tv	2	2	3	3	18	30	39	3
Heminredning	13	12	12	17	21	13	6	4
Matlagning	11	11	12	13	23	16	10	3
Mode	17	11	10	15	20	16	8	4
Konsumentupplysn	3	4	4	8	22	32	22	4
Korsord & tävling	12	10	11	17	21	15	10	4
Populärvetenskap	5	5	7	20	27	22	9	5
Lokala affärsann	4	4	6	9	23	26	25	3
Veckoannonser	6	6	6	12	23	22	23	2
Stat o komm ann	4	5	9	21	26	18	12	4
Platsannonser	7	4	6	10	22	21	26	5
Fastighetsann	7	4	7	13	25	22	18	4
Pryltorg etc	6	6	7	14	28	22	12	4

Huvudintrycket av själva bastabellen är den relativt stora viktigheten hos de flesta innehållstyper. Medeltalet över samtliga innehållstyper ligger på 4,68 dvs något viktigt. Siffran är något lägre än 1983 (4,88) och 1979 (4.90). Inom ramen för dessa siffror finns dock en betydande spridning både mellan olika innehållstyper och mellan olika grupper av svarande.

Något kanske bör sägas om innehållskategorierna. De är framtagna för att motsvara materialet i en vanlig dagstidning och de flesta kategorierna följer tidningarnas egna kategoriindelningar som tex ledare, debatt och insändare. Andra är innehållsbestämda som t ex miljöfrågor och sport. Några problem uppstår vid detta förfarande då vi också vill ha kategorierna så att de förstås på samma sätt av samtliga intervjuade. Inrikesnyheter och utrikesnyheter är exempel på icke-innehållsbestämda kategorier och de kan naturligtvis förstås på olika sätt. Man kan avse inrikespolitik men man kan också avse skvaller om rikskändisar och motsvarande gäller utrikesnyheter.

Två kategorier finns med av hänsyn till tidsserien, trots att de har visat sig vara näst intill omöjliga att analysera därför att de innehåller två ämnen. Det gäller teater och musik respektive korsord och tävlingar. Främst gäller problemet det förstnämnda. För ungdomar handlar det om att teaterns viktighet är relativt liten medan musikens är hög. Den senare tenderar dessutom att öka (jfr Burnett, 1988) medan det finns en nedgång för teater. För korsord och tävlingar är problemet inte lika uttalat och fördelningen för de två ingående ämnena känner vi inte.

Med dessa undantag är vår förhoppning att betydelsen av kategorierna inte växlar på något avgörande sätt utan att vi kan utnyttja jämförelsen över tid.

10.2 Det mest viktiga - tre redovisningar

Den som skall försöka sammanfatta vad många människor anser viktigt eller oviktigt utefter en sjugradig skala ställs inför flera olika problem. Om man anger ett medelvärde mellan ett och sju säger detta inget om spridningen eftersom man får samma medelvärde antingen alla angivit detta eller hälften har angivit den ena extremen och andra hälften den andra extremen. Därför måste också spridningen (standardavvikelsen) anges när medeltalet redovisas.

Det andra sättet är att ange andelen som har angett extremvärdena "mycket viktigt" eller "mycket oviktigt". Genom att sedan rangordna innehållstyperna på grundval av de två värdena kan man få en god bild av läsarnas preferenser.

För att på en gång belysa de två alternativa rangordningarna och ge en uppfattning om viktighetsbedömningarnas grundläggande struktur har tabell 44 sammanställts. Den presenterar de kategorier som ansetts mest respektive minst viktiga enligt de två sätten att rangordna. I tabellerna anges både de kategorier som anses mest och de som anses minst viktiga. Kategorierna i mitten har utelämnats. Den fullständiga översikten finns i I medelvärdesrangordningen ligger inrikesnyheter högst. Denna innehållskategori ligger på värdet 6 på den sjugradiga skalan vilket motsvarar "ganska viktigt". Spridningen kring medelvärdet är liten.

TABELL 44

Mest och minst viktigt i den lokala morgontidningen.
Två rangordningar 1987.

A. Rangordning av de sex mest och de sex minst viktiga innehållskategorierna efter medelvärde.

<u>Typ av innehåll</u>	<u>Medelvärde</u>	<u>Standardavvikelse</u>
<u>Mest viktigt</u>		
Inrikesnyheter	6.0	1.68
Radio/TV-material	5.7	1.67
Miljöfrågor	5.7	1.63
Utrikesnyheter	5.6	1.64
Lokal arbetsmarknad	5.3	1.82
Kommunpolitik	5.2	1.74
<u>Minst viktigt</u>		
Matlagning	4.1	1.97
Korsord/tävling	4.0	2.00
Mode	3.8	2.03
Heminredning	3.7	1.92
Serier	3.6	2.04
Noveller	2.6	1.77

Radio/TV-material, miljöfrågor och utrikesnyheter ligger högt liksom lokal arbetsmarknad och kommunpolitik. Spridningen är dock ganska hög särskilt om vi jämför med tidigare undersökningar, vilket innebär att homogeniteten hos svenska folket minskat (jfr vidare avsnitt 8.3). I botten på medelvärdesrangordningen ligger matlagning, korsord/tävling, mode, heminredning, serier samt noveller. Vi kan också se att samtliga har en hög spridning kring medelvärdet. Konkret innebär detta att det är en stor skillnad, t ex för seriernas del mellan unga och äldre eller för modets del mellan kvinnor och män.

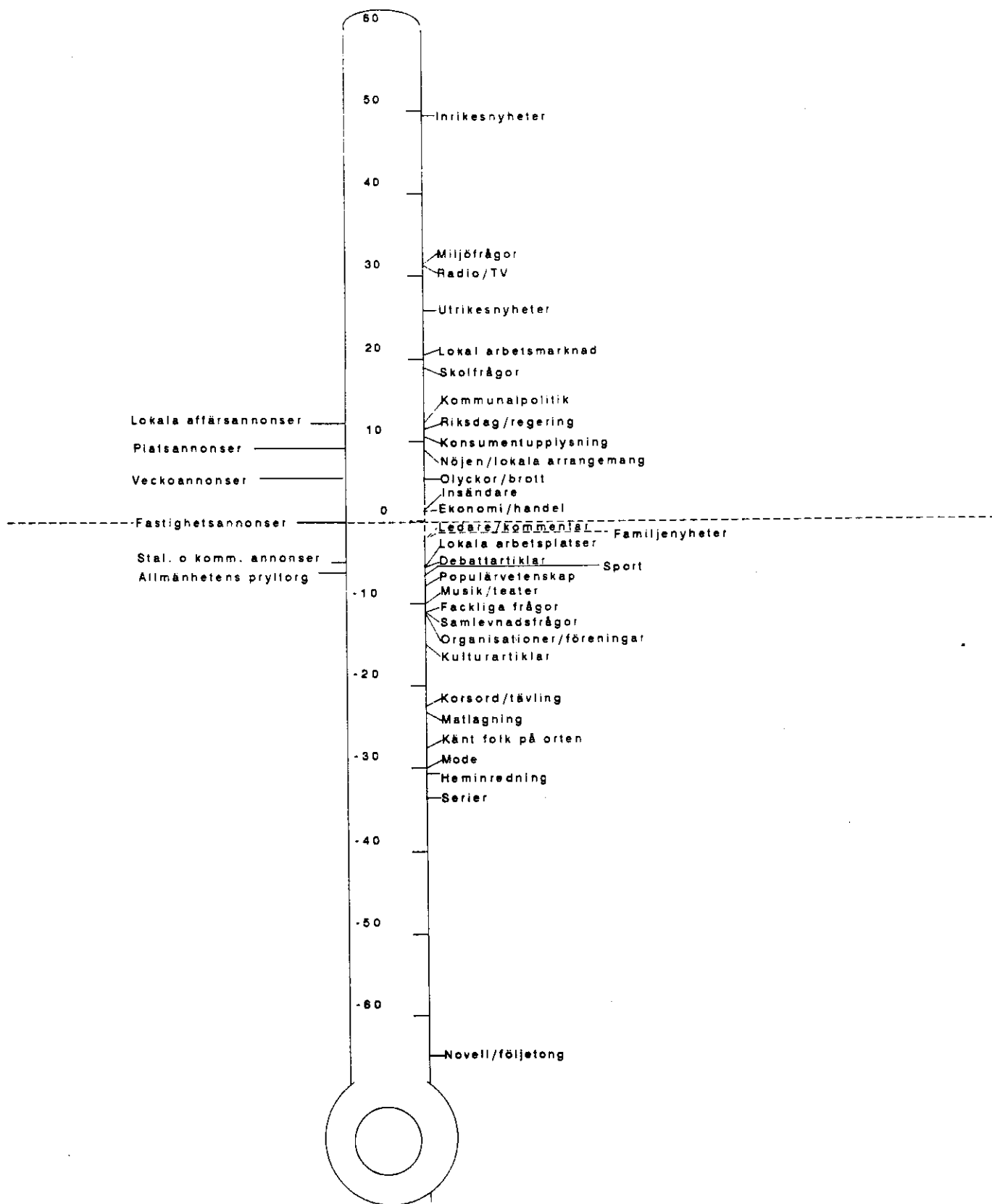
Rangordning efter procenten mycket viktigt ger vid handen att i huvudsak samma innehållstyper här finns med bland de sex främsta.

B. Rangordning efter procentandelen "mycket viktigt".

Typ av innehåll	Andel "mycket viktigt"	Andel "oviktigt"
<u>Mest viktigt</u>		
Inrikesnyheter	52	5
Radio/TV-material	38	7
Miljöfrågor	37	6
Utrikesnyheter	33	8
Lokal arbetsmarknad	30	11
Skolfrågor	27	11
<u>Minst viktigt</u>		
Samlevnadsfrågor	8	21
Lokala kändisar	8	34
Organisationer o föreningar	8	20
Mode	7	37
Heminredning	6	37
Novell/följetong	2	61

Bland de mest viktiga har skolfrågor i denna rangordning bytt plats med kommunpolitik i övrigt är de två ordningarna identiska. Däremot har vi vissa skillnader när det gäller de minst viktiga. Här har matlagning, korsord och serier ersatts av samlevnadsfrågor, lokala kändisar och organisationer/föreningar. Konkret innebär detta att matlagning, korsord och serier totalt sett har lägre viktighet men att andelen som anser dessa vara mycket viktiga, de extremt intresserade, är fler.

Ett sätt att sammanfatta bedömningen är att ta hänsyn till "viktigt" och "oviktigt" samtidigt. En redovisning av denna utgångspunkt finns i figur 1 på sidan 66. Figuren bygger på ett enkelt index, som räknats fram på grundval av procentrangordningen: procentandelen för "mycket viktigt" har minskats med andelen för "oviktigt". Detta innebär att alternativen "ganska viktigt" och "något viktigt" samt "varken viktigt eller oviktigt" behandlas som "mittvärdet" och ingår därmed inte direkt i indexberäkningen. Annorlunda visar indexet ett nettovärde - "Mycket viktigt" minus "oviktigt". Exempelvis kan på grundval av tabell 43 utläsas att inrikesnyheter får index 49 (53 procent minus fyra procent), och att sporten får -5 (21 procent minus 26 procent). För att en innehållstyp skall komma högt på den kollektiva rangordningen fordras således att den både har många som anser den mycket viktig och få som anser den oviktig.

Figur 1 kan uppfattas som en "termometer" som ger "temperaturen" för olika innehållstyper. Nollpunkten markerar ett läge där det är lika stor andel anser ett innehåll mycket viktigt som bedömer det oviktigt. Det måste dock på nytt framhållas att värdena måste studeras relativt - att många ligger på minus innebär inte att de i absolut mening är oviktiga - den stora andel som anser det mesta ganska eller något viktigt är här inte invägd. Det intressanta med termometern är möjligen att få fram jämförelser över tid - vilket vi skall återkomma till - samt att kunna ta "temperaturen" i olika läsargrupper.

På viktighetstermometern kommer inrikesnyheter klart i ledningen. Därefter kommer radio/TV och miljöfrågor i en grupp följda av utrikesnyheter, lokal arbetsmarknad och skolfrågor.

Figur 1 innehåller också uppgifter om det minst uppskattade i tidningsinnehållet. De som ligger på "minussidan" är dessutom fler än de som ligger på "plus-sidan" (19 stycken mot 17). Noveller och följetonger hamnar klart i botten följt av serier, heminredning och mode. Låga placering blir det också för kändisar och matlagning. Till stor del bekräftar även dessa "bottennoteringar" den allmänna slutsatsen att människor troligen påverkas av vad som redan ges utrymme i en genomsnittlig morgontidning. För många av de innehållskategorier som finns med i dagstidningarna finns ju för övrigt specialtidningar vilket möjligen påverkar innehållets viktighet just i morgontidningar.

10.3. Enhetligheten i bedömningarna

Diskussionen om termometern aktualiserar ytterligare ett perspektiv på viktighetsbedömningarna. Innehållstyperna kan ordnas efter samstämmighet bland läsarna eller homogeniteten. En sådan rangordning startar med det innehåll där samstämmigheten är hög och går sedan mot minskande samstämmighet. Ett mått på denna är standardavvikelsen. I tabell 45 har de fem mest homogena kategorierna ställts mot de fem mest heterogena.

TABELL 45

Mest homogena och mest heterogena innehållstyper 1987

A. De fem mest homogena innehållstyperna

Typ av innehåll	Standardavvikelse	Medeltal
Miljöfrågor	1.63	5.7
Olyckor o brott	1.64	5.1
Utrikesnyheter	1.64	5.6
Radio/TV-material	1.67	5.7
Inrikesnyheter	1.68	6.0

B. De fem mest heterogena innehållstyperna

Typ av innehåll	Standardavvikelse	Medeltal
Sport	2.08	4.7
Serier	2.04	3.6
Mode	2.03	3.8
Korsord/tävlingar	2.00	4.0
Matlagning	1.97	4.1

Om vi först ser till de innehållskategorier som fått de mest homogena bedömningarna återfinns fyra av dessa även i topp över de sex viktigaste räknat efter medeltal. Olyckor och brott räknas inte till de sex viktigaste, men bedömningen är väl samlad kring medeltalet.

Bland dem som fått den mest heterogena bedömningen är sport särskilt intressant. Heterogeniteten står mellan kvinnor och män. Män placerar sport som nummer fem i viktighetsbedömningen medan kvinnor placerar sport som nummer trettiofem. De övriga fyra hamnar även bland de sista i viktighet efter medeltal, men en intensiv minoritet ger en hög standardavvikelse. För seriernas del är dessa de yngre läsarna och för mode är det de yngre kvinnorna.

10.4 Medievanor och viktighetsbedömning.

De viktighetsbedömningar som hittills analyserats är baserade på svar från samtliga svars personer. Underlaget har bestått av både de som läser morgontidningar regelbundet och de som nästan aldrig läser en tidning. Vi vet samtidigt att de allra flesta läser en morgontidning regelbundet - men det är dock ca 10 procent som inte gör det. Till detta kommer att det bland läsarna finns både de som är prenumeranter och de som har tillgång till en morgontidning på annat sätt. Vi har i tidigare kapitel kunnat se att "tidningsintresset" skiljer sig mellan dessa grupper. Den fråga som då måste ställas är i vad mån människor som skiljer sig i fråga om tidningsinnehav också prioriterar innehållet på skilda sätt. Är det så att icke-läsare gör andra bedömningar än trogna läsare? Skiljer sig prenumeranter från "arbetsplatsläsare"?

Den första frågan gäller den totala, genomsnittliga viktigheten för de 37 innehållstyperna. I tabell 46 anges medelvärden för personer med olika typer av förhållningssätt till dagstidningarna. Den antyder en slags skala som möjligen kan betraktas som en "trohetsskala".

TABELL 46

Individer med olika förhållningssättsbedömningar av den genomsnittliga viktigheten hos de 37 ämnesområdena 1987 (medeltal).

	Prenumererar	Läser regelbundet	Prenumererar ej	Läser ej	på arbetsplats
Genomsnittet för viktighet över samtliga innehållstyper	4.7	4.7	4.5	4.4	4.6
Antal svar	1336	1193	284	96	252

Om vi ser den genomsnittliga viktigheten för innehållskategorierna som ett tecken på intresset för dagstidningen är detta högst hos prenumeranterna, vilket knappast kan sägas vara oväntat. Näst viktigast är tidningen för dem som läser tidningen på arbetsplatsen. Dagstidningen bedöms som något mindre viktig bland dem som inte prenumererar och minst bland dem som inte läser någon dagstidning regelbundet. Det mest anmärkningsvärda torde nog vara att skillnaden trots allt inte är större mellan dem som prenumererar och dem som inte läser någon dagstidning.

Nästa steg är att utgå från bedömningen av enskilda innehållskategorier (tabell 47). Här redovisas rangordningen på grundval av samma slag av genomsnittstal som ovan. I tabellen har de sex viktigaste tagits upp.

TABELL 47

De sex viktigaste innehållstyperna bland personer som skiljer sig med hänsyn till tidningsinnehav 1987 (medeltal).

Prenumeranter		Ej prenumeranter		Ickeläsare		Arbetsplatsläsare	
Inrikes	6.0	Inrikes	5.7	Miljö	5.4	Inrikes	5.9
Radio/tv	5.8	Miljö	5.5	Inrikes	5.3	Miljö	5.7
Miljö	5.7	Utrikes	5.4	Radio/tv	5.2	Utrikes	5.7
Utrikes	5.6	Radio/tv	5.4	Skolfr.	5.1	Radio/tv	5.5
Lok arb m	5.3	Skolfr	5.1	Utrikes	5.1	Nöjen/lok arr	5.3
Kommunpol	5.3	Lok arb m	5.1	Lok arbm	5.1	Lok arb m	5.2

En första iakttagelse i tabell 47 gäller det som redan nämnts i det föregående: prenumeranter har genomgående högre värden på varje enskild innehållstyp än icke-prenumeranter och icke-läsare. Vad beträffar rangordningen mellan de sex viktigaste är det första intrycket att det finns en grundläggande likhet i prioritering. Hos samtliga grupper är inrikesnyheter, miljöfrågor, utrikesnyheter, radio/tv samt lokal arbetsmarknad med.

Däremot kan vi finna en tydlig skillnad mellan prenumeranter och icke-prenumeranter om vi gör en annan uppdelning och enbart tittar på innehållskategorier som är lokala.

TABELL 48

Enbart lokala innehållskategorier fördelade på prenumeranter och icke-prenumeranter (medeltal).

	<u>Prenumeranter</u>	<u>Ej prenumeranter</u>
Lokal arbetsmarknad	5.3	5.1
Lokala kändisar	4.1	3.6
Kommunpolitik	5.3	4.8
Lokala arbetsplatser	4.9	4.7
Nöjen lokala arrangemang	5.2	5.1
Lokala affärsannonser	5.3	4.5
Veckoannonser (livsmedel)	5.0	4.3
Allmänhetens pryltorg	4.6	4.5

Både vad gäller text och annonser prioriteras det lokala högre av prenumeranter än icke-prenumeranter. Denna typ av material är ju också sådant som man inte kan få via andra medier, vilket är fallet med de sex viktigaste ovan, så ett högre intresse för det lokala materialet ökar sannolikheten för prenumeration av lokal morgontidning.

En annan infallsvinkel är att se hur människor som kombinerar morgontidningen med andra medier bedömer innehållets viktighet. Hur ser t ex kvällstidningsläsarna på innehållet i morgontidningen. Har de samma bedömning som de som inte läser kvällstidningar? I uppställningen nedan har jag tagit fram de tio viktigaste ämnena för de som dagligen ser på Aktuellt i tv, de som dagligen lyssnar på lokalradio och de som dagligen läser en kvällstidning.

TABELL 49

Basläsning och tillvalsläsning för tre grupper.

Ser dagligen aktuellt i tv	Lyssnar dagligen på lokalradio	Läser dagligen en kvällstidning
Inrikesnyheter	Inrikesnyheter	Inrikesnyheter
Radio/tv	Miljöfrågor	Radio/tv
Miljöfrågor	Radio/tv	Miljöfrågor
Utrikesnyheter	Utrikesnyheter	Lokal arbetsmarkn
Lokal arbetsmarkn	Lokal arbetsmarkn	Utrikesnyheter
Skolfrågor	Skolfrågor	Sport
Kommunalpolitik	Lokala affärsannons	Platsannonser
Lokala affärsann	Kommunalpolitik	Lokala affärsannons
Riksdag o regering	Platsannonser	Nöjen
Veckoannons livs	Veckoannons livs	Kommunalpolitik

Basläsningen är även här densamma för de tre grupperna. De fem första förekommer hos samtliga och i nästan samma rangordning. Däremot skiljer sig tillvalsläsningen något. Aktuellt-tittarna anser det vara något viktigare med politik (här uttryckt genom riksdag och regering samt kommunalpolitik). Kvällstidningsläsarna skiljer sig också i tillvalsläsningen genom att betona det viktiga med sport och nöjen medan politiken är mindre viktig.

Om vi på samma sätt som tidigare ser till hur viktigt man anser det totala innehållet vara, eller morgontidningen, så är det viktigast för gruppen som lyssnar på lokalradio, därefter för de som tittar på Aktuellt och minst viktig för gruppen som läser kvällstidning. Här kan man möjligen spekulera i termer av konkurrens på så sätt att lokalradion är större komplement och kvällstidningen större konkurrent något som också visat sig i tidigare analyser (avsnitt 5.5).

10.5 Viktighet: bredd och intensitet

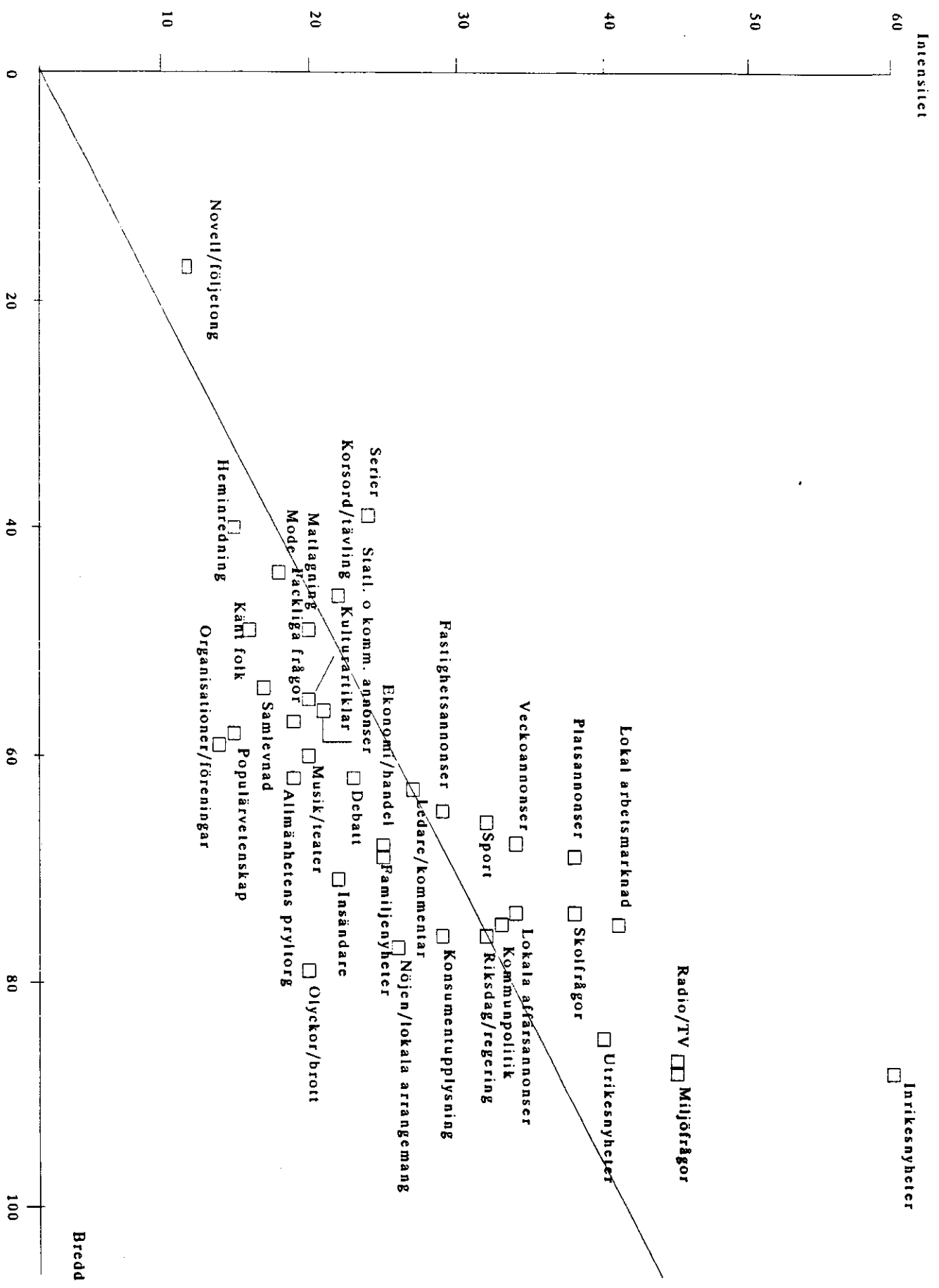
Ett ytterligare sätt att belysa innehållets viktighet är att jämföra två dimensioner av viktigheten. En allmän bredd - att man anser att något i varje fall inte är oviktigt och en intensitet -att man anser att något är mycket viktigt. Mera konkret är bredden i detta fall andelen som anser att en innehållskategori är något viktig, ganska viktig eller mycket viktig. Intensiteten blir då andelen av dessa som anser innehållskategorierna mycket viktig.

Figur 2 på omstående sida visar bredden och intensiteten för samtliga 37 innehållskategorier. Linjen som går genom koordinatsystemet visar den genomsnittliga bredden och intensiteten för innehållskategorierna.

Vi kan då se att de ämnen som mest avviker genom att ha störst intensitet är inrikesnyheter, lokal arbetsmarknad, platsannonser, radio/TV och miljöfrågor. Även serier och skolfrågor har högre intensitet. Lägst grad av intensitet har olyckor och brott, organisationer och föreningar, populärvetenskap, insändare samt lokala nöjesarrangemang. Även insändare och allmänhetens pryltorg har lägre intensitet.

Om vi jämför genomsnittslinjen för olika grupper finner vi att linjen är nästan identisk även om ämnena hamnar på olika positioner för olika grupper. För de yngsta är det framför allt inrikesnyheter, serier, sport samt novell/följetong som har hög intensitet. För kvinnor är det miljö, inrikes, radio/TV, skolfrågor, lokal arbetsmarknad och fastighetsannonser som har hög intensitet.

Totalt sett så har kvinnor högre grad både av intensitet och bredd medan yngre personer har lägre intensitet och bredd. Man kan också se att spridningen i koordinatsystemet är störst hos unga personer och bäst samlad för män.

10.6. Viktighetsbedömning i olika grupper.

Tidigare studier av människors läsintresse har visat att kön och ålder är faktorer som har stor betydelse då det gäller att förklara skillnader i tidningsläsning. Det är dock inte alltid lika klart vad dessa egenskaper här står för. Som regel brukar de dock anses uttrycka en intresseinriktning som har sin bakgrund i en bestämd social situation, tex position i livscykeln eller förväntningar beroende på könsroller.

10.7. Könsskillnader

Mäns och kvinnors viktighetsbedömningar redovisas i tabell 49 A och B. I likhet med tidigare helhetsredovisning sker genomgången stegvis: först medelvärdesrangordningen och sedan prioriteringen efter andelen mycket viktigt.

I fråga om medelvärdesrangordningen observeras först likheten i de fyra högst prioriterade innehållstyperna. Både män och kvinnor sätter inrikesnyheter, miljöfrågor, radio/TV-materialet samt utrikesnyheter bland de fyra främsta om än i något olika ordning. Därefter skiljer sig bedömningarna relativt mycket. De största skillnaderna gäller sport, som anses betydligt viktigare av män, samt konsumentupplysning, som anses viktigare av kvinnor.

Tabell 49

Mäns och kvinnors mest prioriterade innehållskategorier efter medeltal. Även standardavvikelsen anges, 1987.

<u>MÄN</u>			<u>KVINNOR</u>		
A. Det mest viktiga					
	<u>Medeltal</u>	<u>Spridning</u>		<u>Medeltal</u>	<u>Spridning</u>
Inrikes	5.9	1.6	Inrikes	6.0	1.7
Radio/tv	5.6	1.6	Miljö	5.8	1.6
Utrikes	5.6	1.6	Radio/tv	5.8	1.7
Miljö	5.5	1.6	Utrikes	5.6	1.7
Sport	5.2	1.9	Konsumentuppl	5.5	1.7
Lokal arb m	5.2	1.8	Skolfrågor	5.5	1.8
Genomsnitt för samtliga kategorier	4.5	1.8		4.8	1.9
B. Det minst viktiga					
Lokala kändisar	3.8	1.9	Lok kändisar	4.2	2.0
Serier	3.7	2.0	Korsord/tävl	4.1	2.0
Matlagning	3.6	1.8	Sport	4.1	2.1
Heminredning	3.4	1.7	Heminredning	4.1	2.0
Mode	3.1	1.6	Serier	3.5	2.0
Novell/följet	2.3	1.6	Novell/följet	2.9	1.9

Även bland de sex minst viktiga är kvinnor och män någorlunda överens om att lokala kändisar, serier, heminredning och novell/följetong hör dit. Likheten mellan kvinnors och mäns prioritering får ändå sägas vara ganska hög. Rangordningskorrelationen mätt med Spearmans rho ger 0.74.

En intressant observation kan göras beträffande den samlade bilden av mäns och kvinnors bedömningar. Det visar sig att kvinnor har ett högre genomsnittligt viktighetsvärde vilket antyds i tabellen ovan. Männerna har högre medelvärde endast vad gäller fyra innehållskategorier nämligen sport, ekonomi/handel, serier samt populärvetenskap i övriga 33 har kvinnorna högre medelvärde. Vidare finns en liten tendens att kvinnor är mer heterogena i sina bedömningar. Något entydigt mönster i denna helhetsbedömning kan inte urskiljas. Kvinnor anser innehållet totalt sett vara viktigare men om detta primärt gäller sakinnehållet eller om det är kopplat till tidningen är svårare att säga.

Nästa steg i analysen gäller andelen som anser respektive kategori mycket viktig bland män och kvinnor. De tio högst prioriterade kategorierna redovisas i tabell 50.

TABELL 50

Andelar som anser resp innehållskategori mycket viktig av de tio viktigaste bland män resp kvinnor 1987 (procent)

Män	Andel	Kvinnor	Andel
Inrikesnyheter	46	Inrikesnyheter	60
Utrikesnyheter	32	Radio/TV	46
Radio/TV	32	Miljöfrågor	45
Sport	31	Skolfrågor	38
Miljöfrågor	31	Lokal arbetsmarknad	36
Lokal arbetsmarknad	25	Utrikesnyheter	35
Riksdag/regering	22	Veckoannonser livsmedel	32
Kommunpolitik	21	Lokala affärsannonser	31
Platsannonser	20	Platsannonser	31
Lokala affärsannonser	19	Konsumentupplysning	30
Genomsnitt samtliga	15	Genomsnitt samtliga	22

Tabell 50 visar på nytt kvinnornas mera "positiva" inställning till de olika innehållskategoriernas viktighet.

Vad beträffar mäns och kvinnors viktighetsrangordning återkommer i huvudsak det som påvisades på grundval av medelvärdessrangordningen. Samma sju ämnen förekommer bland de tio främsta. Männerna prioriterar däremot högre sport, kommunpolitik och riksdag/regering medan kvinnorna prioriterar skolfrågor, veckoannonser samt konsumentupplysning.

Slutsatsen är att män och kvinnor i vissa grundläggande avseenden gör en likartad bedömning, men att kvinnorna överlag tillmäter varje innehållstyp något större vikt än vad män gör. Där avvikelserna är särskilt framträdande tycks dessa i huvudsak kunna föras tillbaka till traditionella könsrollsskillnader. Totalt sett är dock skillnaden mellan mäns och kvinnors bedömningar lika stora 1987 som 1983.

10.8. Åldersskillnader.

Viktighetsbedömningarna förändring kan även belysas genom analys av hur olika åldersgruppers bedömningar utvecklats. Tyvärr går det inte här att belysa i vad mån skilda bedömningar inom olika ålderskohorter är att hänföra till generationsskillnader. Några möjligheter skall dock diskuteras.

En förklaring till skillnaderna i bedömningar mellan män och kvinnor är givetvis intresseprofiler som är knutna till könsrollerna. Motsvarande typ av intresseprofiler finns också hos olika åldersgrupper. Människor i olika åldrar skiljer sig åt i fråga om intresseinriktning. Vi har redan i första delen av denna rapport sett hur bl a intresset av att hålla sig med en morgontidning regelbundet har samband med åldern hos läsaren.

Ålder är dessutom en av de faktorer som i tidigare undersökningar visat sig ha stor förklaringskraft när det gäller läsning och bedömning av olika typer av innehåll. Generellt kan sägas att man som ung läser mera sporadiskt, mera håller sig till det lättare materialet och inte ser tidningen som lika viktig som man gör längre upp i åldrarna (Strid 1983). Ibland har detta betraktats som ett rent åldersfenomen men frågan är om det inte också börjar bli ett generationsfenomen. Detta är något som bör finnas med i analysen när vi nu går över till att studera hur olika åldersgrupper bedömer viktigheten hos olika innehållskategorier i föreliggande studie.

Om vi på samma sätt som tidigare ser den samlade viktigheten för de 37 ämnena som ett samlat uttryck för hur viktigt människor anser tidningen vara stiger viktigheten med åldern upp till 60-års åldern för att sedan sjunka.

På samma sätt som för kön kan åldersgruppernas viktighetsbedömning studeras. Frågan är vad som upplevs som särskilt viktigt i morgontidningen i olika åldrar. I tabell 51 finns en översikt, som redovisar de högst rangordnade kategorierna med hänsyn till andelen mycket viktigt.

TABELL 51

De sex mest viktiga innehållskategorierna för olika åldrar efter procentuell andel "mycket viktig".1987.

15-19 år	20-24 år	25-29 år
Radio/TV 58	Inrikesnyheter 49	Inrikesnyheter 60
Nöjen/lok arr 49	Utrikesnyheter 42	Utrikesnyheter 44
Inrikesnyheter 46	Platsannonser 36	Radio/TV 42
Platsannonser 37	Nöjen/lok arr 35	Miljöfrågor 34
Utrikesnyheter 35	Radio/TV 34	Nöjen/lok arr 30
Miljöfrågor 31	Lokal arb m 29	Platsannonser 26
30-34 år	35-39 år	40-44 år
Inrikesnyheter 57	Inrikesnyheter 53	Inrikesnyheter 56
Skolfrågor 40	Miljöfrågor 37	Skolfrågor 39
Miljöfrågor 39	Skolfrågor 33	Radio/TV 38
Lokal arb m 38	Lokal arb m 31	Miljöfrågor 35
Radio/TV 35	Utrikesnyheter 31	Utrikesnyheter 35
Utrikesnyheter 35	Radio/TV 27	Lokal arb m 33
45-49 år	50-54 år	55-59 år
Inrikesnyheter 58	Inrikesnyheter 60	Inrikesnyheter 51
Miljöfrågor 43	Miljöfrågor 48	Miljöfrågor 47
Radio/TV 39	Lokal arb m 45	Radio/TV 42
Kommunpolitik 37	Radio/TV 40	Utrikesnyheter 38
Skolfrågor 36	Kommunpolitik 36	Kommunpolitik 35
Lokal arb m 35	Veckoann livs 33	Lokala aff ann 35
60-64 år	65- år	
Inrikesnyheter 50	Inrikesnyheter 51	
Miljöfrågor 47	Radio/TV 39	
Lokal arb m 34	Miljöfrågor 39	
Kommunpolitik 32	Veckolivs ann 37	
Radio/TV 31	Kommunpolitik 31	
Veckoann livs 30	Familjenyheter 31	

Huvudintrycket av tabell 51 , liksom av de flesta föregående rangordningarna, är en förhållandevis stor likhet mellan olika gruppers viktighetsbedömningar. Inrikesnyheter, miljöfrågor, radio/tv-material är gemensamma för samtliga grupper och utrikesnyheter för alla utom två. Med undantag för miljöfrågor är det detta materialet som brukar kallas basmaterial och som alla anser viktigt och som nästan alla läser (Weibull 1983).

Några av innehållskategorierna speglar ganska väl människans livscykel. Nöjen/lokala arrangemang och platsannonser finns endast med bland de sex hos personer under 30 år. Ungdomar som ännu inte är fast rotade i arbetslivet eller i familjelivet. Skolfrågor som finns med hos personer mellan 30 och 50 år under vilken period i livet personerna har barn i skolåldern.

Kommunpolitik från 45 år då barnen är utflugna och kommunal frågor blir angelägna och 50 då varuannonser anses viktiga. Det minskade intresset för den lokala arbetsmarknaden sammanfaller med pensioneringen och man får åter tid att ägna sig åt den personliga närheten i form av familjenyheter.

Detta visar förmodligen två dimensioner i viktigheten: det som anses vara viktigt i allmänhet i tidningen och det som anses vara viktigt för personen själv.

Viktighetsbedömningarna inom olika åldersgrupper ger en rad ideer om förskjutningar i läsarnas viktighetsbedömningar över tid. Enbart på grundval av 1987 års läsvanestudie kan inte belägg ges för någon tolkning. I det följande kommer dock vissa utvecklingstendenser mellan 1979 och 1987 inom olika grupper att beröras.

10.9. Skillnader mellan storstad och landsort.

Vi har också gjort en uppdelning mellan storstad och landsort för att se om vi här kan finna några skillnader. Såsom storstäder har vi räknat Stockholm, Göteborg och Malmö. Man har ibland i debatten talat om storstadsmänniskor och storstadsmentalitet och vi har i tidigare undersökningar funnit vissa skillnader mellan storstadstidningar och landsortstidningar. Kan vi då också i vad som kanske kan kallas för olika normer rörande viktighet finna typiska skillnader, och vad består de i så fall av.

Intressant är att inledningsvis konstatera att den totala viktigheten är densamma i storstäderna och i landsorten. Det genomsnittliga värdet för "mycket viktigt" per innehållskategori är 18 procent i såväl storstad som landsort. I enlighet med tidigare skulle vi kunna säga att innehållet eller morgontidningen är lika viktig i storstaden som i landsorten.

Däremot föreligger skillnader i vad som är viktigt eller i vilken funktion som morgontidningen är viktig. Men låt oss starta med basämnen.

Tabell 52

De fem viktigaste innehållskategorierna i storstad och i landsort.

Storstad		Landsort	
Inrikesnyheter	60	Inrikesnyheter	50
Utrikesnyheter	45	Radio/TV-material	41
Miljöfrågor	40	Miljöfrågor	38
Radio/TV-material	35	Lokal arbetsmarknad	34
Riksdag/regering	32	Utrikesnyheter	29

I de ovanstående innehållskategorierna eller basämnena har vi ingen större skillnad i rangordningen men däremot i intensiteten och att riksdag/regering finns med i storstaden och lokal arbetsmarknad i landsorten. Dessa två antyder en större skillnad mellan storstad och landsort som tydligare visas genom en uppdelning i vad som är lokalt.

Om vi enbart ser till de uttryckligen lokala innehållskategorierna så får vi en klar skillnad.

TABELL 53

De fem lokala innehållskategoriernas viktighet i storstad och i landsort. Mätt som mest viktigt.

	Storstad	Landsort
Lokal arbetsmarknad	23	34
Känt folk på orten	5	10
Kommunpolitik	23	27
Lokala arbetsplatser	15	21
Nöjen/lokala arrangemang	17	22
Lokala affärsannonser	17	29
Veckoannonser livsmedel	16	26
Allmänhetens pryltorg	9	14

Om vi ser till de fem lokala innehållskategorierna (text) så ligger samtliga högre i landsorten (f ö även rangordningsmässigt) Skillnaden är genomsnittligt 7 procentenheter. Den genomsnittliga skillnaden i de lokala annonsernas viktighet mellan storstad och landsort är ännu högre eller 9 procentenheter.

Om vi så att säga vänder på den lokala skalan och ser till de tre klara riksämnena, inrikesnyheter, riksdag/regering samt ekonomi och handel så ligger dessa i genomsnitt 11 procentenheter högre i storstaden jämfört med landsorten.

10.10. Bredd och intensitet

Ett annat sätt att belysa innehållets viktighet är att jämföra andelen som anser att ett ämne är viktigt (bredd) med andelen som anser att ämnet är mycket viktigt (intensitet). Extremerna blir då att få anser ämnet viktigt men att dessa anser att det är mycket viktigt och ett ämne som av flertalet anses viktigt men få a dessa anser ämnet mycket viktigt. Figur 2 på omstående sida visar bredden och intensiteten för samtliga 37 ämnen.

Man kan se denna analys på två sätt dels jämförelsen mellan de ingående ämnena dels en jämförelse för de olika ämnena vid olika tidpunkter. Låt oss först se på de olika ämnena 1987. Den linje som går genom koordinatsystemet går genom genomsnittspunkten för samtliga 37 ämnen (bredd=60 och intensitet=26)

De tre ämnena som vi tidigare visat hade den högsta viktigheten inrikesnyheter, miljöfrågor och radio/TV har även här den största bredden liksom den största intensiteten men intensiteten är klart högst hos inrikesnyheter. Vidare kan vi se att intensiteten är hög för novell/följetong, serier, sport, varu- och platsannonser, skolfrågor, lokal arbetsmarknad och utrikesfrågor. Intensiteten är däremot låg för ämnen som organisationer och föreningar, olyckor och brott, populärvetenskap, insändare, samlevnad, fackliga frågor, och allmänhetens pryltorg.

Om vi gör denna jämförelse för olika grupper kan vi konstatera att kvinnor både har större bredd och intensitet än män medan ungdomar har lägre bredd och intensitet. Ämnenas ordning blir naturligtvis olika för de olika grupperna så har t ex miljöfrågorna och skolfrågorna störst intensitet hos kvinnorna medan framför allt serier avviker genom högre intensitet hos ungdomarna. Genomsnittslinjen är här i stort sett samma lutning för män, kvinnor och ungdomar vilket torde tyda på att samtliga grupper genom dagstidningen får sitt och att ämnenas mångfald tillgodoser de flesta till ungefär samma grad.

11. Viktighetsbedömningar 1979, 1983 och 1987.

Exakt samma undersökning som vi nu redovisat resultaten av genomfördes även 1979 och 1983. Urvalet var ungefär lika stort i alla tre studierna, om än inte med samma personer, och internbortfallet ungefär detsamma. I det följande kommer en systematisk jämförelse att göras. Analysen sker efter samma mönster som tidigare, nämligen medeltal, mest viktigt samt indexering.

11.1. Jämförelser över tid.

När man jämför undersökningar från tre olika tidsperioder inställer sig flera olika problem. Det första är om man skall jämföra nivån (dvs andelen som anser en viss typ av innehåll vara mycket viktigt, ganska viktigt eller oviktigt) eller om man skall jämföra innehållskategoriernas rangordning (dvs andelen som anser ämnet vara viktigare eller oviktigare än andra ämnen oavsett nivå).

Nivå. Att studera nivån är intressant på två sätt: dels kan nivån mellan ämnena dvs avståndet mellan dem vid samma tidsperiod belysas dels den totala nivån för samtliga ämnen eller grupper av ämnen både vid samma tidsperiod och mellan tidsperioderna. För den enskilde svarande är det troligen så han eller hon har ett eller ett par ämnen som är viktigare än de andra och som de senare jämförs med. Då blir avståndet mellan de som anses viktigare och de övriga intressanta dvs nivån. Dessutom sätts hela skalan i relation till något förmodligen det som tidigare antytts tidningens eller tidningsinnehållets viktighet. Tyvärr blir det då så att ämnets nivå och skalans nivå kan motverka betydelsen av jämförelser över tid.

Om tidningsinnehållet eller tidningen upplevs som mera viktig vid ett tillfälle jämfört med ett annat kommer ju de ingående ämnenas nivå att höjas eller sänkas utan att den inbördes ordningen ändras. Nivån för ämnet kan ha höjts men inte rangordningen. Det kan naturligtvis också vara så att ämnet upplevs viktigare eller oviktigare men detta borde då framgå av att ordningen ändras.

Rangordning. När de enskilda individerna ombeds svara om olika ämnen är viktiga eller oviktiga utefter en sjugradig skala torde rangordningen vara det bästa sättet att redovisa utfallet. Om en person svarar att miljöfrågor är ganska viktiga medan nöjen är ganska oviktiga är det svårare att uttala sig om hur mycket viktigare miljöfrågorna är (även om man naturligtvis kan räkna skalstegen). Däremot torde rangordningen mellan ämnena uttrycka något mer substantiellt. När vi sedan summerar över de i urvalet ingående personerna kan vi med större säkerhet säga att fler rangordnar det ena ämnet före det andra än att uttala oss om nivåjämförelser mellan åren. Ett problem är att en person inte anser något ämne vara mycket viktigt utan ger som högsta värde ganska viktigt. Rangordningen kan vara densamma över samtliga ämnen men inte nivån. Om det skulle förhålla sig så att den totala nivån skiftar mellan åren har vi tolkat det så att det totala tidningsinnehållet eller tidningen blivit viktigare eller oviktigare och jämför rangordningen för de ingående ämnena för att se dessas viktighet i jämförelse över tid.

Vilket mått man anser mest relevant nivå, rangordning eller bredd och intensitet måste bero av vilken fråga man ställer till materialet. I denna framställning är vi främst intresserade av jämförelsen över tid varför rangordningen torde vara det bästa måttet för att belysa förändringar av de skilda innehållskategoriernas viktighet.

11.2. Vad läsarna anser viktigt 1979-87

Om vi utgår från den sammantagna bilden av de 37 ämnesområdena visar det sig att de ansågs lika viktiga 1979 och 1983 men att viktigheten sjunker 1987. Medeltalet var tidigare totalt 4.9 men har 1987 sjunkit till 4.7. Skillnaden mellan det högsta medelvärdet som 1979 och 1983 var 6,1 (inrikesnyheter) är 1987 6.0 och det lägsta som 1979 och 1983 var 3.0 (novell/följetong) är idag 2.6. Dessutom har en hel del omkastningar ägt rum i rangordningen. Den tendens som fanns mellan 1979 och 1983 som visade att de tyngre ämnena blev mindre viktiga och de lättare viktigare äger inte giltighet 1987. Främst hänger detta samman med att miljöfrågorna kraftigt ökat i viktighet 1987.

Låt oss först se på de sex ämnen som läsarna 1987 anser viktigast enligt medeltalet och de sex som anses minst viktiga och jämföra med resultaten 1979 och 1983.

TABELL 53

Mest och minst viktigt i den lokala morgontidningen.
Två rangordningar efter medeltal 1979, 1983 och 1987.

Det mest viktiga					
1987		1983		1979	
Innehåll	Medeltal	Innehåll	Medeltal	Innehåll	Medeltal
Inrikesnyheter	6.0	Inrikesnyheter	6.1	Inrikesnyheter	6.1
Radio/tv	5.7	Radio/tv	6.0	Radio/tv	5.9
Miljöfrågor	5.6	Utrikesnyheter	5.6	Miljöfrågor	5.5
Utrikesnyheter	5.6	Lokal arb m	5.5	Utrikesnyheter	5.5
Lokal arb m	5.3	Lokal aff ann	5.4	Lokal arb m	5.5
Kommunpolitik	5.2	Konsumentuppl	5.4	Riksdag o reg	5.4

Det minst viktiga					
1987		1983		1979	
Innehåll	Medeltal	Innehåll	Medeltal	Innehåll	Medeltal
Matlagning	4.1	Samlevnad	4.4	Populärvet	4.4
Korsord/tävl	4.0	Känt folk	4.3	Känt folk	4.2
Mode	3.8	Korsord/tävl	4.2	Korsord/tävl	4.1
Heminredning	3.7	Serier	4.0	Mode	3.8
Serier	3.6	Mode	3.8	Serier	3.8
Novell/följet	2.6	Novell/följet	3.0	Novell/följet	2.9

Vi kan först slå fast att det finns en mycket stor överensstämmelse över de nio åren. Fyra av de sex viktigaste innehållskategorierna är desamma även om ordningen för två skiftar något.

Den största förändringen under perioden gäller miljöfrågor. Denna kategori ligger på tredje plats 1979 och 1987 medan den inte finns med bland de sex främsta 1983. Orsaken till detta kan vara den uppmärksamhet som detta ämne fick i medierna 1979 och 1987, dvs det som ibland brukar kallas tidningarnas dagordningseffekt. De kan så att säga bestämma vilka ämnen vi skall diskutera och vilka vi bör anse viktiga. Men det kan också ha sin bakgrund i att värderingarna bland människor ändrats under inflytande av andra faktorer. Detta skall vi återkomma till.

Även när det gäller det minst viktiga kan vi se en hög överensstämmelse, fyra ämnen av sex är gemensamma. Vi kan också se att de sex minst viktiga genomsnittligt är mindre viktiga 1987 jämfört med de två tidigare åren.

Vad som också kan vara av intresse är att den genomsnittliga spridningen ökat. Detta kan illustreras av inrikesnyheter. Medelvärdet för inrikesnyheter är något lägre 1987 än de två andra åren men, som framgår av nästa tabell, de mycket intresserade är fler 1987 jämfört med 1979 och 1983. Detta skulle kunna antyda att heterogeniteten i det svenska folket ökat.

Om vi i stället går över till att jämföra andelen läsare som anser de respektive kategorierna "mycket viktigt" får vi en uppställning som i tabell 54 .

TABELL 54
Rangordning efter procentandel "mycket viktigt"
1979, 1983 och 1987.

Det mest viktiga					
1987		1983		1979	
Innehåll	Mycket viktigt	Innehåll	viktigt	Innehåll	viktigt
Inrikesnyheter	53	Radio/tv	39	Inrikesnyheter	39
Radio/tv	39	Inrikesnyheter	37	Radio/tv	35
Miljöfrågor	38	Lokal arbetsm	27	Lokal arbetsm	24
Utrikesnyheter	34	Platsannonser	27	Utrikesnyheter	24
Lokal arbetsm	31	Utrikesnyheter	25	Miljöfrågor	23
Skolfrågor	28	Lokala affärsann	25	Platsannonser	22
Platsannonser	26	Veckoann livs	24	Riksdag o reg	22
Kommunpolitik	25	Sport	22	Sport	21
Lokal affärsann	25	Konsumentuppl	19	Lokal affärsann	21
Riksdag o reg	24	Skolfrågor	18	Veckoann livs	21

Det minst viktiga					
1987		1983		1979	
Innehåll	Mycket viktigt	Innehåll	viktigt	Innehåll	viktigt
Samlevnad	9	Mode	8	Serier	6
Organisat/fören	8	Populärvetenskap	7	Musik/teater	6
Känt folk	8	Känt folk	7	Samlevnad	6
Mode	8	Korsord/tävling	7	Mode	5
Heminredning	6	Samlevnad	5	Populärvetenskap	5
Novell/följetong	2	Novell/följetong	2	Novell/följetong	2

Resultaten av jämförelsen mellan viktighetsbedömningarna de tre åren visar framför allt på en sak och det är att det totalt sett skett förhållandevis små ändringar. Det har skett en total ökning av andelen som angett "mycket viktigt", men det är i huvudsak samma innehållstyper som ligger i topp och som ligger i botten av allmänhetens kollektiva viktighetsbedömning. Sju av tio ämnen bland de mest viktiga är desamma, tre av de minst viktiga och rangordningskorrelationen (Spearman's rho som mäter sambandet mellan två rangordningar och som kan gå mellan -1 och +1) är över .90 mellan samtliga år.

Men det har trots allt skett förändringar. Vissa ämnen ökar stadigt i viktighet, några minskar stadigt, vissa pendlar upp och ner medan åter andra är förhållandevis stabila. För att sammanfatta detta har nedanstående uppställning gjorts. Den visar jämförelsen mellan ämnens rangordning de tre åren.

FIGUR 3
Jämförelse mellan ämnens rangordningar 1979, 1983 och 1987.

	Ökande	Minskande	Stabila *	Instabila *
Hög rang 1-9	Skolfrågor		Inrikesnyheter Lokal arbetsm Radio/tv Utrikesnyheter	Miljö Lokal affann Veckoannons Platsannons
Medelhög rang 10-19	Nöjen	Sport Ledare/kom	Ekonomi/handel Kommunpolitik Lokal arb plats	Riksdag/reg Familjenytt Konsumentupp Fastighetsan
Medellåg rang 20-29	Musik/teat	Stat/kom an Olyck/brott	Insändare Kultur	Fackl fr Matlagning Debatt Pryltorg
Låg rang 30-37	Populärvet	Heminredn Mode	Org/förening Novell/följet	Känt folk Serier Samlevnad Korsord/tävl

* stabila innebär att ämnet inte något år varierar med mer än fyra rangsteg och instabila att det varierar med minst fem.

Vi kan här se att det endast är fyra ämnen som ökar under alla tre åren och att sex ämnen minskar under alla tre åren. Något fler är stabila, tolv stycken, medan sexton ämnen vandrar uppåt eller neråt mellan åren.

Vad är det då som skapar ett sådant mönster. Det finns givetvis en mängd förklaringar till detta men i det följande skall endast några få uppmärksammas mot bakgrund av sådant som tidigare berörts.

Den första kan benämnas samhällsnorm. Denna anger vad som är eller bör vara viktigt. Det verkar vara en allmän norm att t ex inrikesnyheter och utrikesnyheter är viktiga (Jfr Weibull 1989). Men en norm av detta slag kan givetvis variera över tid.

Den andra är position i livscykel. Vid viss ålder är vissa ämnen viktigare. Som tidigare nämnts t ex nöjen för ungdomar, skolfrågor för föräldrar till barn i skolåldern och kommunpolitik för medelålders. Förändringar över tid kan då ha sin bakgrund att de olika grupperna har olika storlek och därmed får olika genomslag.

Den tredje är samhällsposition t ex kön. Vi visade tidigare att det är skillnader mellan vad män anser och vad kvinnor anser t ex sportmaterialet och annonsmaterialet.

Slutligen får vi inte glömma mediernas egen påverkan. Denna sk dagordningsseffekt (agenda setting function) ger oss ämnen att diskutera och därifrån till att också så småningom anse detta viktigt är inte steget långt. Här vill jag då främst peka på miljöfrågornas varierande viktighet.

Dessutom griper dessa in i varandra så att t ex normen kan vara mer eller mindre stark beroende av livscykel- och samhällsposition liksom samhällspositionen upplevs olika i skilda livscykelpositioner. Mediernas påverkan är också sannolikt olika på människor i skilda positioner.

För att kunna förklara förändringar mellan åren måste därför vi ha skillnader i ovanstående mellan åren. Andelen personer i olika samhällspositioner är ungefär densamma under perioden liksom andelen i livscykelpositionen. Till detta kommer möjligheten av att det rör sig om generationsfenomen men det senare kommer inte här att uppmärksammas.

Däremot kan vi mycket väl ha förändringar i vilka ämnen som medierna väljer att behandla (eller av verkligheten tvingas att behandla) och vi kan ha förändringar av normen. Detta senare torde då vara kraftigast i den unga generationen.

I jämförelsen mellan 1979 och 1983 fann vi en uppgång i viktigheten för det lättare materialet och för annonsmaterialet medan vi fann en motsvarande nedgång i det tyngre materialet. Detta gällde främst bland de som ansåg "mycket viktigt" men även i medeltalet.

TABELL 55

Genomsnittliga medeltal för tungt och lätt material samt annonser 1979, 1983 samt 1987.

Medeltal	1979	1983	1987
Tungt material	5.3	5.1	5.3
Lätt material	4.8	4.9	4.7
Annonsmaterial	5.0	5.1	4.7

anm: Med tungt material avses: inrikesnyheter, ekonomi/handel, riksdag och regering, ledare/kommentar samt miljöfrågor. Med lätt material avses: sport, olyckor och brott, nöjen, serier, radio/tv samt sport. Annonsmaterialet består av veckoannonser, lokala affärsannonser, platsannonser, pryltorg, fastighetsannonser samt statliga och kommunala annonser.

Vi kan här se att det tunga materialet har återhämtat sig men detta beror helt på miljöfrågorna. Tar vi bort miljöfrågan så skulle genomsnittet varit på 1983 års nivå.

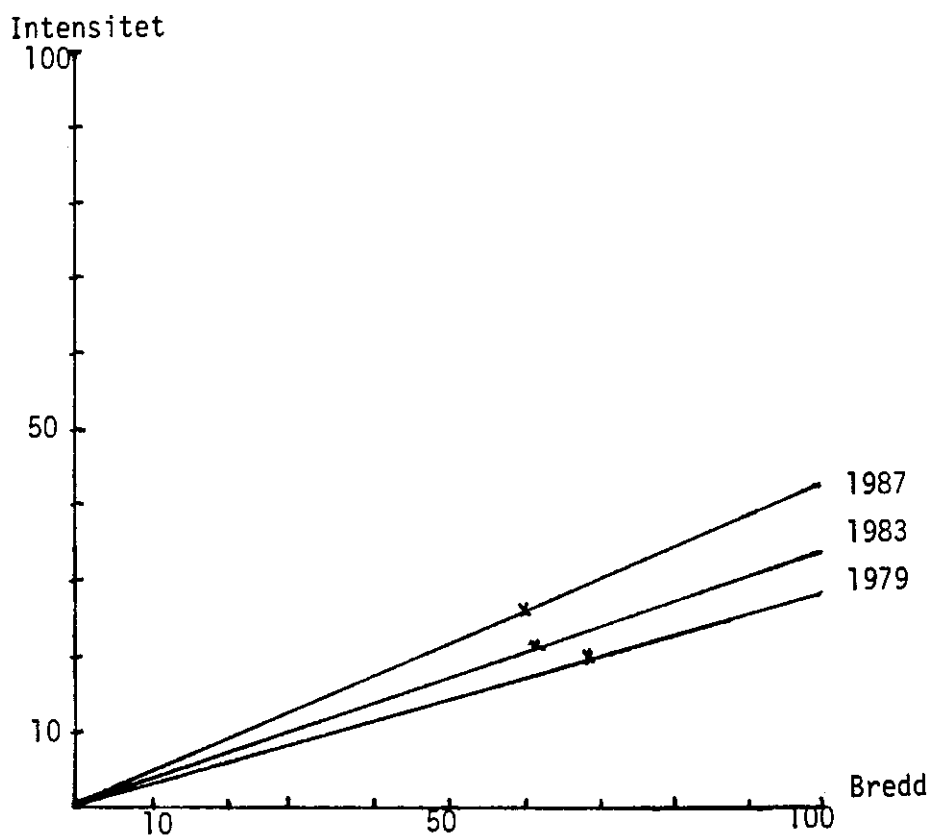
Det lättare materialet har minskat i viktighet och detta mönstret är genomgående för samtliga lätta kategorier. På samma sätt har annonsmaterialets viktighet också minskat. Detta mönster är likaså genomgående för samtliga kategorier.

11.3. Bredd och intensitet 1979, 1983 och 1987.

Om vi på samma sätt som tidigare delar upp viktigheten i bredd och intensitet och jämför över de tre åren får vi ett intressant mönster. Det visar sig att bredd sjunker och intensiteten minskar. Detta innebär att en allt större andel av de som anser att ett ämne är viktigt anser att det är mycket viktigt. Men det innebär samtidigt att andelen som anser ämnet viktigt sjunker. Tolkningen av detta torde innebära att läsarna blir allt mer selektiva. Färre ämnen är viktiga men av de som är viktiga är fler mycket viktiga.

FIGUR 3

Bredd (andel viktiga ämnen) och intensitet (andel mycket viktiga av de viktiga) 1979, 1983 och 1987. De tre linjerna representerar genomsnittet för de 37 innehållskategorierna.

11.4. Olika gruppers bedömningar 1979, 1983 och 1987

I diskussionen om vad som ligger bakom förändrade bedömningar i olika innehållstypers viktighet mellan 1979 och 1987 nämndes möjligheten att studera detta närmare på grundval av olika gruppers bedömning. Frågan gäller alltså i vad mån de observerade förskjutningarna i viktighet kan förklaras av rörelser inom särskilda grupper och vad detta i så fall säger om vad som kan ligga bakom bedömningarnas förändring.

Könsskillnader

Det som undersöks är på nytt köns- och ålderskillnader. Det visar sig i fråga om könsskillnader att kvinnorna svarar för huvuddelen av ökningen i den totala viktighetsbedömningen. Enligt den tidigare tolkningen är det främst bland kvinnor som tidningen blivit viktigare 1987 jämfört med tidigare.

Viktighetsbedömningen för de enskilda innehållstyperna finns redovisad i tabell 56. Denna redovisar de sex viktigaste ämnena bland män och kvinnor 1979, 1983 och 1987. Vidare finns en rangkorrelation för samtliga innehållstyper för respektive år inlagda i varje tabell.

TABELL 56

Andelar "mycket viktigt" för kvinnor och män 1979,

Män 1987	Andel	Män 1983	Andel	Män 1979	Andel
Inrikesnyheter	46	Radio/tv	34	Inrikesnyheter	32
Utrikesnyheter	32	Sport	33	Sport	31
Radio/tv	32	Inrikesnyheter	33	Radio/tv	29
Sport	31	Utrikesnyheter	24	Utrikesnyheter	21
Miljöfrågor	31	Lokal arb m	24	Riksdag o reg	20
Lokal arb m	25	Lokala affärsann	20	Lokala affärsann	20

Rangkorrelation 1979-83 (37 ämnen) rho= 0.97

Rangkorrelation 1983-87 (") " = 0.90

Kvinnor 1987	Andel	Kvinnor 1983	Andel	Kvinnor 1979	Andel
Inrikesnyheter	60	Radio/tv	44	Inrikesnyheter	43
Radio/tv	46	Inrikesnyheter	42	Radio/tv	39
Miljöfrågor	45	Veckoannons livs	34	Veckoannons livs	28
Skolfrågor	38	Platsannons	33	Lokal arb m	27
Lokal arb m	36	Lokal arb m	30	Miljöfrågor	27
Utrikesnyheter	35	Lokala affärsann	29	Skolfrågor	25

Rangkorrelation 1979-83 (37 ämnen) rho= 0.91

Rangkorrelation 1983-87 (") " = 0.80

Vi kan först konstatera att vi har en större förändring bland kvinnor än bland män under perioden. Tendensen förstärks av att spridningen är högre bland kvinnorna 1987 (standardavvikelse 1.87) än bland män (1.78). Standardavvikelsen ökar bland kvinnor under hela perioden. Männerna är med andra ord mera stabila och homogena medan kvinnorna är mera instabila och heterogena, men heterogeniteten och instabiliteten ökar för båda könen.

I övrigt kan vi konstatera att det trots allt är en mycket stor likhet över åren: fyra bland de sex främsta är exakt desamma samtliga år för män och tre för kvinnor. Intressant att notera är att annonsmaterialet försvunnit bland de sex främsta 1987 både hos män och hos kvinnor. Detta beror inte på att andelen som anser att annonserna skulle ha sjunkit utan på att de rangordningsmässigt har sjunkit därför att andra ämnen 1987 har blivit viktigare, framför allt miljöfrågor för båda könen och skolfrågor för kvinnorna.

Om vi anknyter till det tidigare resonemanget så skulle ovanstående indikera att kvinnornas samhällsposition dels förändrar kvinnorollen dels att samhällspositionen har en större vidd för kvinnorna 1987 än tidigare.

Ålderskillnader

Viktighetsbedömningarnas förändring kan även belysas genom analys av hur olika åldersgruppers bedömningar utvecklas. Kan någon större del av förskjutningen hänföras till bedömningar inom enskilda åldergrupper? Som vi tidigare sett (sid) finns de största skillnaderna i de lägre åldrarna. Tabell 57 har tagit fasta på detta och redovisar tre intressanta åldersgrupper den yngsta mellan 15 och 19 år som i huvudsak ännu bor hos

föräldrarna, den mellan 20 och 24 år där ca femtio procent bor i eget hushåll och hälften hos föräldrarna samt gruppen mellan 25 och 34 där nästan alla har eget hushåll och familj.

TABELL 57

De sex mest viktiga innehållskategorierna för tre åldersgrupper 1979, 1983 och 1987 i procent.

Det mest viktiga för 15-19-åringar

1979	Andel	1983	Andel	1987	Andel
Radio/tv	40	Radio/tv	53	Radio/tv	58
Nöjen/lok arr	31	Nöjen/lok arr	40	Nöjen/lok arr	49
Platsannonser	29	Serier	32	Inrikesnyheter	46
Sport	27	Platsannonser	31	Platsannonser	37
Inrikesnyheter	22	Sport	28	Utrikesnyheter	35
Lokal arb m	20	Pryltorg	28	Miljöfrågor	31

Det mest viktiga för 20-24-åringar

1979	Andel	1983	Andel	1987	Andel
Radio/tv	40	Radio/tv	41	Inrikesnyheter	49
Inrikesnyheter	32	Pryltorg	41	Utrikesnyheter	42
Platsannonser	31	Platsannonser	40	Platsannonser	36
Lokal arb m	26	Inrikesnyheter	29	Nöjen	35
Utrikesnyheter	23	Sport	24	Radio/tv	34
Nöjen /lok arr	23	Utrikesnyheter	23	Lok arb m	29

Det mest viktiga för 25-35-åringar

1979	Andel	1983	Andel	1987	Andel
Inrikesnyheter	37	Inrikesnyheter	37	Inrikesnyheter	52
Radio/tv	30	Pryltorg	37	Radio/tv	46
Platsannonser	27	Radio/tv	31	Platsannonser	36
Utrikesnyheter	25	Platsannonser	31	Miljöfrågor	35
Skolfrågor	24	Utrikesnyheter	27	Skolfrågor	35
Lokal arb m	23	Skolfrågor	23	Utrikesnyheter	34

Det första vi kan se är att föreställningen om en effekt av livscykelpositionen får stöd i tabellen. Särskilt intressant att notera är också att det är tre ämnen som är gemensamma bland de yngsta under perioden medan 20-24-åringarna har fyra ämnen gemensamt och 25-35-åringar har fyra ämnen gemensamt under perioden. Här skulle möjligen antagandet om en samhälls-norm som stabiliserande få stöd eftersom de äldre ungdomarna ju också har större likhet med den vuxna befolkningen.

Vi kan också se hur enskilda ämnen kommer dyker upp för att försvinna eller stanna kvar. Exempel på det förstnämnda är pryltorget under 1983. Förklaringen kan vara att denna kategori hade nyhetens behag men sedan sjönk. Ett annat är miljöfrågorna 1987. Detta skulle kunna vara ett mediefenomen.

Slutsatsen skulle ändå vara stabilitet i det grundläggande informationsinhämtandet.

12. Sammanfattning

De nationella läsvanestudier som sedan 1979 genomförts av Dagspresskollegiet avser att belysa den svenska allmänhetens läsvanor i fråga om morgonpress: både hur vanorna ser ut vid en viss tidpunkt samt vilka trender som utvecklas över tid. Föreliggande undersökning är den andra i en serie som behandlar nationella läsvanor och den första redovisningen av Dagspresskollegiets nationella läsvanestudie 1987.

Läsvanor

Att läsa en morgontidning minst en gång i veckan gör 92 procent av den svenska befolkningen mellan 15 och 75 år. Andelen är densamma som för åtta år sedan. Även den mera regelbundna morgontidningsläsningen ligger stabilt kring 90 procent. Möjligen kan man ana början till samma storstadsfenomen i minskningen i Göteborg som lett till att Stockholm ligger nästan 10 procentenheter lägre än i övriga landet.

Några större förändringar i tidigare mönster gällande olika gruppers läsning framkommer knappast. En svag tendens till minskande läsning bland yngre läsare kan dock förmärkas.

Annan mediekonsumtion visar sig ha ett visst samband med morgontidningsläsning. Ju mer regelbunden konsumtion av kvällspress desto mindre benägenhet att läsa morgonpress. Konsumtion av nyheter i etermedia har ett motsatt samband med morgonpressläsningen. De som mest regelbundet tar del av etermedienyheter har högst benägenhet att läsa morgonpress. Sambanden mellan annan mediekonsumtion och läsning av morgonpress framkommer såväl bland de äldre som i den yngsta åldersgruppen.

Andelen prenumeranter har under hela den undersökta perioden uppgått till mellan 78 och 80 procent av allmänheten. Samma tendens och mönster i olika regioner som gällde läsningen finner vi också i prenumerationen.

Den stabila andelen, 13 till 14 procent, som läser morgontidningen men som inte prenumererar har vanligtvis tillgång till den via arbetsplatsen/skolan eller via lösnummerköp. Andelen som läser hos eller lånar av bekanta minskar stadigt och ligger numera på 17 respektive 4 procent av icke-prenumeranterna. Arbetsplatsläsningen är vanligare i storstäderna än i övriga landet.

Den genomsnittliga lästiden per dag har under den undersökta perioden uppgått till mellan 30 och 32 minuter och är högre bland män, äldre och storstadsbor. Läsningen på morgonen (före kl 8) är vanligast samtliga år. Även läsningen på kvällstid är vanligt. Detta ökade under 1980-talet första hälft för att från och med 1986 åter minska. En tendens som troligen delvis kan förklaras med den ökade kvällspressläsningen under dessa år.

Det genomsnittliga antalet lästillfällen per dag uppgår 1987 till 1,56, något som är en minskning jämfört med 1985. Denna minskning utgörs till stor del av minskningen av morgontidningsläsandet på kvällen.

Bedömning av viktigheten

Svarspersonerna i läsvanestudien fick slutligen ta ställning till hur viktigt de ansåg ett antal innehållstyper vara i den dagliga morgontidningen. Totalt fanns 37 innehållstyper listade. För varje innehållstyp skulle man ta ställning på en sjugradig skala från "helt oviktigt" till "mycket viktigt". Samma fråga ställdes såväl 1979 som 1983, varför möjligheter till innehållsjämförelser över tid föreligger.

De sex innehållskategorier som allmänheten anser vara viktigast i sin dagliga morgontidning 1987 är Inrikesnyheter, radio/Tv-material, miljöfrågor, utrikesnyheter, lokal arbetsmarknad samt kommunpolitik. Stabiliteten är ganska hög mellan 1979 och 1987. Fyra av de sex har legat i topp under hela perioden (inrikes- och utrikesfrågor, radio/Tv-material samt lokal arbetsmarknad). Dock har den genomsnittliga viktigheten för samtliga 37 innehållskategorier sjunkit något under perioden. Även stabiliteten bland de sex minst viktiga är påfallande, fyra av sex är gemensamma för de tre undersökningsåren nämligen novell/följetong, mode, serier samt korsord/tävling.

Vare sig man prenumererar eller ej så är samstämmigheten god när man rangordnar innehållstypernas viktighet utom på en väsentlig punkt. Det lokala materialet, såväl text som annonser, rangordnas klart högre bland prenumeranter. Det lokala är för övrigt också viktigare för de som bor i landsorten än för de som bor i storstaden.

Totalt sett anses innehållet viktigare bland kvinnor utom vad gäller sport, ekonomi/handel, serier samt populärvetenskap. Kvinnorna är också mer heterogena i sin bedömning jämfört med män.

Vad gäller bredd och intensitet i viktighetsbedömningarna så är tendensen klar. Bredden minskar medan intensiteten ökar. Detta torde innebära att vi blir mer selektiva i vår bedömning.

När det gäller åldersskillnader är det som förväntat störst skillnad i de yngre åldergruppernas bedömningar över tid medan stabiliteten ökar med ökande ålder.

13. REFERENSER

- Anshelm, Magnus: Sverige-Nu - SOM 86 En jämförelse av två undersökningar. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1987
- Björkqvist, Karin: Tidningsläsning i Gästrikland. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1988
- Holmberg, Sören och Weibull, Lennart (red.): SOM-undersökningen 1986 Genomförande - Deltagande - Huvudresultat. Statsvetenskapliga institutionen och Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1987
- Ohlsson, Anders: Appendix i kommande bok: Läsvana - räckvidd - faktisk läsning. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1988
- Reimer, Bo: Tidningsläsning i Halland. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1985
- Reimer, Bo: Läsaren och tidningen. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1986
- Strid, Ingela och Weibull, Lennart: MedieSverige 1986. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1986
- Strid, Jan och Weibull, Lennart: Läsvanor och läsintressen 1979-1983. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1984
- Weibull, Lennart: Dagspressens läsare. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet 1980
- Weibull, Lennart: Tidningsläsning i Sverige. Stockholm 1983, Liber
- Weibull, Lennart: Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1984
- Weibull, Lennart: Läsvanor för svensk morgonpress 1979-1984. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1985
- Weibull, Lennart: Mediebarometern 1985-86. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1986A
- Weibull, Lennart: Läsvanestudien 1985. Huvudresultat och dokumentation. Avdelningen för masskommunikation, Göteborgs universitet 1986B

Morgontidningar

Vilken morgontidning brukar Du läsa regelbundet? Med regelbundet menas här minst ett nummer per vecka. Om Du läser mer än en morgontidning — ange vilken Du betraktar som Din lokala morgontidning.

621-24
(Tidningens namn)

Prenumererar Du eller någon annan i Ditt hushåll på denna tidning?

- 625 1 Ja → Gå till 631 (Ungefär hur lång tid....)
2 Nej

På vilket sätt har Du då tillgång till tidningen?

- 626-28 1 Läser hos bekanta
2 Lånar av bekanta
3 Läser på arbetet/skolan
4 Läser på biblioteket
5 Annat sätt: Vilket?

- Läser ingen morgontidning regelbundet

Om Du inte läser någon morgontidning regelbundet — v.g. svara vidare i denna spalt..

Finns det någon i Ditt hushåll som prenumererar på någon morgontidning?

- 629 1 Ja → Gå till nästa sida
2 Nej

Har Du eller någon i Ditt hushåll tidigare prenumererat på någon morgontidning?

- 630 1 Ja
2 Nej

Gå nu vidare till nästa sida!

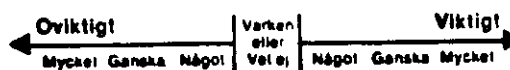
Ungefär hur lång tid brukar Du ägna åt Din lokala morgontidning i genomsnittlig vardag?

	0 min	Ca 5 min	Ca 10 min	Ca 15 min	Ca 20 min	Ca 25 min	Ca 30 min	Ca 35 min	Ca 40 min	Ca 45 min	Ca 50 min	Ca 55 min	Ca 60 min	Ca 65 min	Ca 70 min	Ca 75 min	Ca 80 min	Ca 85 min	Över 80 min
631 Före kl. 08.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
632 Kl. 08.00—12.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
633 Kl. 12.00—17.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
634 Efter kl. 17.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Var brukar Du som regel huvudsakligen läsa Din lokala morgontidning på vardagar?

- 635-37 1 I bostaden
2 På arbetsplatsen
3 På buss/tåg/T-bana eller liknande transportmedel
4 På annan plats — Vilken?

En tidning innehåller ju mycket olika sorters innehåll. Hur viktiga anser Du personligen att nedanstående typer av innehåll är. Markera för varje innehållstyp hur viktigt Du anser det vara att Din lokala morgontidning innehåller just detta.

	Allmänt							
638	Sport	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
639	Familjenyheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
640	Insändare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
641	Inrikesnyheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
642	Ekonomi och handel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
643	Riksdag och regering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
644	Fackliga frågor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
645	Olyckor och brott	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
646	Ledare och kommentarer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
647	Utrikesnyheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
648	Kulturartiklar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
649	Debattartiklar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
650	Miljöfrågor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Lokala nyheter							
651	Lokal arbetsmarknad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
652	Organisationer och föreningar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
653	Känt folk på orten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
654	Kommunalpolitik	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
655	Lokala arbetsplatser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
656	Skolfrågor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
657	Nöjen/lokala arrangemang	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Särskilda ämnen							
658	Seriesida	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
659	Noveller, följetonger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
660	Musik och teater	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
661	Samlevnadsfrågor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
662	Om radio- och TV-program	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
663	Heminredning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
664	Matlagning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
665	Mode	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
666	Konsumentupplysning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
667	Korsord och tävlingar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
668	Populärvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Annonser							
669	Lokala affärsannonser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
670	Veckoannonser från livsmedelsbutiker/varuhus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
671	Statliga och kommunala annonser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
672	Platsannonser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
673	Fastighetsannonser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
674	Allmänhetens varumarknad/prytlorg etc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		1	2	3	4	5	6	7

P-6006 SVERIGE NU November 1986 - Januari 1987

TEKNISK BESKRIVNINGBILAGA 1:1Urval

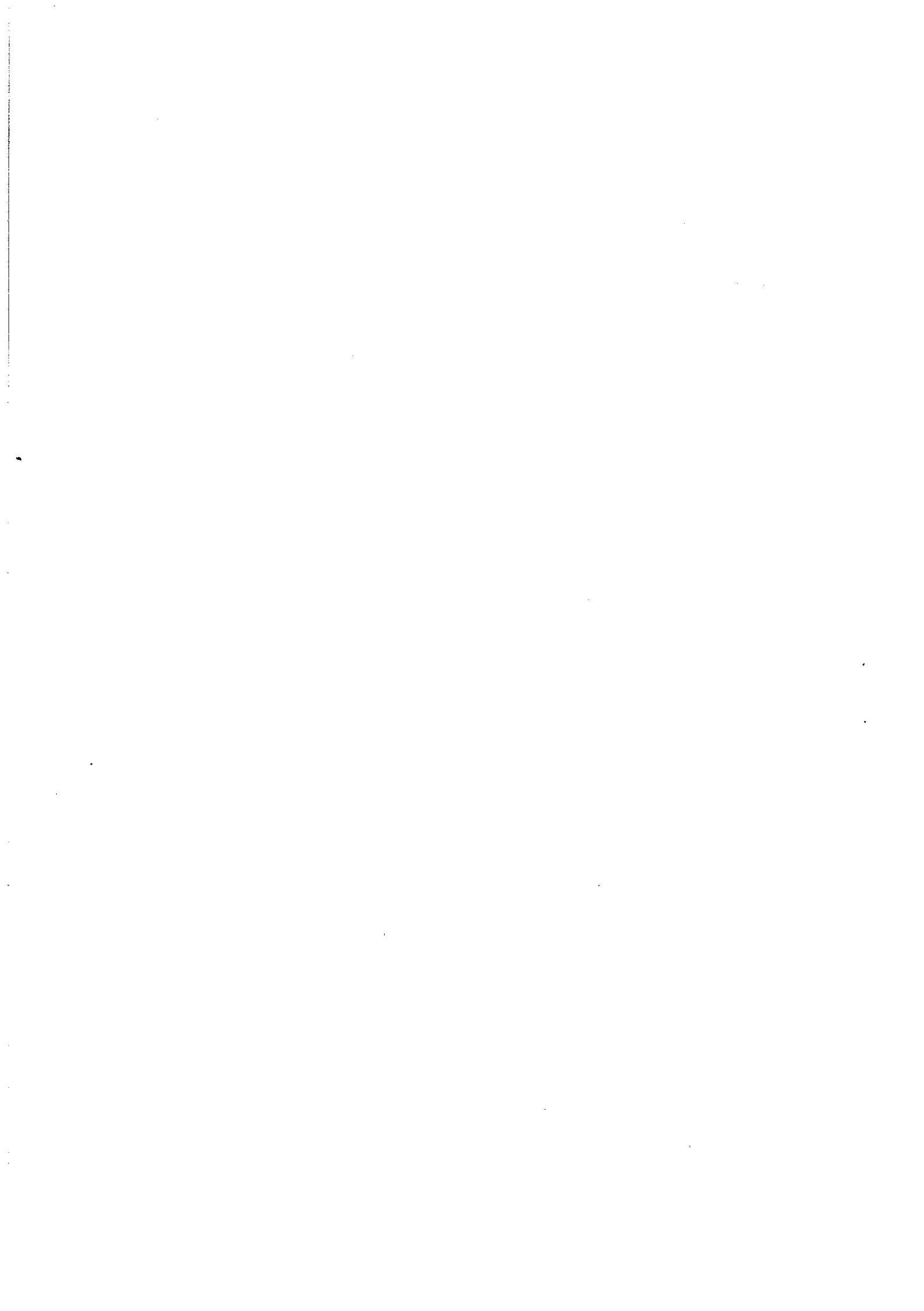
Urvalet för Sverige Nu P-6006 har utgjorts av 2.850 individer i åldern 15-70 år. Populationen är individer i befolkningsregistret i åldern 15-70 år.

<u>Svarsfrekvens</u>	<u>Ovägt</u>	<u>Vägt</u>
A Bruttourval	2.850	2.850
B Antal ej målgruppsaktuella	283 ¹⁾	290 ¹⁾
C Nettourval	2.567	2.560
D Antal godkända inkomna formulär	1.810	1.962
E Resterande del av nettourvalet	757	-
F Svar i % av nettourvalet	71 %	77 %

Klassificering av ej målgruppsaktuella

Avflyttade ur riket	-	-
Vistas utomlands större delen av året/ till sjöss	5	5
Bortresta utomlands under undersök- ningsperioden	25	25
Avlidna	1	1
Sjuka, vårdas på sjukhem, vårdhem	6	6
Sjuka, vårdas i hemmet	33	38
Militärtjänst	2	2
Ej svensktalande	5	5
Okända på uppgiven adress - kvarskrivna å kommun	10	12
Intagen på anstalt/fängelse	-	-
	<u>87</u>	<u>94</u>

- 1) Inklusiva 50 % av de personer som är "ej anträffbara" vilka erfarenhetsmässigt visat sig tillhöra gruppen "ej målgruppsaktuella" i detta fall 196 personer.

TEKNISK BESKRIVNINGBortfall

Lovat svara	140
Vägrare	271
Tidsbrist	70
Ingen kontakt trots minst 5 kontaktförsök	80
Ej anträffbara	<u>392</u>
	953

Kommentar till svarsfrekvensredovisningen

Fältarbetet avslutades den 16 januari 1987. Antalet godkända inkomna formulär utgjorde då (D) ovägt 1.810 och vägt 1.962 personer.

Undersökningen har givit ej målgruppsaktuella (B) ovägt 283 och vägt 290 personer. Nettourvalet (C) får vi som differens mellan bruttourval (A) och ej målgruppsaktuella (B) och omfattar ovägt 2.567 och vägt 2.560 personer.

Svarsfrekvensen (F) i procent av nettourvalet är ovägt 71 % och efter skattning av förhållandena i bortfallsgruppen 77 %.

Metod för bortfallsskattning

Den tillämpade metoden för bortfallsskattning syftar till att reducera bias som kan uppstå i att svarsvilliga personer har andra vanor än svarsovilliga.

När cirka 60 % av svaren inkommit delas resterande urval i tre likvärdiga grupper. En av dessa grupper lottas att utgöra "bortfallsskattningsgrupp". Genom intensiv uppföljning av denna grupp försöker man få in så många svar som möjligt. Varje inkommet svar i bortfallsskattningsgruppen skattar svaren i de två andra grupperna genom vägning med 3.

Morgontidningar

Vilken morgontidning brukar Du läsa regelbundet? Med regelbundet menas här minst ett nummer per vecka. Om Du läser mer än en morgontidning — ange vilken Du betraktar som Din lokala morgontidning.

1240-42
(Tidningens namn)

Prenumererar Du eller någon annan i Ditt hushåll på denna tidning?

1244 0 Ja → GÅ TILL 1248

1 Nej

På vilket sätt har Du då tillgång till tidningen?

- 1245 0 Läser hos bekanta
1 Lånar av bekanta
2 Läser på arbetet/skolan
3 Läser på biblioteket
4 Annat sätt: Vilket?

1246

1243
- Läser ingen morgontidning regelbundet

Om Du inte läser någon morgontidning regelbundet — v.g. svara vidare i denna spalt..

Finns det någon i Ditt hushåll som prenumererar på någon morgontidning?

1247 0 Ja
1 Nej

GÅ TILL FRÅGA ⑤

Hur ofta brukar Du läsa den morgontidning som Du huvudsakligen läser?

Antal gånger i veckan: 7 6 5 4 3 2 1 Mindre än 1 gång/vecka
1248

Ungefär hur lång tid brukar Du ägna åt Din lokala morgontidning en genomsnittlig vardag?

	0 min	Ca 5 min	Ca 10 min	Ca 15 min	Ca 20 min	Ca 25 min	Ca 30 min	Ca 35 min	Ca 40 min	Ca 45 min	Ca 50 min	Ca 55 min	Ca 60 min	Över 60 min
1249-50 Före kl. 08.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1251-52 Kl. 08.00—12.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1253-54 Kl. 12.00—17.00	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1255-56 Efter kl. 17.00	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3

AVDELNINGEN FÖR MASSKOMMUNIKATION
GÖTEBORGS UNIVERSITET

PUBLIKATIONER FRÅN AVDELNINGEN FÖR MASSKOMMUNIKATION

Vid Avdelningen för Masskommunikation publiceras tre serier av avhandlingar och rapporter:

Göteborgsstudier i masskommunikation
Rapporter från Avdelningen för masskommunikation
Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation

Serien 'Göteborgsstudier i masskommunikation' säljes genom bokhandeln.

De två serierna 'Rapporter från Avdelningen för masskommunikation' och 'Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation' säljes genom avdelningens försorg. Beställning kan ske på talong som återfinnes efter publikationsförteckningen.

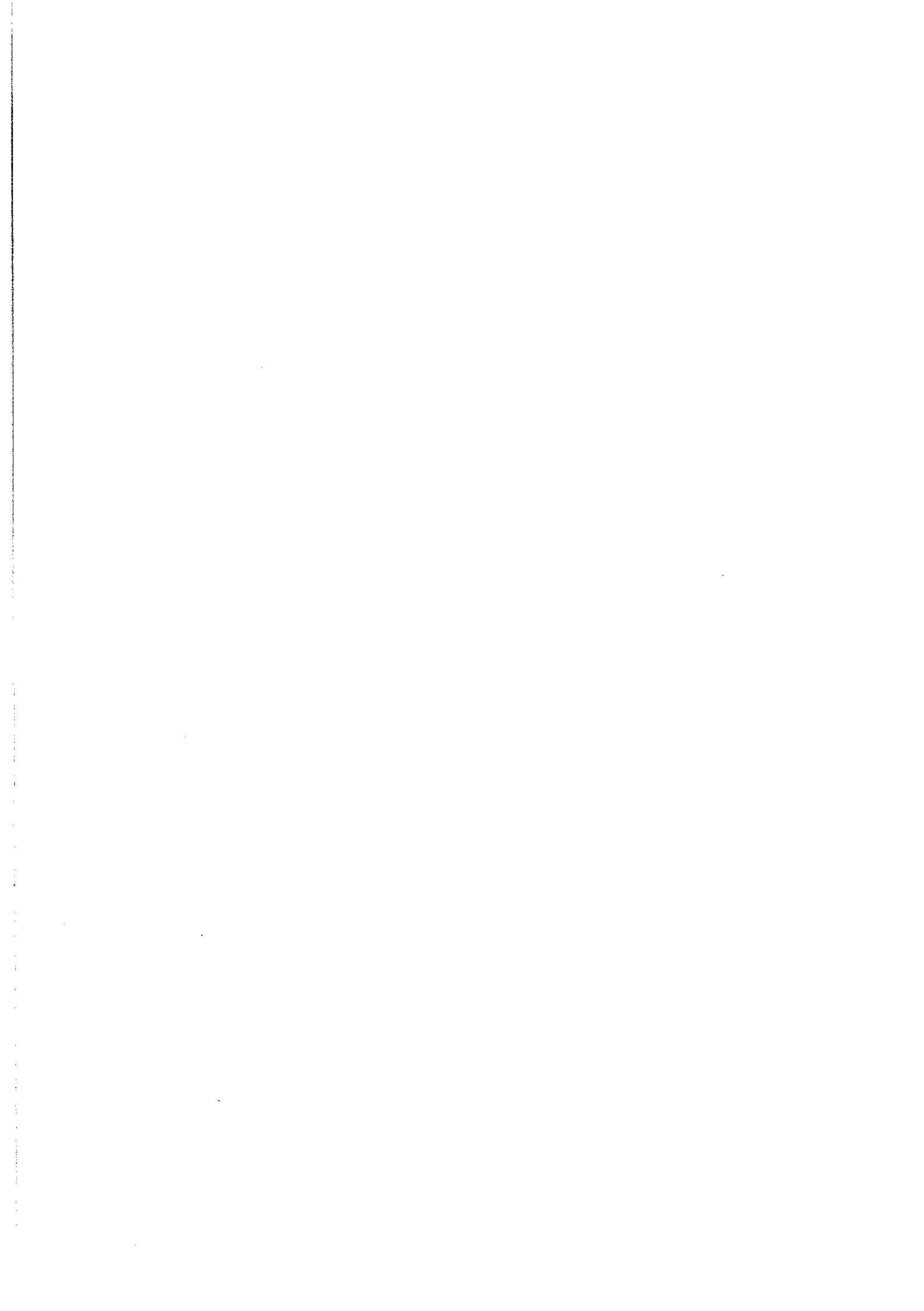
Redaktör för de tre serierna är tf professor Lennart Weibull. Hittills utkomna publikationer förtecknas nedan.

I. Göteborgsstudier i masskommunikation

1. Lennart Weibull (1983) Tidningsläsning i Sverige. Stockholm: Liber.

II. Rapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983. (slut)
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) Läsvanor och Läsintressen 1979-1983. (slut)
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) Annonssbladsläsning i Sverige.
Pris: 35 kr.
4. Ronny Severinsson (1985) Publiken möter kabel-TV.
Pris: 35 kr. (slut)
5. Lennart Weibull (1985) Närradiolyssnandet i Stockholm 1984.
Pris: 35 kr. (slut)
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) Dagspress på arbetsplatsen.
Pris: 35 kr.
7. Informatörer i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (UHA-rapport 1985:13)..

9. Lennart Weibull (1986) PRESS, RADIO, TV OCH NYA MEDIER
I JAPAN.
Pris: 50 kr.
10. NYHETSSPRIDNINGEN OM MORDET PÅ STATSMINISTER OLOF PALME.
En sammanställning av Statistiska Centralbyråns
intervjuundersökning 2-4 mars 1986.
Pris: 50 kr.
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) KASSETTIDNINGSLÄSNING
PÅ GOTLAND.
Pris: 50 kr.
12. Lennart Weibull (1986) MASSMEDIERNAS FRAMTIDA UTVECKLING.
Pris: 50 kr.
13. Ronny Severinsson (1986) TIDNINGSLÄSNING I SÖDERMANLAND.
Pris: 50 kr.
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986)
TIDNINGSLÄSNING I KALMAR LÄN.
Pris: 50 kr.
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986).
LÄSVANOR 1986.
Pris: 50 kr.
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). MAPS OF CULTURE:
MACRO AND MICRO.
Pris: 50 kr.
17. Maria Elliot (1986). ALLMÄNHETENS SYN PÅ MASSMEDIERNAS
TRÖVÄRDIGHET.
18. Lennart Weibull (1986) TENDENSER I SVENSK
DAGSTIDNINGSLÄSNING.
Pris: 50 kr.
19. Bo Reimer (1986) SOCIAL SPACE AND THE STRUCTURING OF
COMMUNICATION PROCESSES.
Pris: 50 kr.
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) ACTIONS AND
REACTIONS - THE NORDIC COUNTRIES IN AGE OF SATELLITE
BROADCASTING.
Pris: 50 kr.
21. Lennart Weibull (1987) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1985/86.
Pris: 50 kr.
22. Ronny Severinsson (1987) DAGSPRESSUTVECKLINGEN I
VÄSTERGÖTLAND 1950-1985.
Pris: 50 kr.
23. Keith Roe (1987) THE SWEDISH MORAL PANIC OVER VIDEO
1980-84.
Pris: 50 kr.

38. Lennart Weibull (1988) RAPPORT FRÅN EN KONTAKTRESA TILL URUGUAY 10-22 april 1988. under 1900-talet.
Pris: 50 kr.
39. Gunilla Jarlbro (1988) EN KVALITATIV STUDIE AV HUR MÄNNISKOR UPPLEVER TIDNINGSSINNEHÅLL.
Pris: 50 kr.
40. Monica Löfgren (1988) KABEL-TV I GÖTEBORG
Pris: 50 kr.
41. Lennart Weibull (1988) LOKAL-TV VIA KABEL
Synen på en ny kanal bland andra medier
Pris: 50 kr.
42. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I VÄRMLAND
Presentation av en läsarundersökning från våren 1977.
Pris: 50 kr.
43. Keith Roe (1988) ADOLESCENTS' VCR USE: HOW AND WHY
Pris: 50 kr.
44. Monika Djerf (1989) FINNS DET FUNKTIONSDIMENSIONER I MEDIEANVÄNDNINGEN? - En faktoranalys.
Pris: 50 kr.
45. Karin Björkqvist (1989) DET POLITISKA TIDNINGSSVALET
Pris: 50 kr.

Till
 Avdelningen för masskommunikation
 Göteborgs universitet
 Box 5048
 402 21 GÖTEBORG

Undertecknad beställer härmed följande skrifter från
 Avdelningen för masskommunikation:
 Rapporter från Avdelningen: nr

.....

Arbetsrapporter från Avdelningen: nr

.....

NAMN:.....

ADRESS:.....

.....

